

Sprawozdanie stenograficzne

z rozpraw

galicyjskiego Sejmu krajowego

33. posiedzenia, II. sesyi VIII. peryodu

z dnia 11. października 1905.

T R E Ś Ć.

- Spis petycyj. Głosy: pp. Moysy, Trzecieskiego i Wilezkiewicza na poparcie poszczególnych petycyj.
- Wniosek p. Trzecieskiego i tow. w sprawie objęcia w zarząd państw. drogi z Rymanowa do Królika polsk. — subwencyonowanie tej drogi przez kraj — oraz w sprawie poparcia rozwoju zdrojowiska w Rymanowie.
- Wniosek p. Merunowicza i tow. w sprawie utworzenia funduszu krajowego na specjalne cele wychowawcze: dla dzieci opuszczonych, na utrzymanie zakładów poprawczych, zakładów dla ciemnych i t. p.
- Wniosek p. Jaworskiego i tow. w sprawie polepszenia płac nauczycielskich.
- Wniosek p. Huryka i tow. w sprawie odpowiedniego pomieszczenia dla Urzędu ksiąg gruntowych przy Sądzie powiatowym w Stanisławowie.
- Wniosek p. Głabińskiego i tow. w sprawie podwyższenia płac nauczycieli ludowych.
- Wniosek p. Małachowskiego i tow. w sprawie uregulowania płac nauczycielskich.
- Odpowiedź p. Komisarza rządowego na interpelację p. Kremy i tow. z dnia 22. października 1904 w sprawie ukarania Adama Kręzła przez c. k. Sąd powiatowy w Pilźnie za pokątne pisarstwo.
- Odpowiedź p. Komisarza rządowego na interpelację p. Kremy i tow. z dnia 28. października 1904 w sprawie wyborów gminnych w Małej, powiatu ropezyckiego.
- Odpowiedź p. Komisarza rządowego na interpelację p. Kramarczyka i tow. z dnia 19. października 1904 w sprawie denaturowania soli bydłowej i używania przytem farb szkoldliwych dla bydła.
- Odpowiedź p. Komisarza rządowego na interpelację p. Filipa Włodka i tow. z dnia 3. listopada 1904 w sprawie wyborów gminnych w Zabłociu powiat Żywiec.
- Odpowiedź p. Komisarza rządowego na interpelację p. Kremy i tow. z dnia 5. listopada 1904 z powodu niewłaściwego postępowania starosty Trzaskowskiego i koncepisty Namiesnictwa Lorenowicza w Brzesku, w sprawie wydania Chaimowi Maierowi Seelengutowi koncesyi na suszarnię skór.
- Odpowiedź p. Komisarza rządowego na interpelację p. Kremy i tow. z dnia 29. października 1904 w sprawie dodania jednego pociągu osobowego na szlaku kolejowym Dębica-Przeworsk.
- Odpowiedź p. Komisarza rządowego na interpelację p. Stapińskiego i tow. z dnia 18. października 1904 w sprawie przyłączenia gmin

- Dobry szlacheckiej i rustykalnej do Starostwa i Sądu w Sanoku.
- Odpowiedź p. Komisarza rządowego na dwie interpelacje p. Stapińskiego i tow. z dnia 7. względnie 14. października 1904 w sprawie wyborów do Rady gminnej w Łętowicach powiatu brzeskiego i w Jedliczu powiatu krosnieńskiego.
- Odpowiedź p. Komisarza rządowego na interpelację p. Moysi i tow. z dnia 26. października 1904 w sprawie przejechania zakonnicy na stacyi Gwoździec, kolei lcalnej Kołomyja-Stefanówka.
- Odpowiedź p. Komisarza rządowego na interpelację p. Krempy i tow. z dnia 9. listopada 1904 w sprawie niewłaściwego postępowania geometry ewidencyjnego w Wieliczce przy bonitacyi gruntów kilku włościan gminy Grabie.
- Odpowiedź p. Komisarza rządowego na interpelację p. Oleśnickiego i tow. z dnia 12. listopada 1904 w sprawie postępowania organów c. k. żandarmeryi.
- Odpowiedź p. Komisarza rządowego na interpelację p. Olecnickiego i tow. z dnia 9. listopada 1904 w sprawie opodatkowania Towarzystwa »Chłopski Bank« w Kałuszu.
- Odpowiedź p. Komisarza rządowego na interpelację p. ks. Bohaczewskiego i tow. z dnia 14. października 1904 w sprawie wyborów gminnych w Hoszowie powiatu doliniańskiego.
- Odpowiedź p. Komisarza rządowego na interpelację p. Oleśnickiego i tow. z dnia 28. października 1904 w sprawie nadużyć emigracyjnych Pinkasa Kapellera w Husiatynie.
- Odpowiedź p. Komisarza rządowego na interpelację p. Oleśnickiego i tow. z dnia 12. listopada 1904 w sprawie wyborów do Rady gminnej w Dołhem ad Medenice powiatu drohobyckiego.
- Odpowiedź p. Komisarza rządowego na interpelację p. ks. Mazikiewicza i tow. z dnia 12. listopada 1904 w sprawie pomnożenia pociągów osobowych na linii kolejowej Jarosław-Rawa ruska.
- Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie zaprowadzenia opłat szynkarskich i podwyższenia krajowej opłaty konsumcyjnej od piwa. Głosy: pp. Vayhingera, Stadnickiego, Maryewskiego, Pinińskiego, ponownie Vayhingera i sprawozdawcy.
- Pierwsze czytanie wniosku p. Szajera w sprawie powoływania rezerwistów do ćwiczeń wojskowych. Uzasadnienie i załatwienie wniosku.
- Pierwsze czytanie wniosku p. Szajera w sprawie przymusowej asekuracji od szkód ogniowych. Uzasadnienie i załatwienie wniosku.
- Pierwsze czytanie wniosku p. Szajera o założenie szkoły koszykarskiej w powiecie stryżowskim, rzeszowskim lub łańcuckim. Uzasadnienie i załatwienie wniosku.
- Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia Reprezentacyi powiatowej w Łańcucie na pobór w r. 1905 wyższych dodatków powiatowych do podatków bezpośrednich. Uchwalenie wniosku Wydziału krajowego.
- Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia Reprezentacyi powiatowej w Pizemyślanach na pobór w r. 1905 wyższych dodatków powiatowych do podatków bezpośrednich. Uchwalenie wniosku Wydziału krajowego.
- Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia gminie m. Kałusza na pobór opłaty gminnej od czynszów najmu. Uchwalenie wniosku Wydziału krajowego.
- Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia gminie Bukowsko na pobór opłat gminnych od napojów spirytusowych, piwa i miodu. Uchwalenie wniosku Wydziału krajowego.
- Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia gminie Frysztak (powiat Jasło) na pobór opłat gminnych od napojów spirytusowych i piwa. Uchwalenie wniosku Wydziału krajowego.
- Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia gminie miasta Gorlice na pobór wyższych opłat gminnych od miodu, wiśniaku, dereniaku i maliniaku. Uchwalenie wniosku Wydziału krajowego.
- Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia gminie m. Komarna (powiat Rudki) na pobór opłat gminnych od napojów spirytusowych, piwa, miodu i maliniaku. Uchwalenie wniosku Wydziału krajowego.
- Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia gminie Lipnik (powiat Biła) na pobór opłat gminnych od napojów spirytusowych i piwa. Uchwalenie wniosku Wydziału krajowego.
- Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia gminie Mszana dolna (pow. Limanowa) na pobór opłat gminnych od napojów spirytusowych i piwa. Uchwalenie wniosku Wydziału krajowego.
- Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia gminie Podwoleczyska (powiat Skalat) na pobór opłat gminnych od napojów spirytusowych, piwa, miodu, wiśniaku, maliniaku i pożyczniaku. Uchwalenie wniosku Wydziału krajowego.
- Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia gminie Rozwadów (powiat Tarnobrzeg) na pobór podwyższonych opłat gminnych od napojów spirytusowych, piwa

- i miodu. Uchwalenie wniosku Wydziału krajowego.
- Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia gminie Bór wilkowski powiatu bialskiego na pobór 170% dodatków gminnych do podatków bezpośrednich na pokrycie niedoboru budżetowego w roku 1905, 1906 i 1907. Uchwalenie wniosku Wydziału krajowego.
- Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia gminie Knihinin kolonia na pobór opłaty gminnej od psów. Uchwalenie wniosku Wydziału krajowego.
- Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia gminie Myślenice na pobór opłaty gminnej od psów. Uchwalenie wniosku Wydziału krajowego.
- Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia gminie Żywiec na pobór opłaty gminnej od psów. Uchwalenie wniosku Wydziału krajowego.
- Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia gminie Zator na pobór opłaty gminnej od psów. Uchwalenie wniosku Wydziału krajowego.
- Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia Reprezentacji powiatowej w Turce na pobór w r. 1906 wyższych dodatków powiatowych do podatków bezpośrednich. Uchwalenie wniosku Wydziału krajowego.
- Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia gminie m. Buczacz na pobór opłat gminnych od wina niepodlegającego podatkowi konsumcyjnemu i od miodu. Uchwalenie wniosku Wydziału krajowego.
- Sprawozdanie Wydziału krajowego o udzieleniu Radzie powiatowej w Kamionce strumiłowej koncesyi do pobierania opłat mylnicznych na drodze powiatowej Zadwórze-Streptów. Uchwalenie wniosku Wydziału krajowego.
- Sprawozdanie Wydziału krajowego o udzieleniu Radzie powiatowej w Rudkach koncesyi do pobierania opłat mylnicznych od mostu powiatowego na jeziorze w Błozwi dolnej. Uchwalenie wniosku Wydziału krajowego.
- Sprawozdanie Wydziału krajowego o udzieleniu obszarowi dworskiemu w Dołhem koncesyi do pobierania opłat mylnicznych od przewozu przez rzekę Dniestr w Dołhem. Uchwalenie wniosku Wydziału krajowego.
- Wybory uzupełniające do komisyj, a mianowicie: do komisji szkolnej 1 członka (w miejsce rektora Pużyny), do komisji górniczej 1 członka (w miejsce rektora Syroczyńskiego), do komisji gminnej 1 członka (w miejsce ś. p. Apolinarego Jaworskiego), do komisji sanitarnej 1 członka (w miejsce rektora Cybulskiego).
- Ogłoszenie wyniku wyborów.
- Wniosek nagły p. Mazikiewicza i tow. w sprawie udzielenia zapomogi pogorzelcom gminy Rzyczki pow. Rawa ruska.
- Uzasadnienie i załatwienie wniosku.
- Wniosek nagły p. Garapicha i tow. w sprawie udzielenia zapomogi pogorzelcom gminy Cebrowa pow. Tarnopol.
- Uzasadnienie i załatwienie wniosku.
- Porządek dzienny 34 posiedzenia.

(Początek posiedzenia o godzinie 11 minut 40 przed południem).

Przewodniczy: JE. Marszałek krajowy Stanisław hr. **Badeni**.

Z: strony c. k. Rządu. C. k. Wiceprezydent Namiestnictwa Włodzimierz hr. **Łoś**, komisarz rządowy.

Sekretarze: Kazimierz **Lubomirski**, Stanisław **Mycielski**, Mieczysław **Urbański**, ks. Wiktor **Mazikiewicz**.

Obecnych posłów 16.

Marszałek: Sejm w komplecie. Posiedzenie otwieram. Protokół 32. posiedzenia złożony jest w biurze marszałkowskiem do przejrzenia.

Proszę p. sekretarza o odczytanie petycji.

Sekretarz p. **Urbański** (czyta):

1528. L. s. 2117. Sęk Franciszek, em. nauczyciel w Kołomyi p. p. Bojkę o przyznanie piątego dodatku pięcioletniego — do kom. szkolnej.

1529. L. s. 2118. Gminy: Puzniki, Zalesie, Berezówka, Czechów, Dubienko, Folwarki, Hrehorów, Huta nowa, Huta stara, Jarhorów, Słobódka dolna, Słobódka górna, Wyczółki, Weleśniów, o kreowanie c. k. Starostwa w Monasterzyskach p. p. Cieleckiego — do kom. administracyjnej.

1530. L. s. 2192. Dr. Karol Hadaczek, profesor uniwersytetu lwowskiego i konserwator przez p. p. Puzyńkę o udzielenie subwencji w kwocie 2.000 K na koszt inwentaryzacji przedhistorycznych grodzisk i mogił w Galicyi i na dokonanie na grodziskach próbnych wykopalisk — do kom. budżetowej.
1531. L. s. 2194. Jabłonowski Jerzy, radca Wydziału kraj. przez Wydział krajowy o zaliczkę na płacę w kwocie 12.000 K zwrotną w 120 ratach miesięcznych — do kom. budżetowej.
1532. L. s. 2194. Towarzystwo opieki nad internatem dla uczniów c. k. Seminarjum dla nauczycielek w Tarnopolu p. p. Michałowskiego o udzielenie subwencji na umorzenie rat długu hipotecznego ciężącego na budynku internackim — do kom. budżetowej.
1533. L. s. 2195. Zarząd i członkowie Kółka rolniczego w Czyszkach p. Lwów przez p. Merunowicza o podwyższenie Zarządowi główn. Towarzystwa Kótek roln. subwencji z funduszu kraj. na r. 1906 przynajmniej o 10.000 K — do kom. budżetowej.
1534. L. s. 2196. Grono nauczycielskie kraj. Szkoły gospodarstwa lasowego we Lwowie p. t. p. o polepszenie dotychczasowego bytu przez zrównanie poborów z poborami nauczycieli szkół średnich — do kom. budżetowej.
1535. L. s. 2197. Fryderyk Schäpp, stały nauczyciel lud. w Hanuninie p. p. J.E. Marszałka kraj. o wliczenie lat służby spędzonych przy szkołach prywatnych do emerytury — do komisji szkolnej.
1536. L. s. 2198. Zygmunt Mossoczy, spiewak operowy w Medyolanie p. p. Wereszczyńskiego o stypendjum na dalsze kształcenie się w śpiewie w Medyolanie — do kom. budżetowej.
1537. L. s. 2190. Epifanusz Jaremicz, emeryt. urzędnik Wydziału krajowego p. p. Rutowskiego o wliczenie 4 lat nieetatowej służby do emerytury — do kom. budżetowej.
1538. L. s. 2200. Sapałaczyńska Leontyna, siostra ś. p. b. rewidenta rach. Wydz. kraj. p. p. Glidziuka o przyznanie z funduszu kraj. daru z łaski — do komisji budżetowej.
1539. L. s. 2201. Komitet c. k. Towarzystwa rolniczego galicyjskiego we Lwowie, p. p. Kozłowskiego o udzielenie subwen-
- cyi na wystawy maszyn i narzędzi rolniczych w r. 1906 — do kom. budżetowej.
1540. L. s. 2202. Toż samo p. t. p. o udzielenie subwencji na zakład chowu ryb w Oparach w r. 1906 — do kom. budżetowej.
1541. L. s. 2203. Toż samo p. t. p. o udzielenie subwencji na oddział handlowy w r. 1906 — do kom. budżetowej.
1542. L. s. 2204. Toż samo p. t. p. o udzielenie subwencji na utrzymanie i kosztą podróży referenta spraw rolniczych na r. 1906 — do komisji budżetowej.
1543. L. s. 2205. Toż samo p. t. p. o udzielenie subwencji na chów koni roboczych i kursa kucia koni w r. 1906 — do kom. budżetowej.
1544. L. s. 2206. Toż samo p. t. p. o udzielenie subwencji na chów bydła, na wystawę targową bydła, na trzodę chlewną, na owce i kozy w r. 1906 — do kom. budżetowej.
1545. L. s. 2207. Toż samo p. t. p. o udzielenie subwencji na zakładanie sądów przy szkołach w r. 1906 — do kom. budżetowej,
1546. L. s. 2208. Toż samo p. t. p. o udzielenie subwencji na premiowanie służby gospodarczej w r. 1906 — do kom. budżetowej.
1547. L. s. 2209. Toż samo p. t. p. o udzielenie subwencji na kontrolę mleczności na r. 1906 — do kom. budżetowej.
1548. L. s. 2210. Toż samo p. t. p. o podwyższenie subwencji na wydawnictwo „Rolnika“ w r. 1906 — do kom. budżetowej.
1549. L. s. 2211. Toż samo p. t. p. o poparcie u c. k. Rządu zmiany ustawy z dnia 11/8 1896 L. 118 dz. u. p. o odpisywaniu podatku gruntowego z powodu klęsk żywiołowych na korzyść leśnictwa i w sprawie wyjednania u c. k. Rządu zasiłku na ponowne zakulturowanie zniszczonych przestrzeni lasu — do kom. gospodarstwa krajowego.
1550. L. s. 2212. Czyżewicz Maryan we Lwowie p. p. Rutowskiego o zasiłek na kształcenie się w śpiewie — do kom. budżetowej.
1551. L. s. 2213. Komitet c. k. Towarzystwa gospod. galic. we Lwowie p. p. Kozłowskiego o udzielenie stałej subwencji na utrzymanie zreorganizowanej szkoły

- chmielarskiej w Starem siole w r. 1906 — do kom. budżetowej.
1552. L. s. 2214. Anna Żelisko, wdowa po nauczycielu lud. w Nadwornie p. p. Glidziuka o udzielenie zapomogi — do kom. budżetowej.
1553. L. s. 2215 S. S. Służebniczki w Krystynopolu p. p. Glidziuka o zapomogę na utrzymanie nowicyatu — do kom. budżetowej.
1554. L. s. 2216. Michał Martyniec, kierownik 2 kl. szkoły lud. w Kadobnej p. Katusz p. t. p. o wliczenie 5 lat służby do emerytury — do kom. szkolnej.
1555. L. t. 2217. Natalia Podlaszewska, uczennica konserwatorium muzycznego w Wiedniu p. t. p. o zapomogę na studia muzyczne i śpiew — do komisji budżetowej.
1556. L. s. 2231. Jadwiga Sarnecka w Krakowie p. p. Abrahamowicza o zasiłek na studia muzyczne — do kom. budżetowej.
1557. L. s. 2232. Anna Szaraniewicz, wdowa po prof. gimn. we Lwowie p. p. Korola o przyznanie rocznego datku — do kom. budżetowej.
1558. L. s. 2233. Piotr Manasterski, emer. prof. adjunkt Akademii roln. w Dublinach p. p. Struszkiewicza o przyznanie 2 lat służby i dodatku pięcioletniego do emerytury — do kom. budżetowej.
1559. L. s. 2234. Lwów. Komisya urządzająca polskie Muzeum szkolne p. p. Głabińskiego o jednorazową subwencję na koszt urzędzenia i o stałą subwencję roczną — do kom. budżetowej.
1560. L. s. 2235. Floryan Kulikowski, emer. naucz. lud. w Husiatynie p. p. Tomaszewskiego o przyznanie lat służby i 1 dodatku pięcioletniego do emerytury — do kom. szkolnej.
1561. L. s. 2236. Gminy: Krasna, Kaplince, Kozowa, Łapszyn, Krasno puszcza, Leśniki, Litiatyn, Płauca mała, Podwysokie, Plichów, Raj, Teofipólka, Koniuchy, Krzywe, Kurzany, Narajów miasto, Narajów wieś, Poruczyn, Płotycza, Rekszyn, Sarańczuki, Słoboda złota, Strychańce, Szybalin, Szumlany, Trościaniec, Urmań, Wierzbów, Wiktorówka, Wulka, Wybudów, Złoczówka, Sarnki średnie, Honoratówka, Cześniaki, Wierzbołowce, Sołonec, Załuże, Babuchów, Pomonięta, Lipica dolna, Łuczyńce, Switelniki, Putiatyńce, Bukaczowce, wiec w Rohaty-
- nie, Żuków, Brzeżany, Pokropiwna, Rozchodów, Pomorzany, Przemyślany, Utychawice, Koszelice, Chudowice, Tuczo, Janczyn, Dworce, Dryszczów, Buszkawiec w Brzeżanach, Baranówka, Ceniów, Buszcze, Hinowice, Wiśniowczyk, Demnica, Hucisko, Litwinów, Kamienna góra, Zastawce, Sławentyn, Jabłonówka, Wierzbów, Wołoszczyna, Bożyków, Hołhocze, Uwsie, Justynówka, Nowosiółka łencz., Szumlany, Zawałów, Serednie, Horodyszczce, Mużyłów, Telacze, Glinna, Podhajce, Wydział „Proświty“ w Brzeżanach i Tow. polityczne „Selianska Rada“ w Brzeżanach — przez posłów Oleśnickiego, Mazikiewicza, Korola, Efinowicza, Ostapczuka, Bohaczewskiego, Huryka i Barabasha o kreowanie gimnazjum ruskiego w Brzeżanach — do kom. szkolnej.
1562. L. s. 2237. Wydział Tow. Bursy jubileuszowej im. Ces. Franciszka Józefa I. w Sanoku p. p. Tomaszewskiego o subwencję — do kom. budżetowej.
1563. L. s. 2238. Rada pow. w Brzesku p. p. Jana Götza Okocimskiego o zmianę §. 47. ust. wodnej z 14/3 1875 dz. u. kr. Nr. 38 — do kom. wodnej.
1564. L. s. 2239. Stowarzyszenie „Schronienie nauczycielek“ w Zakopanem p. p. Tomaszewskiego o stałą zapomogę — do kom. budżetowej.
1565. L. s. 2240. Jan Bobrzecki, emer. nauczyciel lud. w Sanoku p. p. Tomaszewskiego o przyznanie dodatków pięcioletnich lub podwyższenie emerytury — do kom. szkolnej.
1566. L. s. 2241. Józef Krzyżanowski, emer. naucz. lud. w Brzeżanach p. p. Tomaszewskiego o przywrócenie do czynnej służby i policzenie lat służby — do kom. szkolnej.
1567. L. s. 2242. Marya Chorażowa, wdowa po naucz. lud. w Dolnej wsi pow. Myślenice p. p. Tomaszewskiego o przyznanie pensyi wdowiej — do kom. szkolnej.
1568. L. s. 2243. Zwierzchność gm. w Budzanowie p. p. Tomaszewskiego o uwolnienie od opłacania prestacyi szkolnej — do kom. budżetowej.
1569. L. s. 2244. Baranczyce gm. pow. Sambor p. p. Oleśnickiego o kreowanie rusk. gimnazjum w Samborze — do kom. szkolnej.
1570. L. s. 2245. Eugeniusz Mandyczewski prof. gimnazjum II. w Tarnopolu p. p.

- Oleśnickiego o zapomogę na wydawnictwo czasopisma „Młodzież” — do kom. budżetowej.
1571. L. s. 2246. Cerkowna gm. pow. Dolina p. p. Bohaczewskiego o udzielenie surowicy albo kamiennej soli dla bydła — do kom. solnej.
1572. L. s. 2247. Cerkowna gm. pow. Dolina p. t. p. o udzielenie prawa pobierania surowicy dla bydła w Dolinie — do kom. solnej.
1573. L. s. 2248. Stańkówce gm. pow. Dolina p. t. p. o udzielenie prawa pobierania surowicy dla bydła w Dolinie — do kom. solnej.
1574. L. s. 2249. Zakład nauk. - wych. S. S. Nazaretanek we Lwowie p. p. Bilczewskiego o jednorazową zapomogę — do kom. budżetowej.
1575. L. s. 2250. Bank melioracyjny we Lwowie p. p. Agopsowicza o zmianę warunków ustawy o udzielaniu bezprocentowych pożyczek melioracyjnych — do kom. bankowej.
1576. L. s. 2251. Marya Karpińska we Lwowie p. p. Wereszczyńskiego o stypendyum na kształcenie się w malarstwie — do kom. budżetowej.
1577. L. s. 2252. Komitet „Domu Pracy” na Kaźmierzu w Krakowie p. p. Laskowskiego o subwencję — do kom. budżetowej.
1578. L. s. 2253. Krajowy Związek ochotn. Straży pożarnych we Lwowie p. p. Laskowskiego o podwyższenie stałego rocznego zasiłku z 9.000 K na 10.000 K. — do kom. budżetowej.
1579. L. s. 2254. Rada Sanocko-Liskiego oddziału Tow. gospodarskiego w Sanoku p. p. Urbańskiego w sprawie budowy kolei lokalnej normalno-torowej z Brzozowa do Sanoka względnie Rymanowa — do kom. kolejowej.
1580. L. s. 2255. Wydział bursy św. Jadwigi w Dębicy p. p. Tomaszewskiego o subwencję — do kom. budżetowej.
1581. L. s. 2256. Paulina Herasimowicz we Lwowie, wdowa po dziennikarzu p. J. Götza Okocimskiego o zapomogę — do kom. budżetowej.
1582. L. s. 2257. Borzęcin gm. pow. Brzesko p. p. J. Götza Okocimskiego o przyjęcie na kraj. fundusz sierociński dwóch sierót Narcyza i Heleny Sałatów — do kom. petycyjnej.
1583. L. s. 2258. Iwkowa gm. pow. Brzesko p. t. p. o pokrycie z funduszków kraj. należności w kwocie 504 kor. 44 gr. przypadającej Magistratowi w Koszycach za utrzymanie dwojga dzieci przynależnych do gminy — do kom. budżetowej.
1584. L. s. 2259. Członkowie Kółek rolniczych w Maszkienicach i Brzesku p. t. p. o udzielenie subwencji Zarządowi głównemu Kółek rolniczych na rozszerzenie działalności rolniczej — do kom. budżetowej.
1585. L. s. 2260. Przełożona Internatu św. Jana Kantego we Lwowie p. p. Tomaszewskiego o zapomogę na rzecz internatu — do kom. budżetowej.
1586. L. s. 2261. Maciej Staszek nauczyciel ludowy w Rącznej p. Liszki p. p. Tomaszewskiego o zaliczkę bezprocentową na płacę w wysokości rocznej płacy ewentualnie mniejszą — do kom. szkolnej.
1587. L. s. 2262. Czytelnia ludowa im. Kościuszki w Bieczu p. p. Tomaszewskiego o zapomogę na budowę gmachu dla biblioteki publicznej — do kom. budżetowej.
1588. L. s. 2263. Józefa Łaska, wdowa po naucz. lud. w Nowym Sączu p. t. p. o wsparcie na kształcenie córki Waleryi — do kom. budżetowej.
1589. L. s. 2264. Tow. Bursy polskiej dla dziewcząt im. Mickiewicza w Kołomyi p. t. p. o udzielenie zasiłku — do kom. budżetowej.
1590. L. s. 2265. Wydział Rady pow. w Brzozowie p. p. Urbańskiego w sprawie budowy kolei lokalnej Brzozów-Sanok względnie Rymanów — do kom. kolejowej.
1591. L. s. 2266. Machliniec gm. pow. Żydaczów p. p. Oleśnickiego o wydzielenie z powiatu politycznego Żydaczów i sądownego Żurawno, a przydzielenie do c. k. Starostwa i Sądu powiat. w Stryju — do kom. prawniczej.
1592. L. s. 2267. Tow. „Akademiczna Hromada” we Lwowie p. t. p. o zapomogę w kwocie 600 kor. — do kom. budżetowej.
1593. L. s. 2268. Jan Płaszecki, nauczyciel lud. w Krakowie p. p. Jaworskiego o przyznanie iat służby do emerytury — do kom. szkolnej.

1594. L. s. 2269. Wydział Towarzystwa filologicznego we Lwowie p. p. Marsa o zasiłek na wydawnictwo czasopisma „Eos“ na r. 1905/6. — do kom. budż.
1595. L. s. 2270. Towarzystwo higieniczne we Lwowie p. t. p. o udzielenie stałej subwencji i podwyższenie dotychczasowej na wydawnictwo „Przeglądu higienicznego“ i innych prac z zakresu higieny — do kom. budżetowej.
1596. L. s. 2271. Wydział pow. w Kosowie p. p. Zaleskiego o udzielenie z funduszów kraj. 75% subwencji bezwrotnej na budowę drogi Kosmacz-Jabłonów — do kom. drogowej.
- Marszałek.** Do tej petycji prosił o głos p. Moysa. Udzielam mu głosu.
- P. Moysa.** Wysoka Izbo! Petycja Wydziału powiatowego w Kosowie co do budowy drogi żąda podwyższenia subwencji o 25% t. j. w wysokości 75% Powiat ten jest jednym z najuboższych w kraju i nie mając prawie komunikacji, zasługuje w całej pełni na poparcie z funduszów krajowych. Dlatego polecam tę petycję gorąco Wysokiej Izbie a pod względem formalnym proszę o odesłanie jej do komisji drogowej.
- Marszałek.** To się już stało.
- Sekretarz p. Urbański (czyta):**
1597. L. s. 2272. Franciszka Kubrakiewicz, wdowa po maszyniście Zakładu kulpar-kowskiego p. p. Onyszkiewicza o wymierzenie pensji wdowiej i dodatków na wychowanie dzieci — do kom. budżetowej.
1598. L. s. 2273. Marya Barycka, wdowa po dyetaryuszu rach. Wydziału kraj. p. p. Skałkowskiego o jednorazowy dar z Łaski — do kom. budżetowej.
1599. L. s. 2274. Tow. „Bratniej Pomocy“ słuchaczy politechniki we Lwowie p. t. p. o subwencję — do kom. budżetowej.
1600. L. s. 2275. Zarząd szpitala dla matolek i ubogich nieuleczalnych pod wezw. św. Elżbiety w Iwoniczu p. p. Gorayskiego o subwencję — do kom. budżetowej.
1601. L. s. 2276. Tow. „Ochronka Polska“ w Drohobyczu p. p. Wiśniewskiego o subwencję — do komisji budżetowej.
1602. L. s. 2277. Niżniów Zwierzchność gminna p. p. Urbańskiego o zapomogę dla pogorzalców w Niżniowie — do kom. budżetowej.
1603. L. s. 2278. Jadwiga Marsowa w Limanowej p. p. Marsowa o subwencję na utrzymanie nauczycielki haftu w Limanowej — do kom. budżetowej.
1604. L. s. 2279. Wydział powiatowy w Limanowej p. t. p. o przyjęcie oprocentowania pożyczki 12.000 koron zaciągniętej na roboty publiczne na fundusz krajowy — do kom. budżetowej.
1605. L. s. 2280. Urzędnicy szpitala powszechnego we Lwowie p. t. p. o uwolnienie od składania kaucji i zwrot kwot już złożonych — do komisji petycyjnej.
1606. L. s. 2281. Helena Stroińska, sierota po b. aptekarzu przy szpitalu św. Łazarza w Krakowie p. p. Marsa o zapomogę — do kom. budżetowej.
1607. L. s. 2282. Walerya Trznadel, wdowa po nauczycielu w Podgórzu p. p. Tomaszewskiego o podwyższenie pensji wdowiej — do kom. szkolnej.
1608. L. s. 2283. Towarzystwo gimnastyczne „Sokół“ w Jaworowie p. p. Tarnawskiego o subwencję — do komisji budżetowej.
1609. L. s. 2284. Stefan Takliński, emeryt. nauczyciel ludowy w Przemyśle p. t. p. o przyznanie szóstego dodatku pięcioletniego do emerytury — do komisji szkolnej.
1610. L. s. 2285. Stowarzyszenie pracy kobiet katol. w Przemyśle p. t. p. o subwencję — do kom. budżetowej.
1611. L. s. 2286. Nauczycielki tymczasowe przy szkole P. P. Benedyktynek w Przemyśle p. t. p. o podwyższenie płacy — do kom. szkolnej.
1612. L. s. 2287. Konwent P. P. Benedyktynek w Przemyśle p. t. p. o subwencję na internat dla uczennic c. k. Seminarjum nauczycielsk. żeńskiego w Przemyśle na rok 1906 — do kom. budżetowej.
1613. L. s. 2288. Władysław Kwak, nauczyciel lud. w Wilczy pod Przemyślem p. t. p. o przeniesienie z IV. klasy płacy do klasy wyższej z powodu stosunków drożyznianych — do kom. szkolnej.
1614. L. s. 2289. Helena Flakowiczówna w Krakowie p. p. Trzecieckiego o stypendjum na kształcenie się w rysunkach i malarstwie — do komisji budżetowej.
1615. L. s. 2290. Przełożony Zakładu wychowawczego w Miejscu piastowym p.

t. p. o stały zasiłek z funduszków przeznaczonych na podniesienie przemysłu i rolnictwa — do kom. budżetowej.

1616. L. s. 2291. Ks. Antoni Podgórski, proboszcz obrządku łacińskiego w Iwoniczu p. p. Trzecieckiego o subwencyę na dokończenie budowy szkoły żeńskiej w Iwoniczu ewentualnie na spłacenie długów ciążących na tej budowie — do kom. budżetowej.

Marszałek. Do tej petycyi ma głos p. Trzeciecki.

P. Trzeciecki. Wysoka Izbo! Ks. Podgórski w Iwoniczu wystawił przed 25 laty własnym kosztem szkołę żeńską. Niedawno wypadło budynek drewniany zastąpić murywanym, nie było jednak funduszków na budowę, ks. Podgórski ofiarował się znów zastąpić czynniki miejscowe. Pomimo jednak wielkiej życzliwości JW. p. wiceprezydenta Rady szkolnej krajowej p. Płażka i Rady szkolnej nie można było dotychczas uzyskać wypłaty ustawowego zasiłku z funduszków krajowych, nie przewidziano bowiem tego, że wobec nierozpisania konkurencyi istnieje brak tytułu prawnego — do udzielenia subwencyi krajowej. Ks. Podgórski chciał zastąpić ofiarą swą tylko czynniki miejscowe, gdy spotkał się z odmową wypłaty zasiłku krajowego, nie ustał w pracy, owszem buduje dalej, ulepsza budowę według wskazówek pana fizyka i Rady szkolnej okręgowej, ufny w łaskawą życzliwość Wysokiej Izby, że zezwoli na wypłatę zasiłku utworzonego z funduszków krajowych, pomimo, że konkurencyi nie rozpisywano, a to tem więcej, iż spełnił wszystkie żądania władz.

Rzecz jest nagła, bo ksiądz kanonik Podgórski wskutek tej budowy popadł w ciężkie długi, i nie może choć chciałby zadość uczynić nagłym zobowiązaniom. Trudności z jakimi walczy ksiądz Podgórski pochodzą z pomyłki, w czem on nie ponosi najmniejszej winy, z ofiary jego korzysta nie tylko gmina, ale i fundusz krajowy, przeto Wysoki Sejm raczy niewątpliwie uwzględnić brak formy i zezwoli na wypłatę zasiłku krajowego, polecając gorąco tę petycyę, stawiam wniosek odesłania jej do komisji budżetowej z tem życzeniem, by komisya w terminie 3-tygodniowym złożyła sprawozdanie.

Marszałek. Rozprawa otwarta. Czy żąda kto głosu? (Nikt). Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa zamknięta. Przystępujemy do głosowania. Kto przyjmuje ten wniosek, zechce rękę podnieść. (Większość). Jest przyjęty.

Sekretarz p. Urbański (czyta):

1617. I. s. 2292 Józefa Markowska, wdowa po stróżu Wydziału kraj. p. p. Dąbskiego o dar z łaski — do kom. budżetowej.
1618. L. s. 2293 Tow. „Kapela Narodowa“ we Lwowie p. p. Wiśniewskiego o subwencyę — do kom. budżetowej.
1619. L. s. 2294 Wydział bursy im A. Mickiewicza w Drohobyczu p. t. p. o subwencyę — do kom. budżetowej.
1620. L. s. 2295. Wydział powiat. w Gródku p. p. Brunickiego o podwyższenie subwencyi kraj. na budowę drogi powiatowej Gródek-Kamieniobród-Jaryna do wysokości 75% — do komisji drogowej.
1621. L. s. 2296. Wiktorya Relikowska, emeryt. nauczycielka w Janowie p. t. p. o podwyższenie emerytury i przyznanie dodatku pięcioletniego — do kom. szkolnej.
1622. L. s. 2297. Henryk Lercel, naucz. lud. w Janowie p. t. p. o przyznanie lat służby oraz dodatku pięcioletniego — do kom. szkolnej.
1623. L. L. 2298. Julia Gering, córka b. konduktora dróg krajowych we Lwowie p. t. p. o jednorazową zapomogę — do kom. budżetowej.
1624. L. s. 2299. Stowarzyszenie rękodzielnicze „Gwiazda“ w Gródku p. t. p. o subwencyę na budowę własnego domu — do kom. budżetowej.
1625. L. s. 2300. Julia Hankiewicz, emeryt. nauczyciel lud. w Gródku p. t. p. o podwyższenie emerytury — do kom. szkolnej.
1626. L. s. 2301. Adolfa Głowacka, sierota po dyrektorze szkół lud. we Lwowie p. p. Ohrynowicza o pensyę sierocińską — do kom. szkolnej.
1627. L. c. 2302. Towarzystwo „Filia Proświty“ w Nowym Sączu p. p. Bohaczewskiego o subwencyę dla ukraińskoruskiej bursy w Nowym Sączu — do kom. budżetowej.
1628. L. s. 2303. Komitet parafialny kościoła W. W. Świętych w Krakowie p. p. Federowicza o subwencyę na restauracyę kościoła — do komisji budżetowej.
1629. L. s. 2304. Inspekcyja szkoły 3 klas. izraelskiej i Przełożёнstwo gminy wyznaniowej w Bolechowie p. p. Boha-

- czewskiego o subwencyę dla 3 kl. szkoły izraelskiej — do komisji budżetowej.
1630. L. s. 2305. Gmina m. Lwowa p. p. Michalskiego o przyznanie dodatkowej subwencyi w kwocie 325.000 kor. równającej się 1/3 części rzeczywistych kosztów budowy teatru miejskiego we Lwowie — do komisji budżetowej.
1631. L. s. 2306. Przełożona zakładu św. Heleny we Lwowie p. p. Michalskiego o subwencyę — do komisji budżetowej.
1632. L. s. 2307. Franciszka Wnękwicz, wdowa po b. funkcyjaryuszu kraj biura kolejowego w Stryju p. p. Dąbrowskiego o pensyę wdowią i zasiłek sierocy — do kom. budżetowej.
1633. L. s. 2308. Marya Pisarczuk, wdowa po naucz. lud. we Lwowie p. p. Michalskiego o podwyższenie pensyi wdowej i o dar łaski dla chorej córki — do kom. szkolnej.
1634. L. s. 2309. Zarząd Domu słuchaczy lwowskiej politechniki we Lwowie p. p. Skałkowskiego o subwencyę — do kom. budżetowej.
1635. L. s. 2310. Stowarzyszenie P. P. Ekonomek p. p. Krzysztofowicza o subwencyę na rzecz ochrony dla dzieci — do komisji budżetowej.
1636. L. s. 2311. Towarzystwo literackie im. Adama Mickiewicza we Lwowie p. p. Głabińskiego o subwencyę na krytyczne wydanie dzieł A. Mickiewicza i na wydawnictwo pamiętnika literackiego — do kom. budżetowej.
1637. L. s. 2328. Tow. przyjaciół muzyki w Tarnopolu p. p. Michałowskiego o subwencyę na r. 1906 — do kom. budżetowej.
1638. L. s. 2330. Ryczkowa Marya, wdowa po droźniku dróg krajowych w Bagiericy p. p. Wilczkiewicza o zaopatrzenie na starość i datek na wychowanie dzieci — do komisji petycyjnej.

Marszałek. Do tej petycji prosił o głos p. Wilczkiewicz.

Udzielam mu głosu.

P. ks. **Wilczkiewicz.** Wysoka Izbo!

Przed kilku laty zmarł w Bagienicy (p. w. Dąbrowski) droźnik przy drodze krajowej; Józef Ryczko. Przez 28 lat pracował ten człowiek ciężko i uczciwie; o każdej po

rze dnia można go było zauważyć przy pracy. Przed kilku laty wrócił pewnego wieczora deszczem przemoczony do domu, położył się do łóżka i już więcej z niego nie powstał. Zmarły pozostawił 6 drobnych dzieci i 50-letnią wdowę, bez żadnego zaopatrzenia. Stosunek służbowy ustał, ustała więc i płaca; dzieci zaś i wdowa po zmarłym droźniku cierpią niedostatek i głód.

Jak długo Ryczkowa mogła pracować na swoje i swych dzieci utrzymanie, to pracowała. Teraz jednak zapadła na zdrowiu, położenie jej i dzieci jest bez wyjścia. Z głębin niedoli swej podnosi więc głos i prosi Wys. Sejm o zapomogę.

Jest zwyczaj w Radzie powiatowej dąbrowskiej, że każda wdowa po zmarłym droźniku powiatowym otrzymuje zapomogę równającą się 3-kwartalnej pensyi zmarłego droźnika. O taką więc zapomogę upraszam Wys. Izbę dla tej wdowy, a mam to przekonanie, że ndzielenie tej jałmużny będzie jałmużną jednej z najbiedniejszych istot na ziemi. W końcu mniemam, że nie byłoby bezpieczniej pozostawić tych nieszczęśliwych istot choćby na chwilę pod wrażeniem, że Wys. Izba przechodzi z lekkim sumieniem nad losem rodziny, która straciła w ciężkiej służbie publicznej swego ojca i żywiciela.

Pod względem formalnym proszę o odesłanie tej petycji do komisji budżetowej.

Marszałek. To się już stało.

Proszę o odczytanie wniosków.

Sekretarz p. **Urbański** (czyta):

Wniosek.

Zważywszy, że droga z Rymanowa do Królika Polskiego (około sześć kilometrów) stanowi integralną część drogi strategicznej do granicy węgierskiej a jednak z nieznanych przyczyn nie pozostaje pod zarządem państwowym,

zważywszy, że gościniec państwowy w mieście Rymanowie jest zbyt stromy,

zważywszy, że od 25 lat istniejące źródło w Rymanowie nie ma dotąd do gościńca państwowego i stacyi kolei drogi utrzymywanej funduszami państwowymi lub krajowymi a miejscowe czynniki wydatkami drogowymi są zbyt obciążone,

zważywszy, że rymanowskie wody mineralne przewyższają wiele wód obcych, jak np. w Kissingen, a nie są jeszcze dostatecznie

znane i oceniane, wzorowy zaś zakład leczniczy w Rymanowie pomimo, że posiada doskonałe warunki higieniczne i zadowolili może nawet wybredne wymagania, nie powstrzymał dotąd bezcelowych wyjazdów chorych do podobnych a mniej skutecznych wód zagranicznych,

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1. Sejm wzywa c. k. Rząd:

a) aby objął w zarząd państwowy drogę z Rymanowa do Królika Polskiego;

b) aby w mieście Rymanowie obniżył zbyt stromy spadek gościńca i wybudował drogę omijającą szczyt góry.

2. Sejm wzywa Wydział krajowy:

a) aby do chwili objęcia w zarząd państwowy drogi z Rymanowa do Królika Polskiego udzielał zasiłku na utrzymanie tej drogi w myśl ustępu 3. §. 8-go ustawy drogowej;

b) aby zbadał, w jaki sposób wskazanemu było poprzeć rozwój zdrojowiska w Rymanowie odpowiednio do istotnej wartości tego zakładu leczniczego i skierować tam gości kąpielowych wyjeżdżających z własną i kraju szkodą do podobnych wód obcych.

We Lwowie, dnia 10. października 1905.

Wnioskodawca:

Trzeciecki w. r.

Sala, Truskolaski, M. Urbański, Pawlikowski, Laskowski, Agopsowicz, Mars, Jan Szeptycki, Wurst, Krzysztofowicz, Borkowski, Vivien, Cieński, Kozłowski, Zaleski, Sękowski, Moysa, Wł. Wiktor Czaykowski, Bał.

Sekretarz p. Kazimierz ks. Lubomirski (*czyta*):

Wniosek.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

I. Sejm postanawia utworzenie funduszu pod nazwą „Fundusz krajowy na specjalne cele wychowawcze” — przeznaczonego na cele następujące:

a) Na wydatne popieranie istniejących i na pomoc w tworzeniu nowych zakładów wychowawczych dla dzieci opuszczonych i moralnie zaniedbanych;

b) na zakładanie i utrzymywanie zakładów poprawczych dla nieletnich przestępców;

c) na wspieranie zakładów wychowawczych dla dzieci ciemnych lub głuchoniemych;

d) na wspieranie stowarzyszeń i zakładów, poświęconych pielęgnowaniu zdrowia fizycznego młodzieży przez gimnastykę, gry i zabawy zdrowotne i t. p.;

e) na wspieranie burs dla ubogiej młodzieży przy szkołach publicznych.

II. Na rzecz „Funduszu krajowego na specjalne cele wychowawcze” mają być wprowadzone opłaty krajowe od następujących przedmiotów:

1. od bilardów i pokoiów przeznaczonych do gier;

2. od strzelb myśliwskich i licencyj na polowanie;

3. od koni zbytkowych i powozów, utrzymywanych nie dla zarobku, ale dla upodobań i wygody właściciela i jego rodziny;

4. od służby zbytkowej męskiej, niepotrzebnej do utrzymania gospodarstwa domowego, ale dla wybredniejszych wymagań wygody lub w celach reprezentacyjnych — a to w progresywnym wymiarze według ilości tego rodzaju służby zbytkowej w jednym domu — jak np. kamerdynerów, lokajów, strzelców, kozaków dworskich, żokiejów, portyerów, — o ile oni nie są zarazem dozercami domu i t. d.

III. Wymienionym powyżej funduszem zawiadywać ma Wydział krajowy przy współdziałaniu ciała doradczego pod nazwą „Krajowa Rada opiekuńcza dla spraw fizycznego wychowania, tudzież wychowania młodzieży opuszczonej i zaniedbanej”.

IV. Poleca się Wydziałowi krajowemu, ażeby przygotował na najbliższą sesję sejmową wnioski szczegółowe, dotyczące wprowadzenia w życie „Funduszu krajowego na specjalne cele wychowawcze”, jak niemniej także projekt ustawy o zaprowadzeniu opłat krajowych na zasilenie tegoż funduszu.

We Lwowie, dnia 10. października 1905.

Wnioskodawca:

Teofil Merunowicz w. r.

Maryewski, Tomaszewski, Rayski, Maiss, Małachowski, Wurst, Wiśniewski, Rutowski, Buynowski, Witosławski, Widt, Bednarski, Głębiński, Vayhinger, Żardecki, Michalski, Lipiński, Tarnawski, Pawlicki.

Sekretarz p. Urbański (*czyta*):

Wniosek

posła Władysława Leopolda Jaworskiego, Juliusza Leo, Jana Kantego Federowicza i tow. w sprawie polepszenia płac nauczycielskich.

Wysoki Sejmie!

Zbytecznem jest motywować potrzebę podwyższenia płac nauczycielskich. Uznana jest powszechnie, a wyraz temu dał J. E. Marszałek krajowy, stawiając przy zagajeniu bieżącej sesji na czele najpilniejszych potrzeb kraju, „odpowiednią i słuszną poprawę bytu nauczycieli ludowych“.

W ciągu ostatnich lat kilkunastu materialne położenie nauczycielstwa doznawało kilkakrotnie polepszenia. Sejm działał w tym kierunku z niezmienną życzliwością dla nauczycielstwa, bądź to podwyższając płace, bądź regulując z początku częściowo, w ostatnim roku zaś całkowicie stosunki prawne stanu nauczycielskiego. Jeżeli jednak mimo tego głośnem jest żądanie polepszenia bytu nauczycielstwa, to przyczyna tkwi w tem, że dotychczasowa sytuacja finansowa kraju nie pozwoliła podjąć głęboko sięgającej i kwestyę tę społeczną definitywnie załatwiającej reformy.

W najbliższej przyszłości położenie finansowe kraju zmieni się o tyle, że przy ostrożnej i rozważnej polityce skarbowej, kraj może być na pewien dłuższy czas spokojnym, iż wypełnianie zobowiązań, polegających na dotychczasowych ustawach, iż wzrost naturalny płynących stąd ciężarów, że wreszcie czynienie zadość normalnym wymaganiom postępu w agendach krajowej administracji nie zwichną równowagi budżetowej. Chwila ta jest odpowiednią, aby kwestyę definitywnego polepszenia bytu nauczycielstwa, wobec tak zmienionych stosunków finansowych kraju, rozpatrzyć, sposób rozwiązania jej obmyśleć i do jego wykonania jak najrychlej przystąpić. Spełnienie tych zadań wymaga z natury rzeczy pewnego czasu, dlatego też właściwem jest poruszenie kwestyi już teraz, to jest w chwili, gdy Sejm staje wobec kwestyi reformy finansów krajowych i gdy uświadomić sobie musi zasady wytyczne gospodarstwa krajowego na dłuższy szereg lat.

Sprawa podwyższenia płac nauczycielskich ma dwie strony, które Wydział krajowy i Rada szkolna krajowa przy opracowaniu swoich propozycji z natury rzeczy musi uwzględnić. Z jednej strony zbadać przyjdzie, który punkt w stosunkach materialnych nauczycielstwa ma uleż reformie, aby sprowadzić był w stanie gruntowne i stanowcze polepszenie bytu nauczycielstwa wogóle, z drugiej zaś

strony rozstrzygnąć należy pytanie co do źródła dochodów, potrzebnych na pokrycie zwiększonych w ten sposób wydatków krajowych.

Przy badaniu zagadnień, należących do pierwszej z tych kategorii, nasuwa się przede wszystkim pytanie, czy sanacyi stosunków nie sprowadziłoby zniesienie istniejących obecnie czterech klas płac nauczycielskich, a więc zrównanie wszystkich płac w całym kraju, przy pozostawieniu dotychczasowego kryterium, stanowiącego o różnicy płac wedle klas, tylko dla dodatków na mieszkanie? Wydziałowi krajowemu przypadnie przeto w pierwszej linii uwzględnienie tego sposobu rozwiązania kwestyi, obejmującego zasadniczą kwestyę równości płac przy różnych dodatkach na mieszkanie, a powtóre kwestyę podwyższenia tych płac, względnie dodatków, względnie jednych i drugich. Zastanović się przy tem wypadnie, w jaki sposób miałyby być wówczas uwzględnione specjalne stosunki w stolicach kraju, Krakowie i Lwowie

Dalszem zagadnieniem z tej dziedziny jest sprawa podwyższenia dodatków pięcioletnich, których niski obecny wymiar powinien stanowczo uleż reformie, tudzież sprawa takiej regulacji, takiego w ogóle urządzenia poborów, któreby w pewnej mierze przyszło z pomocą nauczycielom, obarczonym rodziną.

Druga strona sprawy polepszenia bytu nauczycielstwa odnosi się do oznaczenia źródeł, z których spowodowany podwyższeniem płac wydatek miałby być pokryty. Nadwyżka funduszu propinacyjnego zostanie do chwili jej płatności prawdopodobnie wyczerpaną na pokrycie pożyczek, które do tej chwili kraj będzie zmuszony zaciągnąć celem usunięcia medoboru, wzrastającego przeciętnie z roku na rok, automatycznie, mniej więcej o półtora miliona koron. Zachodzi jednak pytanie, czy konwersya reszty długu propinacyjnego nie dałaby krajowi odrazu możności zaspokojenia najpilniejszych potrzeb? Niezależnie od tego, kraj od r. 1911 dysponować będzie, po potrąceniu wydatków, przy uwzględnieniu naturalnego ich wzrostu, sumą około 4 milionów koron rocznie, w której to kwocie pomieścić się może zwiększony wydatek na płace nauczycielskie. Reforma jednak płac nie może być odłożoną jeszcze do roku 1911 i dlatego, jako źródło pokrycia zwiększonego wskutek niej wydatku, przedstawia się obok konwersyi reszty długu propinacyjnego, spodziewany zwiększony udział kraju w podatku od wódki.

Przeprowadzenie reformy płac nauczycielskich wedle przywiedzionych wyżej wytycznych, obranie sposobu pokrycia powstałego stąd wydatku, wymierzenie wreszcie kon-

kretne nowych płac w granicach możliwości finansowej kraju — wymaga zebrania odpowiedniego materiału, potrzebnych statystycznych danych, wymaga wreszcie, a to najważniejsza, tego obciążenia całości gospodarstwa krajowego, opracowania planu finansowego i zdawania sobie sprawy z wpływu jednych wydatków na drugie, które mieć mogą wyjątkowo czynniki, sprawujące to gospodarstwo. Z tych powodów inicjatywa poselska ograniczyć się winna do wskazania konieczności reformy i do zakreślenia wytycznych, wedle których reforma ta ma być przeprowadzoną, pozostawiając budowę samej reformy w projekcie odpowiednim władzom.

Na tej podstawie podpisani wnoszą:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się Wydział krajowy, aby w porozumieniu z Radą szkolną krajową przedłożył po ponownym zebraniu się Sejmowi wnioski w sprawie poprawy i ogólnej regulacji płac nauczycielskich.

We Lwowie, dnia 11. października 1905.

Wnioskodawcy:

Wł. L. Jaworski w. r.

Juliusz Leo w. r.

Jan Federowicz w. r.

Gluziński, Mars, Pawlicki, Sękowski, Hupka, Płocki, Agopsowicz, Mycielski, Bał, Gniewosz, Tadeusz Cieński, Leszek Cieński, Lityński, Kazimierz Lubomirski.

Sekretarz p. Mazikiewicz (*czyta*):

Wnesok

posła Huryka i towarzysziw.

Wysokij Sojm zwołył uchwałyty:

Wzywaje się c. k. Prawyitelstwo, szczyoby jak najskorsze postarało się o widpowidne pomiszczenie dla uriadu knyh hruntowych w c. k. Sudi powitowim w Stanysławowi.

Wneskodatel:

Huryk w. r.

Staruch, Barabasz, Olesnyckij, Korol, Mohylnyckij, Ochrymowycz, Effinowycz, Mazykewycz, Bojko, Ostapczuk, Bohaczewskij, Szajer, Potoczek, Wilczkiewycz, Hładzuk, Stapińskij, Skołyzewskij, Szponder, Krempa.

Sekretarz p. Urbański (*czyta*):

Wniosek

posła dra Głabińskiego i tow. w sprawie podwyższenia płac nauczycieli ludowych we Lwowie.

Zważywszy, że płace nauczycieli ludowych w całym kraju są niedostateczne i wymagają rychłej i stanowczej regulacji,

że wskutek panującej i nieustannie wzrastającej drożyzny mieszkań i środków żywności w stołecznem mieście Lwowie Rada miasta Lwowa była zniewoloną już przed pięciu laty na rachunek funduszów miejskich podwyższyć płace nauczycieli ludowych we Lwowie,

że finanse miasta Lwowa nie pozwalają gminie stale ponosić tego ciężaru i zapewnić nauczycielom dalszych koniecznych ulg w czasie niezwykłej dzisiejszej drożyzny,

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się Wydział krajowy, aby jeszcze w ciągu bieżącej sesji sejmowej przedłożył projekt stałego uregulowania płac nauczycieli ludowych w stołecznem mieście Lwowie, a przynajmniej przyznania im stałego dodatku do płac w wysokości 20% ich prawnych poborów służbowych.

We Lwowie, dnia 11. października 1905

Wnioskodawca:

Głabiński w. r.

Tomaszewski, Rayski, Tarnawski, Wurst Roter, Małachowski, Vayhinger, Maryewski, Buynowski, Huza, Wiśniewski, Witosławski, Widt, Fruchtmann.

Sekretarz p. Kazimierz Lubomirski (*czyta*):

Wniosek.

Zważywszy, że uregulowanie sprawy propinacyjnej umożliwi funduszowi krajowemu gruntowne załatwienie piekającej sprawy polepszenia bytu nauczycielstwa ludowego, podpisani wnoszą:

Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, ażeby na najbliższej sesji sejmowej przedło-

żył wnioski w przedmiocie uregulowania płac nauczycielstwa ludowego.

We Lwowie, dnia 11. października 1905.

Wnioskodawcy :

Małachowski w. r.

Głubiński w. r.

Rayski, Bednarski, Wurst, Witosławski, Wiśniewski, Rotter, Maiss, Widt, Tomaszewski, Maryewski, Buynowski, Tarnawski, Vayhinger, Jahl, Fruchtmann.

Marszałek. Pierwsze czytanie tych wniosków umieszczę na porządku dziennym najbliższego posiedzenia.

Celem odpowiedzi na interpelacje ma głos p. Komisarz rządowy.

Komisarz rządowy Wiceprezydent Namiestnictwa hr. Łoś (*czyta*):

Na posiedzeniu z 22. października 1904 wnieśli poseł Krempa i towarzysze interpelację w sprawie ukarania Adama Krężła przez c. k. Sąd powiatowy w Pilźnie, za pokątne pisarstwo, w której zapytują: 1. czy zechce c. k. Rząd w drodze właściwej ustalić określenie istoty pokątnego pisarstwa, aby zapobiedz dowolności w interpretacji? 2. czy zechce c. k. Rząd pouczyć p. sędziego Kaczkowskiego w Pilźnie, że jego interpretacja jest niedopuszczalną -- a w ślad za tem, orzeczenie karne wydane przeciw Krężłowi uchylć i grzywnę ściągniętą od Krężła zwrócić temuż?

Na tę interpelację mam zaszczyt odpowiedzieć:

Karanie za pokątne pisarstwo unormowane jest ustawowymi przepisami, mianowicie rozporządzeniem ministeryalnem z dnia 8. czerwca 1857, Dz. p. p. Nr. 114.

Ścisłe przestrzeganie postanowień tego rozporządzenia zostało sądom przez c. k. Ministerstwo sprawiedliwości kilkakrotnie przypomniane, zwłaszcza, że nowsze ustawy o procesie cywilnym dają stronom możliwość, pomniejszych skargi i inne wnioski w sądzie ustnie przedstawiać.

Z przeprowadzonych dochodzeń okazuje się, że Krężel w istocie pokątnem pisarstwem się trudnił, c. k. Rząd nie może więc co do jego rehabilitacji cokolwiek zarządzić.

I chociaż przytoczona w interpelacji rezolucya sądowa pod względem stylizacji nie jest całkiem bez zarzutu, to jednak jest ona co do rzeczy samej słuszną, a wymaganie podpisu adwokata na rekursie wniesionym

przez Krężła prawnie uzasadnionem: (§. 520 procedury cywilnej i art. IV. ustawy wprowadzającej w życie procedurę cywilną).

Zupełnie nieuzasadnione są zresztą zarzuty, podniesione w interpelacji przeciw osobie sekretarza sądowego Kaczkowskiego, przeniesionego tymczasem na własną prośbę do Tarnowa, ile że tenże wspomnianą rezolucyę sądową tylko podpisał w zastępstwie naczelnika Sądu, zresztą zaś w tej sprawie żadnego nie miał udziału.

Na interpelację posłów Krempey i tow. wniesioną dnia 28. października 1904, w sprawie wyborów gminnych w Małej, powiatu ropczyckiego, mam zaszczyt odpowiedzieć:

Wybory do Rady gminnej w Małej, powiatu ropczyckiego odbyły się nie w roku 1902 -- jak podano w interpelacji -- lecz 15. września 1903 r. Dnia 2. października 1903 dokonano następnie wyboru członków zwierzchności gminnej. Wskutek protestu przeciw temu wniesionego Starostwo orzeczeniem z 15. grudnia 1903 unieważniło wspomniane wybory członków zwierzchności gminnej, ponieważ wbrew przepisom ordynacji wyborczej gminnej, wyborowi temu nie przewodniczył najstarszy wiekiem członek rady gminnej lecz miejscowy proboszcz.

Ponowne wybory zwierzchności gminnej odbyły się dnia 8. stycznia 1904, a orzeczeniem z 9. lutego 1904 nie uwzględniło Starostwo protestu, który wniesiono także przeciw tym wyborom. Z powodu jednak rekursu Namiestnictwo decyzją z d. 10. marca 1904 utrzymało w mocy jedynie wybór Wojciecha Zdziebły na naczelnika gminy, natomiast wybory reszty członków zwierzchności gminnej musiało unieważnić, ponieważ dokonano ich z pominięciem przepisów §. 38. ordynacji wyborczej gminnej. Przeciw tej decyzji wniesiono rekurs ministeryalny, którego jednak Ministerstwo reskryptem z dnia 20. sierpnia 1904 nie uwzględniło, poczem dopiero Starostwo zarządzić mogło przeprowadzenie uzupełniającego wyboru członków zwierzchności gminnej, a po dokonaniu tych wyborów odebrało dnia 14. listopada 1904 r. przyrzeczenie od nowo obranych członków zwierzchności gminnej i nowa reprezentacja gminna objęła natychmiast urządowanie.

Z powyższego przedstawienia sprawy okazuje się, że wina zwłoki, jakiej uległo odnowienie reprezentacji gminnej w Małej, nie ciąży ani na Starostwie, ani na Władzach politycznych wogóle.

Na interpelację posłów Kramarczyka i tow. z 19. października 1904 w sprawie denaturowania soli bydłowej i używania przytem

farb szkodliwych dla bydła, mam zaszczyt odpowiedzieć na podstawie reskryptu c. k. Ministerstwa skarbu z 27. marca 1905 roku, L. 19362, że używane obecnie środki denaturacyjne t. j. 1/4% proszku piolunowego i 1/2% tlenku żelaza, według orzeczenia znawców są dla zdrowia bydła zupełnie nieszkodliwe i że powołani przedstawiciele gospodarzy, a w szczególności i komisya gospodarza Izby posłów wyraźnie i niejednokrotnie uznali nieszkodliwość tych domieszek.

Na interpelację posłów Filipa Włodka i tow. wniesioną dnia 3. listopada 1904 roku w sprawie wyborów gminnych w Zabłociu powiat Żywiec mam zaszczyt odpowiedzieć:

Wybory do nowej rady gminnej w Zabłociu powiatu żywieckiego miały się pierwotnie odbyć w lipcu 1904 i w tym celu zwierzchność gminna sporządziła wcześniej spis i listy wyborcze i wyłożyła je do wolnego przeglądu.

Wskutek jednak zamieszczonego w Nr. 2. „Przewodnika powiatu żywieckiego“ z 1. lipca 1904 r. artykułu, podnoszącego wadliwość w sporządzonych listach wyborczych, rada gminna uchwałą z d. 15. lipca 1904 poleciła naczelnikowi gminy nie rozpisywać wyborów, lecz poprzód przedłożyć listy wyborcze c. k. Starostwu do oceny.

Starostwo zbadawszy sprawę sprawdziło, iż rzeczywiście wskutek mylnego tłumaczenia przepisów ordynacyi wyborczej gminnej listy te wadliwie ułożone zostały, a ponieważ poprawienie list wobec ukończonego już postępowania reklamacyjnego było niedopuszczalne, przeto reskrytem z dnia 19. sierpnia 1904, L. 15874 unieważniło wszelkie dotychczas poczynione czynności przygotowawcze dla wyborów i poleciło przeprowadzić je nanow w sposób, odpowiadający przepisom ordynacyi wyborczej gminnej.

Stosując się do tego polecenia zwierzchność gminna sporządziła nowe listy wyborcze, wyłożyła je ponownie na cztery tygodnie do wolnego przeglądu, a po ostatecznym ustaleniu ich prawomocności rozpięła obwieszczeniem z 27. października 1904 termin wyborów na 7. i 8. listopada 1904.

Termin ten oznaczyła zwierzchność gminna według swego swobodnego uznania i w tym względzie ani nie porozumiewała się z c. k. starszym komisarzem powiatowym Stawskim, ani też wogóle do Starostwa się nie odnosiła.

Z tego przedstawienia rzeczy okazuje się, że c. k. Starostwo w Żywcu, a w szczególności wymieniony w interpelacyi starszy komisarz powiatowy Stawski nie dopuścił się w powyższej sprawie żadnej nieprawdowo-

ści, lecz przeciwnie traktował ją całkiem przedmiotowo i z możliwym pospiechem.

Posłowie Krempa i tow. wniesli dnia 5. listopada 1904 interpelację z powodu niewłaściwego postępowania Starosty Trzaskowskiego i koncypisty Namiest. Lorenowicza w Brzesku, w sprawie wydania Chaimowi Maierowi Seelengutowi koncesyi na suszarnię skór.

Na tę interpelację mam zaszczyt odpowiedzieć przede wszystkim, że sprawa koncesyi, o której mowa, według aktów urzędowych tak się przedstawia:

Estera Seelengut wniosła dnia 28. listopada 1903 do Starostwa w Brzesku podanie o zezwolenie na używanie w domu własnym w Brzesku suszarni skór, którą już przedtem zbudowała i utrzymywała bez przepisane go zezwolenia. Starostwo przeprowadziło komisyonalne dochodzenie i na podstawie tego dochodzenia odmówiło Esterze Seelengut żądane go pozwolenia rezolucją z 7. kwietnia 1904 L. 7129.

Mąż Estery, Chaim Maier Seelengut i Alter Seelengut nie czekając na powyższą rezolucję a pragnąc usunąć suszarnię z Brzeska, wniesli podaniem z 15. marca 1904 prośbę do Starostwa o pozwolenie na wybudowanie i urządzenie takiej suszarni w sąsiedniej gminie Brzezowcu. Na to podanie Starostwo wyznaczyło termin do przeprowadzenia komisyonalnego dochodzenia na dzień 8. kwietnia 1904 i poruczyło przeprowadzenie tego dochodzenia koncypiscie Namiestnictwa Lorenowiczowi Na podstawie przeprowadzone go dochodzenia Starostwo rezolucją z 17. czerwca 1904 L. 16948 udzieliło żądane go pozwolenia na suszarnię w Brzezowcu. Pozwolenie to referował koncypista Namiestnictwa Dr. Trzeciak, przydzielony do Starostwa w Brzesku w miejsce Lorenowicza, który tymczasem przeniesiony został z Brzeska do Drohobycza.

Starostwo udzieliło pozwolenia z uwagi, że budynek projektowanej suszarni stoi w czystym polu, w oddaleniu co najmniej 1/2 kilometra od najbliższych i to rozrzuconych zabudowań w Brzezowcu a od Brzeska o cały kilometr.

Podniosiony w interpelacyi zarzut co do braku kompetencyi Starostwa nie jest uzasadniony, gdyż suszarnia skór, jako zakład przemysłowy, wymaga przemysłowo policyjnego konsensu, którego udziela władza przemysłowa t. j. Starostwo, nie naruszając kompetencyi Wydziału powiatowego co do udzielenia konsensu budowlanego.

Z tego przedstawienia stanu rzeczy wynika, że załatwienie sprawy samej było prawidłowe i że Staroście Trzaskowskiemu niczego w tej sprawie zarzucić nie można.

Inaczej ma się rzecz z koncypistą Namiestnictwa Lorenowiczem.

Już po przeniesieniu Lorenowicza z Brzeska do Drohobycza wyszło na jaw, że Lorenowicz będąc przydzielonym do służby przy c. k. Starostwie w Brzesku i mając sobie powierzoną do załatwienia prośbę Estery a później jej męża Chaima Maiera Seelenguta o konsens przemysłowy na urządzenie szarni skór w Brzesku, względnie w Brzeszowcu, pozostawał z Chaimem Maierem Seelenguten w stosunkach kredytowych, że mianowicie Seelengut podpisywał Lorenowiczowi weksle, które tenże następnie eskontował w powszechnym Zakładzie kredytowym w Brzesku.

Ponieważ przyjęcie takiej przysługi od osoby, która miała materyalny interes w tem, by sprawa, którą miał załatwić Lorenowicz była pomyślnie załatwioną, zdolne jest zachwiać zaufanie w bestronność urzędowania i w wysokim stopniu naruszyć powagę urzędnika a względnie i powagę władzy, przeto wdrożone zostało przeciw Lorenowiczowi dochodzenie dyscyplinarne, na podstawie którego Lorenowicz na surową karę dyscyplinarną skazany został.

Z tego co powiedziałem okazuje się, że nie można mówić — jak w interpelacyi przytoczono — o zapewnionej bezkarności za takie i tym podobne wykroczenia, lecz przeciwnie, tak jak w tym, tak i w każdym innym przypadku urzędnik, który się dopuścił przekroczenia służbowego, do odpowiedzialności i kary pociągnięty zostaje.

Na interpelację posłów Kremy i towarzyszy, wniesioną do Komisarza rządowego w sprawie dodania jednego pociągu osobowego na szlaku kolejowym Dębica-Przeworsk mam zaszczyt odpowiedzieć: że

Według odezwy c. k. Dyrekcji kolei państwowych w Krakowie z 14. kwietnia 1905 L. 21797 na szlaku Dębica-Rozwadowski-Przeworsk służba nocna nie jest zaprowadzona i ruch pociągów odbywa się jedynie we dnie, zaprowadzenie więc jeszcze jednej pary pociągów osobowych na tej linii, któreby musiały kursować także w nocy, pociągnęłoby za sobą nie tylko potrzebę zwiększenia personalu na wszystkich stacjach kolejowych tej linii, lecz nadto wydatek roczny w kwocie około 150.000 koron.

Gdy wynikające stąd bardzo znaczne zwiększenie kosztów nie stoi w żadnym sto-

unku do frekwencyi osób na tej linii, przeto zarząd kolejowy nie mógł zezwolić na zaprowadzenie żądanych pociągów osobowych względnie nocnych.

Na interpelację Pp. posłów Stapińskiego i towarzyszy z 18. października 1904, w której Pp. interpelanci zapytują, w jakiej fazie znajduje się obecnie sprawa przyłączenia gmin Dobry szlacheckiej i rustykalnej do Starostwa i Sądu w Sanoku mam zaszczyt odpowiedzieć, że gminy te i obszary dworskie na mocy rozporządzenia c. k. Ministerstwa spraw wewnętrznych z 1. marca 1905 L. 1125/M. J. i c. k. Ministerstwa sprawiedliwości z 26. kwietnia 1905 wydzielone zostały z dniem 1. czerwca 1905 z okręgu c. k. Sądu powiatowego w Birczy i c. k. Starostwa w Dobromilu — i przydzielone do c. k. Sądu powiatowego w Sanoku i c. k. Starostwa w Sanoku.

Na dwie interpelacje posłów Stapińskiego i tow, wniesione dnia 7. względnie 14. października 1904 w sprawie wyborów do Rady gminnej w Łętowicach powiatu brzeskiego i w Jedliczu powiatu krośnieńskiego mam zaszczyt odpowiedzieć.

Protesty przeciw wyborom Rad gminnych w Łętowicach powiatu brzeskiego i w Jedluczu, powiatu krośnieńskiego rozstrzygnęło c. k. Namiestnictwo na podstawie przeprowadzonych dochodzeń decyzją z 7. lutego 1905 L. 137 względnie z 9. stycznia 1905 L. 157724.

W Łętowicach nowa Rada gminna ukonstytuowała się dnia 26. kwietnia 1905 a dnia 9. maja 1905 objęła urzędowanie.

W Jedliczu wybory członków Zwierzchności gminnej przeprowadzono dnia 7. marca 1905. Rezolucją jednak z 17. marca 1905 L. 5804 musiało c. k. Starostwo unieważnić wybory asesorów i zastępcy naczelnika gminy, gdyż dokonano ich z pominięciem zasadniczych przepisów ordynacyi wyborczej gminnej. Pouowne wybory asesorów i zastępcy naczelnika gminy przeprowadzono dnia 24. marca 1905 a dnia 17. kwietnia 1905 nowa Rada gminna objęła urzędowanie.

Na interpelację Pp. posłów Moysi i tow. w sprawie wypadku przejechania zakonnicy na stacyi Gwoździec, kolei lokalnej Kołomyja-Stefanówka w dniu 25. października 1904 mam zaszczyt odpowiedzieć:

Według relacyi c. k. Dyrekcji kolei państwowych w Stanisławowie z 14. listopada 1904 L. 67.356/5, wystosowanej do c. k. generalnej Juspekcji, sprawa przedstawia się następująco:

W dniu 25. października 1904 zjechał pociąg mieszany Nr. 3.952 z 19. minutowem spóźnieniem na stację Gwoździec, skutkiem czego już po 1 minutowem zatrzymaniu ruszył w dalszą drogę, dawszy poprzednio przepisany sygnał ostrzegawczy. Sygnał ten powtórzył następnie prowadzący lokomotywę, spostrzegłszy w oddaleniu mniej więcej 120—150 m powóz przejeżdżający przejście w poziomie w km. 63.669 nie dające się zamknąć.

Bezpośrednio po przejeździe powozu spostrzegł palacz zakonnicę, zmierzającą do rzeczonego przejścia, a ponieważ zakonnica ta zdawała się nie zwracać uwagi na nadjeżdżający pociąg, dano raz jeszcze sygnał ostrzegawczy. Zakonnica jednak mimo sygnału nie zatrzymała się, wskutek czego prowadzący lokomotywę natychmiast poczynił zarządzenia, zmierzające do bezwłocznego wstrzymania pociągu, co jednak wobec bliskości krytycznego miejsca nie było już możliwem, jakkolwiek pociąg toczył się tylko z szybkością 18 km. na godzinę. Lewy cylinder maszyny trącił zakonnicę i odrzucił ją w kierunku ruchu pociągu mniej więcej na 8 m. po za rampę nie przejechałszy jej jednakże.

Po udzieleniu pierwszej pomocy przewieziono ciężko uszkodzoną zakonnicę do pobliskiego klasztoru, gdzie zastała zbadana przez lekarza kolejowego, przyczem stwierdzono kontuzję pleców i obrażenia głowy i twarzy. Z uwagi na to, że prowadzący lokomotywę dał sygnał ostrzegawczy, który ze względu na nieznaczne oddalenie drogi, po której szła zakonnica, nie mógł być nie słyszany, zwłaszcza, że dzień był pogodny i wiatru nie było, wreszcie z uwagi na to, że z miejsca krytycznego pociąg widać najzupełniej, nie można winy tego wypadku przypisać personalowi kolejowemu, względnie maszynowemu.

Rzeczona zakonnica zeznała zresztą przy przesłuchaniu, że widziała pociąg wyjeżdżający ze stacji, natomiast utrzymywała, iż nie przypomina sobie, aby słyszała sygnał ostrzegawczy lub zauważyła zbliżający się pociąg. Nadto zaznaczyć należy, że zakonnica ta przebywając stale w Gwoźdźcu znała w mowie będące przejście i przechodziła tamtędy nie raz, a nareszcie nie można pominąć, że w chwili krytycznej czekało więcej osób przy rzeczonyj rampie, aż pociąg przejedzie.

Na podstawie wyżej przedstawionego stanu rzeczy c. k. Dyrekcyja kolei państwowych w Stanisławowie nie widziała powodu do wydania jakichkolwiek specjalnych zarządzeń.

Na posiedzeniu Wysokiego Sejmu dnia

9. listopada 1904 wniósł poseł Krempa i towarzysze interpelację, w której podniesiono zarzuty przeciw postępowaniu geometry ewidencyjnego w Wieliczce wobec żądań kilku właścicieli w gminie Grabie co do bonitacji ich gruntów.

Na tę interpelację mam zaszczyt odpowiedzieć, co następuje:

Na wezwanie zwierzchności gminnej w Grabiu dnia 29. kwietnia 1904 udał się geometra ewidencyjny Władysław Krzanowski do gminy Grabie i skonstatował na podstawie zeznań interesowanych stron, że kilku gospodarzy sprzedało kierownictwu budowy regulacji Wisły z kilkumorgowej przestrzeni gruntów rolnych wierzchni pokład gleby na głębokość 80 do 100 centymetrów do skopania na budowę wiślanego wału ochronnego za wynagrodzeniem po 900 koron za jeden morg. Włościanie ci, którzy po skopaniu tejże gleby pozostali i nadal hipotecznymi i faktycznymi właścicielami tych gruntów zażądali od geometry, aby im wypośredkował zatraczone granice, odpisał podatki gruntowe z gruntów skopanych, ponieważ one stały się nieużytkami i ażeby w razie nieuwzględnienia prośby o uznanie tych gruntów za nieużytki, zaliczyć je do gorszej kategorii gruntów albo uznać za pastwiska.

C. k. geometra ewidencyjny nie mógł zadość uczynić tym żądaniom włościan w Grabiu, albowiem z jednej strony nie wolno mu z pominięciem czynności urzędowych wdawać się w pomiary prywatne, — a z drugiej strony grunta te pomimo skopanej wierzchniej gleby nie były nieużytkami ani pastwiskami, ale były użyte pod zasiew owsa lub do sadzenia ziemniaków, i nie miało się tu do czynienia z klęską elementarną, która by spowodowała stałą zmianę w uprawie, lecz z uszczerbkiem bonitacji gruntownej dokonanym ręką ludzką a połączonym ze sowitem odszkodowaniem, zatem w myśl istniejących przepisów i ustaw grunta te jako paryfikaty muszą nadal być utrzymywane w tej samej kulturze i klasie bonitacyjnej, a zaliczenie ich do nieużytków, lub niżenie ich klas bonitacyjnych albo też zmiana ich kultury na razie nastąpić nie może.

Równocześnie pouczył geometra ewidencyjny strony interesowane, że w myśl ustawy z dnia 24. maja 1869 §. 41. mogą prosić o niżenie klas bonitacyjnych we właściwej drodze i formie podczas przypadającej w roku 1910 rewizyi katastru podatku gruntowego natomiast, że jemu obecnie nie przysługuje prawo, ustaloną klasę bonitacyjną zmienić.

Również objaśnił tym samym stronom interesowanym, że o jeinorazowe odpisanie podatku gruntowego w razie sporadycznych klęsk elementarnych, jak w wypadku powodzi lub posuchy, winni się zgłaszać u władzy podatkowej przy c. k. Starostwie.

Wobec tego, co tu przytoczyłem, na podstawie przeprowadzonego dochodzenia okazuje się, że zarzuty w interpelacji podniesione nie są uzasadnione.

Na interpelacyju, wnesenu na zasidaniu Wysokoho Sojmu z dnia 12. padolysta 1904 posłom Drom Olesnyckym i towarzyszamy w sprawie postupowania organiw c. k. żandarmeryi, maju czest' widpowisty na pidstawi rezultatu dochodzeń, perawedenych c. k. krajejuwu Komendoju żandarmeryi, szczo śliduje.

ad 1. W interpelacyi nawedeno try fakta: Dnia 15. lypnia 1901 Jurij Olijnyk, gospodar z Karabczyjowa donis ustno żandarmowy, Josyfowi Biesiadeckomu w Rudnykach, szczo pidczas sau w stodoli Maksyma Tomczuka w Rudnykach ukradeno jemu z pularesa sto desiat² koron.

Na pidstawi seho donesenia, perewiw żandarm Biesiadeckyj w prysutnocy tohdysznoho naczalnyka hromady Mychajła Stefiuka dochodzenia, a koły na pidstawi jich rezultatu sylni i uzasadneni ślidy spownienia seji kradeży zwernuły sia na paribkiw Wasyla Tomczuka i Josyfa Sołonenka, kotri spały razem z poszkodowanym w odnij szopi, peresłuchaw jich w sij sprawi. Pidozrini zpereszczuły riszuczo, jakoby pōpownyły zakydanu jim kradeż. W kincy doperwa okazało sia, szczo zhadani hroszi wyniała poszkodowanomu z kyszeni jeho žinka, pobjujucyś, szczyby win jich ne žhubyw.

Poneže żandarm Biesiadecki, pry peresłuchuwaniu pidozrynych, a w zabali Josyfa Sołonenki ne postupyw ciłkom należyto i zhidno z prypysamy instrukcyji, zarjadżeno protyw neho dochodzenie karne.

ad 2. Szczo do druhoji toczky interpelacyi predstavljaje sia sprawa, jak śliduje:

Dnia 26. žowtnia 1904 pryaresztowaw żandarm Jwan Jwańczuk z posterunku Matyjliwej Mychajła i Wasyla Kostiuikiw z Kobylec i Pawła Jakubiaka z Nazirnoji zadla zločynu publycznoho nasylstwa, popownenoho czerez nasylni uczynki i nebezpečni pohrozy protyw osib zverchnocy w urjadowaniu i dostawyw jich sejczas do c. k. Sudu powitowoho w Hwizdcy. Poneže eskorta wydijszła z Kobylec koło hodyny czetwertoji po połudny dnia 26. žowtnia 1904 otže wże pidweczer i składala sia z troch aresztantiw, pro-

toje żandarm Jwańczuk buw pisla instrukcyji obowjazanyj jich skutu.

Peresłuchani w perawedeniu dochodzeń Jakubiak i Mychajło Kostiuik ziznali, szczo pry założeni kajdankiw ne widczuwaly žadnoho bolu, a poczuły jelo doperwa pidczas pochodu i prosyły žandarma, szczyby tijż rozpustyw, czoho win odnak ne uczynyw, widklykujucy sia na cbowiazujucy prypysy.

Świdky, kotri buły prysutni pry zakładaniu kajdankiw, wyminenym wyssze indywiduom ziznali riwnož, szczo žaden z aresztowaných ne użalaw sia po założeni kajdankiw a i w protokolach Sudu powitowoho w Hwizdce ne ma ciłkowyto spomyнку o za sylnim zamkneniu kajdankiw. Ne użalaly sia ony takož z toji pryczyny ani pered sudijeju ślidczym, ani pered nadzyratelem uwjaznených w Hwizdce.

Postupowanie żandarma Iwańczuka buło w tim wzhladi prawylne i zhidne z postanowamy instrukcyji dla żandarmeryi.

ad 3. Riwnož neuzasadnenym okazaw sia zakyd interpelacyji, nenaczeb tojže żandarm Jwańczuk namowlaw w maju roku 1903 ludej w Werbizu wyžnim, szczyby pobyły dr. Trylowskoho, a perawedeni w tim wzhladi styśli dochodzenia wykazaly, szczo żandarm Jwańczuk, ani zakynených jemu czerez interpelanta sliw „ue bijte sia, ale jak pryjde (dr. Trylowskyj) to byjte, szczyby až łatky hubyw“ — ani takož podobnych sliw w prysutnocy hospodariw z Werbiza ue używ.

Na interpelacyju Pp. pošliw Olesnyckoho i towarzysziw w sprawie opodatkovania Towarystwa „Chłopskyj Bank“ w Kałuszy, wnesenu na zasidaniu Wysokoho Sojmu z dn. 9. padolysta 1904 maju czest' na pidstawi aktiw wymirowých c. k. Starostwa w Kałuszy udyłyty śhdujuczu widpowid'.

Rozporjadżeniem z dnia 26. žowtnia 1904. Cz. 5982 wymiryło c. k. Starostwo w Kałuszy wyssze skazanomu towarystwu podatok zarobkowyj pisla II. rozdiłu zakona z 25. žowtnia 1896 Dn. z. d. Nr. 220 na rik 1899 w kwoti 22 K 96 h., a rozporjadżeniem toji samoji daty, Cz. 5081 podatok zarobkowyj na rik 1900 w kwoti 47 K 04 h. Wymirena należytyś' podatku derżawnoho za lita 1899 i 1900 wynosyla prote zahalnu kwotu 70 K, a razem z dodatkamy autonomicznymi kwo u 152 K 72 h.

Dalsze wymireno zhadanomu towarystwu w roci 1905, otže wże po wneseniu interpelacyji takož podatok zarobkowyj za rik 1901, 1902 i 1903 a suma podatku zarobkowoho, wymirenoho za wsi powysszi lita (wid 1899

do 1903) wynosiła razem z dodatkami autonomicznymi załadnu kwotu 1059 K. 91 h., suprotyw czoho podana w interpelacji kwota podatkiw 2.000 K, ne je zhidnoju z faktycznym stanom riczy.

Pry powyyszch wymirach podatku traktowano towarystwo pislazahalnych postanow II. rozdiłu zhadanoho zakona, ne przyznajuczy ułekszeń z §. 85 i §. 100 ustup II. seho zakona, kotri prystuhujut' tilko towarystwam zarobkowo - hospodarczym, ohranyczajuczym swojich czynnosc statutowo i faktyczno wykluczno na własnych człeniach i polahajut' na tim, szczo takim towarystwam, jesly jich dochid ricznyj ne perekraczaje 600 K, ne wymirajaje sia podatku zarobkowoho, a pry dochodi wyszszym prypysuje sia podatek w nysszyj stopi procentowij jak desiat' wzhladno 10 i 1/2 procent obowjazujuczoji dla ynczych towarystw neuprywyłejowanich w naślidok wyssze poklykanich prypysiw zakona.

Towarystwo „Chłopskyj Bank“ w Kałuszy ne mało wprawdy w roci bilansowom 1899, kotryj służyw za pidstawu do wymiru podatku zarobkowoho pro 1899 i pro 1900 wysszoho dochodu, jak 600 Koron, odnak iz wzhladu na dekotri postanowienia swojich statutiw, a w zahali z uwahy na to, szczo towarystwo se je statutowo uprawnene do wiertwia rachunku kontokorrentowoho takoz i dla człeniach, ne mohło ono buty traktowane jako ohranyczajucze swoju dijalnist' wykluczno na człeniach, ne mohło prote w litach 1899 i 1900 buty uwilnenedym wid podatku, a w litach nastupajuczych ne mohła buty zastosowana do toho towarystwa nyssza stopa podatkowa.

Zadywluwanie Starostwa, szczo do przyznania towarystwu ułekszeń z §. 85 i 100 ustup 11 wyssze poklykanoho zakona (zacytowanij w interpelacji zakon z 26. hru dnia 1880 Nr. 151 Dn. z d. wid roku 1898 se je wid wwedenia w życie nowoho zakona z dn. 25. żowtnia 1896 Dn. z. d. Nr. 220 wże ne obowiazuje) podiływ takoz departament rachunkowij perszyj b Ministerstwa skarbu, kotromu w syłu istnujuczych prypysiw pearsłało Starostwo do cenzury dotyczni akta wymirowi.

Protyw wyssze zhadanym wymiram podatku zarobkowoho za lita 1899 do 1903 wnesło towarystwo „Chłopskyj Bank“ w rezyncy prawnim rekursy, zhadajuczy w nych pomiż ynszymy przyznania w mowi buduczych ułekszeń podatkiw. Wychodiaczy szczo do traktowania seho towarystwa pid wzhladom podatkiwym z toho samoho stanowyska, jakie zanialo Starostwo i zhadanij departament rachunkowij i opyrajuczy sia pry tim na prakticy, ustałeniach w tim wzhladi na pidstawy

czyslyennych riszeń Trybunału administracyjnoho krajewa Dyrekcyja Skarbu polahodzajuczy ti rekursy zhadania powyyszchoho neuwzhladnyła.

Szczoby towarystwo „Chłopskyj Bank“ jak utwerczajut' interpelujuczy zistalo napered uwilnenede wid podatku za lita 1899 i 1900 a potim ponowne do placzenia podatku potiahnenede, na se predloženi krajewij Dyrekcyi skarbu akta ne wskazajut'. Neuzasadnenedy takoz je pidnesenedy w interpelaciji zakyd, jakoby w nyniszym sluczaju powodyły sia własny podatkiwym jakimys wzhladami politycznymy, stawljajuczy mnymo perezskody ruskim towarystwam, a traktujuczy liberalnijsze towarystwa polski, abo żydiwski.

Na interpelaciju posliw otca Bohaczewskoho i towarzysziw, wnesenu dnia 14. żowtnia 1905 w sprawi wyboriw hromadskich w Hoszewi powita dołyńskoho maju czest' widpowisty :

W Hoszewi, powita dołyńskoho wybory do nowoji Rady hromadskoji perewodzeno kilkokratno. Perszi dwa akty wyborczy uneważnyło c. k. Namistnyctwo na wneseni protesty w cilosty.

Po treti raz widbuty sia wybory dnia 7. żowtnia 1902 a protest, wnesenedy takoz proti tych wyboriw widkunyło c. k. Namistnyctwo riszeniem z 19. sicznia 1903 Cz. 156720, o skilko wymirenyj buw protyw cilosty aktu wyborczoho, musilo odnak zarjadty wybir dopowniajuczyj w misce dwuch radnych i dwuch zastupnykiw II. koła.

O tim riszeniu powidomyło Starostwo zwerchnist' hromadsku rozporzadzeniem z 3. lutoho 1903 Cz. 2729, poruczajuczy skore perewedenie zarzadzenoho wyboru dopowniajuczoho. Na se donis odnak naczałnyk hromady, szczo wyboru seho ne moze perewesty, bo wsi akty wyborczy ukradeno z jeho kancelaryi. Donesenie se pearsłało Starostwo sejezas c. k. žandarmeryji d'a wyslidzenia wynownykiw kradeży a dalsze widnesło sia do własnywoho c. k. sudu o zarzadzenie dochodzenia protyw osib, pidozrynych o spownenie seji kradeży.

Zarzadzeni w tim naprjami dochodzenia karni zistaly odnak pislazahalny pisma c. k. Sudu powitowoho w Bołechowi z 30. sierpnia 1903 w syłu §. 90. procedury karnoji zastanowleni. Nakoły odnak okazało sia, szczo ukradeno w zahali wsi akty wyborczy tak, szczo ne buło takoz listy wyborczoji, na pidstawy kotroji moznaby buło perewesty zarzadzeni wybory dopowniajuczy, a nawit' ne buło widomym, chto własnywo pry wyborach zistaw wybrany, prote w sim stani riczy c. k. Namist-

nyctwo ne wydiło yńszoji dorohy, jak reskryptom z 23. zowtnia 1903 Cz. 141.176 zarjadyty sporjadzenie nowych list wyborczych i perewedenie na jich pidstawi nowych wyboriw.

Wybory ti widtuly sia dnia 10. lutoho 1904, a w naslidok wnesenoho protestu c. k. Namistnyctwo na pidstawi rezultatu perewedenoho dochodzenia riszeniem z d. 29. maria 1904 Cz. 39.924 unewaznyło wybir czotyroch radnych i troch zastupnykiw z I. koła i pry-poruczyło perewesty w jich misce wybory dopowniajuczi, kotri dowerszeni zistaly z možlywym pryskorenim, bo wze dnia 26. cwi-tnia 1904.

Nakoły protyw tych wyboriw ne wne-seno wze žadnoho protestu, prystupyla nowo-wybrata Rada hromadska dnia 26. maja 1904 do wyboru czleniw zwerchnosti hromadskoji. Wwedenie odnak w urjadowanie nowoji re-prezentacyji hromadskoji musilo ulahczy dal-szij prowoloci, bo protyw wyboru czleniw zwerchnosti hromadskoji wneseno do Staro-stwa žalobu, a riszenie sesji žaloby zawysy-me buło wid uspichu dochodzenia karnoho, jake weło sia protyw nowo-wybranoho naczal-jake hromady i jeho zastupnyka w naprjamy-nyka hromady z §. 99. zakona karnoho. Nakoły že toti dochodzenia zistaly zastanowleni, c. k. Starostwo powidomlene o tim pyśmom c. k. Sudu powitowoho w Bołechowi z 3. pa-dolysta 1904 prystupyło sejczas do połaho-dzenia zhadanoji žaloby i riszeniem z 8. pa-dolysta 1904 Cz. 30.461 widkynuło jeji jako neuzasadnenu, porcim człeny nowo-wybranoji zwerchnosti hromadskoji dnia 5. hrudnia 1904 złożyły prypysane pryreczenie i obniały urja-dowane.

Z powysszoho predstavlenia pokazuje sia, szczo wlasty polityczni traktowały sprau w oboch instancyjach z ciłym možlywym pryskorenim i iz swojeji storony czynyly vse, szczo buło w jich syli, szczo by dowesty do jak najskorszoho a legalnoho widnowłenia reprezentacyji hromadskoji w Hoszewi.

Na interpelacyju posliw dra Olesny-ckoho i towarzysziw z 28. zowtnia 1904 w spr-awi nadużyty' emigracyjnych Pinkasa Kapellera w Husiatyni, maju czest' widpowisty, szczo sliduje:

Nakoły stwerczenym zistalo, szczo po-wedenie Pinkasa Kapellera, Kotryj je pidda-nym rosyjskym, w czasi jeho pobutu w tu-teszniem kraju ne buło wiłpowidne, c. k. Sta-rostwo w Husiatyni wydało riszenie z 8. mar-ta 1905 Cz. 8.157, kotrym w syłu §. 2. za-kona z 27. lypnia 1871 D. zakoniw derža-wnych Nr. 88. Pinkasa Kapellera iz wzhladu na porjadok i bezpečestwo zahalne wyda-teno na zawsihdy z Koroliwstw i krajiw w Ra-

di derżawnij reprezentowanych z zakazom powrotu pid zahrozoju naslidkiw z §. 323. kodeksu karnoho.

Riszenie se zatwerczene decyzyjeju c. k. Namistnyctwa z 7. czerwnia 1905 Cz. 75.892 stało sia prawosylajm.

Na wnesenu potoma czerez Kapellera Prošby o łasku c. k. Namistnyctwo reskry-ptom z 21. weresnia 1905 Cz. 138.260 obra-nyczyło w dorozilasky powyssze wydalenie tilko do Koroliwstwa Hałyczyny i Wołodymy-ryji z Welykym Kniazistwom Krakiwskym a reskryptom z 3. zowtnia 1905 Cz. 139.984 zizwołyło na widroczenie wykonania jeho wy-dalenia z Hałyczyny do kincia zowtnia 1905 dla uregulowania interesiw.

Tym sposobom wsi nadużytia Kapellera, o jakych w interpelacyji mowa, budut' raz na vse usuneni.

Na interpelacyju posliw dra Olesnyckoho i towarzysziw z dnia 12. padolysta 1904 w sprawi wyboriw do rady hromadskoji w Dołhim ad Medynyczi powita drohobyckoho maju czest' widpowisty:

Poneže peryod wyborczyj, urjadujuczoi reprezentacyji w Dołhim ad Medynyczi uply-waw dnia 17. lypnia 1904, prote c. k. Starostwo w Drohobyczy widpowidno do posta-now §. 18. ordynacyji wyborczoi hromadskoji reskryptom z dnia 28. maja 1904 Cz. 20.240 prote majže na dwa misiacy pered uplywom peryodu wyborczoho, pry-poruczyło zwerchno-sty hromadskej w Dołhim dowerszyty czynno-sty pryhotowawczy do wyboriw nowoji Rady hromadskoji i o wyloženiu spysu i list wy-torezych donesty do 14 dniw. O wykonaniu seho preporuczenia donesta zwerchnist' hromadska doperwa sprawozdaniem z 23. we-resnia 1904 Cz. 233 a w zowtny 1904 pred-ložyla c. k. Starostwu do rozslidzenia po mys-ly §. 16. ordynacyji wyborczoi hromadskoji dwa rekursy, imenno otca Mychajła Baczyń-skoho, hreko-katolyckoho parocha w Kabczy-ciach i Fedia Kobelnyka protyw widmownych uchwał komisyyi reklamacyjnoji.

C. k. starostwo w Drohobyczy po za-siahnieniu wid c. k. Urjadu podatkowoho w Medynyczach potribnych wyjasneń, połahodyło ti rekursy merytoryczno, porcim wy-bory do Rady hromadskoji w Dołhim widbuly sia dnia 8. lutoho 1905 a protest, wnesenyj protyw tych wyboriw rozsudyło c. k. Nami-stnyctwo po perewedeniu potribnych docho-džeń riszeniem z dnia 4. zowtnia 1905 Cz. 142.134 zarjadzajuczy lysz wybir dopownia-juczyj w misce odnoho radnoho z III. koła.

Z powysszoho predstavlenia pokazuje sia, szczo c. k. Starostwo spownyło swij obo-wjazok, zarjadzujuczy rano, bo majže na 2 misiacy pered uplywom peryodu wyborczoho,

perewederie czynnostej pryhotowawczych do wyboriw.

Fakt ałe, szczo pomymo seho nowa reprezentacyja hromadska do teper ne obniała urjadowania należyt skorsze prypysaty powilnosti organiw hromadskych, kotri potrebuwały majže try misiaci czasu do sporjadzenia spysu i list wyborczych, jak takož sij obstawyni, szczo tak protyw list wyborczych, jak i protyw samocho aktu wyborczoho wneseno žaloby, kotrych rozślid wymahaw podribnoho dochodzenia.

Na interpelacyju posłiw Otca Mazikewycza i towarzysziw z 12. padolysta 1904 w sprawi pomnożenia potiahiv osobowych na linii żeliznyczij Jarosław-Rawa ruska maju czest' widpowisty, szczo c. k. Ministerstwo żeliznyci reskryptom z 23. hrudnia 1904 Cz. 56.877 zajawło, szczo iz wzgladu na nedostatoczną frekwencyju podorożnych pry kursujuczich teper potiahach osobowych na szlaku Jarosław-Sokal, majuczich w Jarosławi i i w Rawi ruskij w wsich naprjamach dobri połużczenia i obsłuhujuczich należyto ruch lokalnyj pomiż Rawoju ruskoju i Jarosławom, jak iz wzgladu na ekonomiju ruchu, — ne možna teper uczynyty zadosyt' bażaniam pidnesenym w interpelacyji.

Marszałek. Przystępujemy do porządku dziennego. Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie zaprowadzenia krajowych opłat szynkarskich i podwyższenia krajowej opłaty konsumcyjnej od piwa. Sprawozdawca Członek Wydziału krajowego p. Jahl ma głos.

Sprawozdawca Członek Wydziału krajowego p. Jahl.

Wnoszę, żeby to sprawozdanie odesłać do komisji budżetowej.

Marszałek. Rozprawa otwarta. Czy żąda kto głosu?

P. Vayhinger. Proszę o głos.

Marszałek. P. Vayhinger ma głos.

P. Vayhinger. Wysoki Sejmie!

Sprawa sanacyi finansów krajowych przez opłaty od piwa i opłaty propinacyjne jest niewątpliwie ważną i żywotną dla kraju wogóle, ale niemniej żywotną a z pewnością jeszcze ważniejszą jest dla 37 miast, co do których jeszcze ustawa o zniesieniu propinacyi nie była wydana, wiadomo bowiem powszechnie, iż miasta te opierają prawie cały swój budżet na dochodach propinacyjnych. To też troska miast o te dochody nie od dziś się datuje; co będzie dalej, jeżeli to prawo ma być zniesione?

Cieszę się bardzo, że udało się jakoś załatwić z rządem tę sprawę przez przedłużenie opłat szynkarskich i podniesienie opłat od piwa; jest jednak rzeczą ważną, aby i miasta brały udział w obradach nad sprawozda-

niem Wydziału krajowego w tym przedmiocie. Tymczasem w komisji budżetowej, do której to sprawozdanie ma być odesłane, zasiada tylko jeden poseł z miast, posiadających prawo propinacyi, to jest poseł Jabłoński, który jak wiadomo jest ciężko chory i w tej sesji udziału brać nie może. Dlatego w porozumieniu z kolegami, posłami miejskimi, proszę Wysoką Izbę, żeby ze względu na te żywotne interesy miast uchwaliła wzmocnienie komisji budżetowej o trzech posłów z miast, posiadających prawo propinacyi. Zaznaczam, że nie ma być to bynajmniej precedensem, żeby komisya budżetowa była i w przyszłym roku w ten sposób wzmacniana; nam chodzi tylko o sprawę zniesienia propinacyi w miastach. Dlatego stawiam wniosek, aby komisję budżetową w roku bieżącym powiększyć o 3 członków.

Marszałek. Kto popiera ten wniosek, raczy rękę podnieść. (*Dostateczna ilość*). Wniosek jest poparty. Czy żąda kto jeszcze głosu?

P. Stadnicki. Proszę o głos.

Marszałek. P. Stadnicki ma głos.

P. Stadnicki. Z wnioskiem szanownego posła Vayhingera co do formalnego traktowania sprawy — nie zupełnie zgodzić się mogę. Najprzód z zasadniczego stanowiska, że każdy poseł w każdej komisji nie reprezentuje pewnych interesów partykularnych, lecz wogóle pracuje dla dobra całego kraju. Dlatego nawet nieobecność liczniejsza posłów z miast nie może doprowadzić do przypuszczenia, żeby ta sprawa inaczej była traktowana jak wogóle dla dobra całego kraju i wszystkich miast. Ale jest i drugi argument, który przemawia przeciwko powiększeniu komisji budżetowej, mianowicie ten, że komisya ta liczy już 22 członków i że wogóle w zbyt licznych komisjach z powodu trudności zebrania kompletu obrady idą powoli.

Dlatego sędzę, że stałoby się zadość życzeniom szanownych Panów, jeżeliby w pierwszym kierunku tylko, to jest w kwestyi zastąpienia nieobecnego posła Jabłońskiego, — któryby musiał oświadczyć, że do komisji nie należy — nastąpił wybór uzupełniającego, któryby z grona posłów miejskich uzupełnił komisję budżetową. Więc tylko w tym kierunku wniosek p. Vayhingera ograniczam, sądząc, żebyśmy przy dotychczasowej liczbie członków komisji budżetowej pozostali, uzupełniając ją jednym członkiem w razie, jeżeli p. Jabłoński ustąpi.

Marszałek. Czy żąda kto jeszcze głosu?

P. Maryewski. Proszę o głos.

Marszałek. P. Maryewski ma głos.

P. Maryewski. Pomimo, że ze strony bardzo poważnej wniosek p. Vayhingera napotkał na opozycję, sądzę, że traktowanie sprawy przedłożenia Wydziału krajowego, sprawy tak ważnej dla kraju a szczególnie dla miast, bez współpracy tych, którzy są w niej najwięcej interesowani, byłoby prosto krzywdą dla miast. Ponieważ komisya budżetowa, posiadająca w łonie swoim posłów ze wszystkich kuryi, przedstawicieli 37 miast, mających prawo propinacyi, prawie nie posiada, dlatego wnoszę, żeby w celu nadzwyczaj dokładnego i obiektywnego zbadania tej sprawy wybrano osobną komisję z 18 członków złożoną.

Marszałek. Kto popiera ten wniosek, zechce rękę podnieść. (*Dostateczna ilość*). Wniosek jest poparty. Kto jeszcze żąda głosu?

P. Piniński. Proszę o głos.

Marszałek. P. Piniński ma głos.

P. Piniński. Wysoki Sejmie!

Wprawdzie dla członka komisji budżetowej nie jest to rzeczą bardzo przyjemną stawać w obronie praw niejako i stanowiska tej komisji w tej sprawie, jestem jednak przekonany, że jeżeli jaka komisya jest uprawniona do badania tej sprawy, zastanawiania się nad nią, to jest nią właśnie komisya budżetowa. Z tego powodu nie byłbym zdania, ażeby było odpowiednią rzeczą wybierać nową komisję, wszak do tej nowej komisji weszłyby bardzo znaczna ilość członków dawnej komisji i zachodziłoby przez to tylko pewne utrudnienie.

Jednakże z drugiej strony muszę przyznać, że motywa podniesione przez pp. Vayhingera i Maryewskiego są bardzo wielkiej doniosłości. Wszyscy dobrze wiemy, jak ogromnie doniosłe jest dla funduszów miast, które miały dotąd prawo propinacyi, załatwienie całej tej sprawy. Jeżeli w samej rzeczy w komisji — a przyznaję się, że nie wiedziałem o chorobie p. Jabłońskiego — nie ma ani jednego członka Sejmu, któryby dokładnie znał te stosunki, to rzeczywiście obrady nie byłyby dostateczne.

Dlatego jestem przekonany, że byłoby rzeczą odpowiednią w miejsce p. Jabłońskiego wybrać kogoś innego z grona posłów miejskich — i to właśnie kogoś obeznanego dokładnie z temi sprawami, a jeżeliby panowie i to za niedostateczne uważali, to ten poseł może zaproponować komisji budżetowej, aby komisya wysłuchiła jeszcze kogoś innego z pośród posłów. To pomnożenie komisji o jednego członka byłoby w każdym

razie pożyteczne, a jeżeliby panowie uważali w przyszłości, że rzecz należy jeszcze bardziej wyjaśnić, to przesłuchani mogą być wszyscy inni posłowie, którzy się tą sprawą interesują i mogą dać komisji wyjaśnienia.

Jostem więc zdania, żeby załatwienie tej kwestyi pozostawić komisji budżetowej, wzmocniwszy ją tylko o jednego członka, któryby w razie potrzeby zwrócił uwagę na potrzebę wysłuchania opinii innych posłów.

Marszałek. Kto ten wniosek popiera, zechce rękę podnieść. (*Dostateczna ilość*). Czy żąda kto głosu?

P. Vayhinger. Proszę o głos.

Marszałek. P. Vayhinger ma głos.

P. Vayhinger Wysoki Sejmie!

Obstaję przy moim pierwotnym wniosku, bo rady, które nam dali J. E. Piniński i p. hr. Stadnicki, były nam dobrze znane, a mianowicie, że jeżeli jeden członek komisji ubędzie, będzie można na jego miejsce wybrać kogo innego.

Nam jednak nie chodziło o zastąpienie p. Jabłońskiego, tylko o wzmocnienie komisji budżetowej, ponieważ ta sprawa jest kwestją życia i śmierci 37 największych miast naszego kraju.

Jestem także przekonany, że i inni panowie z innych stronnictw interesują się dobrem całego kraju, ale sprawa propinacyjna jest tak specjalną, że wymaga nietylko znajomości ustawy, ale i znajomości stosunków, które w różnych miastach są rozmaite. Wszak już z samego przedłożenia rządowego jest widoczne, jak miasta rozmaicie traktowały swoje prawa propinacyjne i co do opłat komunalnych; jedne to prawo uznawały, drugie nie.

Otóż właśnie to fachowe pouczenie jest dla komisji budżetowej bardzo pożądane i dlatego byłoby wskazane, by więcej niż jeden poseł miejski w komisji zasiadał. Jestem przekonany, że gdyby komisya budżetowa była powiększona o 3 członków, to oni w innych sprawach budżetowych nie braliby udziału.

Nie stawiam tego jako warunku, bo to się sprzeciwia regulaminowi, ale mogę zareczyć, że oni nie mieszałiby się do innych spraw budżetowych.

Dlatego obstaję przy swoim wniosku.

Marszałek. Czy żąda jeszcze kto głosu? (*Nikt*). Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa zamknięta. Głos ma p. sprawozdawca.

Sprawozdawca Członek Wydziału krajowego p. Jahl.

Mam zaszczyt oznajmić, że tę kwestyę formalną Wydział krajowy pozostawia swobodnemu ocenieniu każdego z Szanownych pp. posłów.

Marszałek. Przemówienie p. hr. Pinińskiego zrozumiałem trochę inaczej niż p. Vayhinger, proszę jednak ewentualnie o sprostowanie. Zdawało mi się, że p. Piniński nie mówił tylko o zastąpieniu p. Jabłońskiego na wypadek, gdyby on mandat złożył, lecz o wniosku powiększenia komisji budżetowej o jednego członka.

Czy tak?

P. Piniński. Tak.

Marszałek. A więc są w tej sprawie trzy wnioski:

Najdalej idący jest wniosek p. Maryewskiego o wybór osobnej komisji i odesłanie tego sprawozdania do tejże komisji, dalej wniosek p. Vayhingera o powiększenie komisji budżetowej o 3 członków, wreszcie wniosek p. Pinińskiego o powiększenie komisji o jednego członka.

Poddam najpierw pod głosowanie, jako dalej idący wniosek p. Maryewskiego t. j. o odesłanie tego sprawozdania do osobnej komisji.

Proszę zająć miejsca. (Posłowie zajmują miejsca).

Kto się zgadza na odesłanie tego przedłożenia do osobnej komisji z 18 członków wybrać się mającej, zechce rękę podnieść. (Po obliczeniu głosów). Jest 23 głosów, a więc mniejszość. Wniosek upadł.

Kto się zgadza na powiększenie komisji budżetowej o trzech członków, zechce powstać. (Po obliczeniu głosów). Jest 24 głosów. (Mniejszość). Wniosek upadł.

Kto się zgadza na powiększenie komisji budżetowej o jednego członka, zechce rękę podnieść. (*Większość*). Jest większość.

Kto przyjmuje wniosek na odesłanie sprawozdania Wydziału krajowego do komisji budżetowej, zechce rękę podnieść. (*Większość*). Jest przyjęty.

Kto przyjmuje wniosek na odesłanie sprawozdania Wydziału krajowego do komisji budżetowej, zechce rękę podnieść. (*Większość*). Jest przyjęty.

Następuje pierwsze czytanie wniosku p. Szajera w sprawie powoływania rezerwistów do ćwiczeń wojskowych (*Aleg. 408*).

Dla uzasadnienia tego wniosku ma głos p. Szajer.

P. Szajer: Wysoki Sejmie!

Gdzie się tylko poseł pojawi czyto na publicznem zgromadzeniu, czy też na prywatnem zebraniu, wszędzie obstepują go gospodarze, którzy mają odbyć ostatnie ćwiczenia w obronie krajowej w 11. i 12. roku i proszą a nawet domagają się bardzo energicznie, ażeby koniecznie starać się w Sejmie i Radzie Państwa o zniesienie ćwiczeń w tych dwu ostatnich latach służby wojskowej.

Ćwiczenia te są dla ludzi pracujących czy to na roli, albo też w rzemiośle, albo w fabrykach, bardzo uciążliwe. Człowiekowi, który już dłuższy czas nie był w wojsku, a nawet takiemu, który ćwiczenia krótsze odbywał co 2 lata przy linii, to jest po 13 dni, bardzo przykro przychodzi, gdy w 14-tym a przeważnie 12-tym roku, przez miesiąc cały musi ćwiczenia odbywać.

Człowiek napracowany, nieprzywykły do służby wojskowej, obciążony karabinem, tornistrem i innymi przyborami wojskowymi musi maszerować, jak i inny przyzwyczajony przez trzyletnią służbę do tego, a młodszy o wiele lat. Człowiek taki przeważnie traci wiele na zdrowiu i przychodzi do domu nieraz już chory, albo też później ćwiczenia te odchorować musi.

Nie dawno, bo przed samymi manewrami w tym roku, rozmawiałem z wyższym sztabowym oficerem landwery w Przemyśle i ten rzeczywiście powiedział mi, aby koniecznie coś w tym kierunku działać, żeby te ostatnie ćwiczenia zniesione zostały, bo wszystkie przecież bardzo wiele kosztują, a na nic się nie przydadzą, bo gdyby wypadło wołać już tych rezerwistów, przed jakimś poważnem niebezpieczeństwem, wystarczyłoby powołać ich na dni kilka naprzód, nimby stanąć mieli na linii bojowej.

Nareszcie zwrócił mi uwagę ten wyższy sztabowy oficer obrony kraj., że jest bardzo nieuzasadnionem i niesłusznem, iż te ćwiczenia w ostatnim roku odbywa się przez cały miesiąc. Jeżeli się one już muszą odbywać, powinny się odbywać przez 13 dni, tak jak się wszystkie ćwiczenia przy wojsku w linii odbywają. Żołnierz przez 13 dni dostatecznie przypomni sobie wszystko, nabierze wprawy i stanie się użytecznym na jakikolwiek wypadek, reszta zaś tych dni daremnie tylko służy. I tak jest rzeczywiście, że żołnierz powołany w 11-tym, lub 12-tym roku na cały czas większych ćwiczeń w czasie manewrów idą w pole i robią ćwiczenia, zaś ci, którzy są powołani na ćwiczenia te ostatnie, wiosenne i jesienne, szczególnie przy piechocie, bywają gdzieś komenderowa-

ni do plewienia ogrodów wojskowych i do posług oficerów i t. podobnych usług i 13 dni tracą na niczem, gdy tymczasem z większym skutkiem i pożytkiem pracowałyby dla siebie samych. W czasie manewrów zaś ćwiczenia te bardzo przeszkadzają w gospodarstwie tym, którzy na nie iść muszą. Czas jest wtenczas najdroższy, robotnik się prawie w tym czasie najdrożej płaci, więc człowiek ten 3 razy traci. Traci na zdrowiu, traci i na tem, bo do wojska musi wziąć ze sobą kilkadziesiąt koron, aby mógł podtrzymać swoje zdrowie, a potem na miejsce swoje musi wynająć robotnika, który go nigdy tak nie zastąpi, jak on sam pracując na swoim kawałku gruntu albo też siedząc przy warsztacie. Ja już w komisji wojskowej, do której należę w parlamencie, także o zniesienie tych ćwiczeń upominałem się i Ekscencya były minister obrony kraj. baron Welsersheimb powiedział, że on się postara o pewien okólnik, który w tym względzie będzie przemawiał, aby uwzględniano prośby tych rezerwistów, którzy odbywać ćwiczenia mają w ostatnim roku ich służby. W tym roku się przekonałem, że rzeczywiście istotnie takie rozporządzenie z Ministerjum obrony krajowej wyszło, mimo to jednak trudno jest bardzo uwalniać rezerwistów od tego ćwiczenia, bo każdy komendant ewidencyjny, zwykle p. major albo oberstleutnant wymawia się tem, że ludzi bardzo mało mają tych, którzy obowiązani ćwiczenia robić, bo wielu z tych urlopników młodszych wyjeżdża, emigrując na robotę za morze lub też do Prus, dlatego zmuszeni są powoływać tych rezerwistów, którzy już ostatnie ćwiczenia odbywać mają.

Udawałem się w tym względzie także do komendy dywizji obrony kraj. w Przemysłu i tam rzeczywiście uwolniono kilkudziesięciu, ale tacy proszący muszą podawać prośbę i ta prośba nie zostaje załatwiona wprost w miejscu ewidencyjnym rezerwisty tylko aż przez komendę dywizyjną w Przemysłu, co jest bardzo wielkiem utrudnieniem.

Dlatego ja postawiłem swój wniosek, zmuszony prawie przez moich wyborców a szczególnie przez tych młodych gospodarzy, którzy ćwiczenia odbywać muszą i proszę o odesłanie go do komisji, któraby temu najwięcej odpowiadała, więc może do komisji administracyjnej, a Panów z tej komisji bardzo proszę, aby z tym wnioskiem nie poszli „zum Fenster hinaus“, tylko żeby coś poważniejszego w tym względzie obmyśleć zechcieli i postarali się o to, aby raz na zawsze te ćwiczenia w 11-tym i 12-tym roku zniesione zostały.

Marszałek. Rozprawa otwarta. Czy żąda kto głosu? (Nikt). Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa zamknięta. Przystępujemy do głosowania. Kto się z tem zgadza, aby wniosek p. Szajera odesłać do komis. administracyjnej, zechce rękę podnieść. (*Większość*). Wniosek przyjęty.

Następuje pierwsze czytanie wniosku p. Szajera w sprawie przymusowej asekuracji od szkód ogniowych. (*Alleg. 409*).

Do uzasadnienia wniosku ma głos p. Szajer.

P. Szajer. Wysoki Sejmie.

Co do sprawy powszechnej asekuracji załatwię się bardzo krótko, bo w tej Wys. Izbie wszyscy zdaje mi się są przekonani, że życzenia, aby raz zaprowadzono powszechną asekurację zamieniły się teraz w ogólne pragnienie i niemasz już nikogo pomiędzy nami, czy to większego gospodarza, czy zamożniejszego małomieszczanina, czy najbiedniejszego chałupnika, któryby się energicznie wszędzie nie upominał u swych posłów, aby raz przeciw zaprowadzono powszechną asekurację. Że kraj nasz o tem coś myśli, że myślą o tem na czele kraju stojący mężowie, to wczoraj słyszeliśmy. Wspomniał o powszechnej asekuracji JE. p. Marszałek, jak i JE. p. Namiestnik, więc może raz przyjdzie, bo sprawa ta wejdzie w takie statyum, w którym inaczej, jak obecnie, o niej myśleć się zacznie. U nas w kraju w Galicyi środkowej i zachodniej trudno ochronić się nawet od tego, aby nie usłyszeć słów: kiedyż raz przyjdzie ta ustawa asekuracyjna. Jeżeli się zaś powie, że przeciw mamy towarzystwo wzajemnych ubezpieczeń w Krakowie, gdzie tak pojedynczy członkowie, jak i całe gminy mogą się ubezpieczać i radzi się to czynić, bo to wypadnie taniej, to słyszy się narzekania, że ta asekuracja coraz droższa i ludzie nie chcą sobie dać wytłumaczyć tem, że to dzieje się z powodu licznych pożarów w ostatnich latach, tylko różnie o tem mówią, bo agenci stronnictwa socjalno demokratycznego i ich pisma wmawiają w nasz lud, że to nie jest winą pożarów, tylko częstych defraudacyi w tem towarzystwie. Ja myślę, żeby i temu Towarzystwu było lepiej do twarzy i nie byłoby tego narzekania na nie, gdyby zaprowadzono już raz powszechną przymusową asekurację.

W kraju naszym głęboko zapuściło już korzenie towarzystwo asekuracyjne Slavia, które mimo, że jest w Czechach, że jest słowiańskim, jednak przecie nie jest polskim.

Bardzo wielu gospodarzy i małomieszczan się tam ubezpiecza, a przecie szkoda tych pieniędzy, które idą z kraju chociażby do Czech. To „arzystwo Slavia bardzo sprytnie umiało zaagitować na swą korzyść, bo z początku, gdzie tylko spłonęła zagroda włościanina w Slavii asekurowanego, tam agent przyjeżdżał w trzech dniach najdalej na miejsce i wypłacał natychmiast odszkodowanie, nie potrącając niczego, gdy przeciwnie towarzystwo krakowskie może nie może tego zrobić, bo ociąga się, bardzo dużo odtrąca za pozostałe opalunki, za te głównie i dlatego to tak bardzo wzrasta niechęć ku niemu. Nie chcę chwalić towarzystwa asekur. Slavia, bo teraz gdy się ono zakorzeniło tak samo postępuje bezwzględnie, jak tow. asekuracyjne krakowskie, nie wypłaca natychmiast premii i odtrąca także wiele.

To wszystko dzieje się na szkodę kraju, dlatego też raz już wypadałoby skończyć z tem, co się obecnie dzieje, a kraj nasz będzie uratowany od tak strasznej nędzy, na jaką narażają go pożary. Że szkody powstałe z pożarów są ogromne w stosunku do naszego biednego kraju, to wykazuje już sprawozdanie Wydziału krajowego.

I tak wysokość szkody wynosiła w budynkach i ruchomościach około 139,125.206 koron czyli przeciętnie 9,275.014 koron rocznie. W porównaniu z okresem od roku 1870 do 1889 przeciętna roczna wysokość szkody wzrosła o 2,548.862 karon.

To przecież jest przerażające.

Więc proszę, ażeby Wysoki Sejm ra czył przychylić się do mego wniosku i wybrał komisję, któraby się sprawą powszechną asekuracji zajęła.

Jeżeli Wysoki Sejm przychyli się do mego wniosku, to tem samem już zdziała bardzo wiele, bo zaspokoi pragnienie i żądania wszystkich mniejszych obywateli, którzy z niecierpliwością oczekują chwili, w której Wysoki Sejm zdziała coś w sprawie powszechnej asekuracji.

Pod względem formalnym proszę o odesłanie mego wniosku do komisji administracyjnej.

Marszałek. Rozprawa otwarta. Czy żąda kto głosu? (*Nikt*). Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa zamknięta. Przystępujemy do głosowania. Kto przyjmuje ten wniosek, zechce rękę podnieść. (*Większość*). Jest przyjęty.

Następuje pierwsze czytanie wniosku p. Szajera o założenie szkoły koszykarskiej w powiecie Strzyżowskim, Rzeszowskim lub Łańcuckim. (*Aleg. 410*).

Dla uzasadnienia wniosku ma głos p. Szajer.

P. Szajer. Wysoki Sejmie! Kancelarya sejmowa źle zrozumiała mój wniosek, bo ja na dole napisałem tak: „Wzywa się Wydział krajowy, aby wdrożył potrzebne kroki celem założenia szkoły koszykarskiej w jednej z powyższych miejscowości“, a temi miejscowościami mają być gminy: Staromieście, Nowa Wieś zaczerska, Terliczka i Łukawiec. A w nagłówku mego wniosku nadmieniłem tylko, że na wymiulskach rzeki Wisłoka rośnie bardzo obficie łożina, nadająca się do wyplatania przeróżnych wyrobów koszykarskich, łożina ta ciągnie się przez powiaty: Strzyżowski, Rzeszowski i Łańcucki. Co do powiatu Łańcuckiego nie chciałem nawet wspominać, aby utworzono tam szkołę koszykarską, bo w powiecie tym istnieją już dwie szkoły: w Albigowej i w Leżajsku. Ja tutaj przychodzę, Wysoki Sejmie, z prawdziwą prośbą moich wyborców i mieszkańców nad Wisłokiem z prośbą naszego powiatu, który, choć głośny, przez długie lata był bardzo opuszczony. Nie było tam ani szkoły rolniczej, ani żadnej innej, najmniejszej szkoły krajowej. Zaledwie w ostatnich latach utworzoną została szkoła mleczarska, która się bardzo pomyślnie rozwija, za co cześć Wysokiemu Sejmowi i Wydziałowi krajowemu. Na przyszły zaś rok ma być otwarta niższa szkoła rolnicza, z której się już przód bardzo cieszymy.

Wysoki Sejmie!

Gminy, położone nad brzegami Wisłoka, mają już z natury gruntu przepuszczałne, napływowe, na których bardzo dobrze udaje się łożina wszelkiego gatunku. I z tego też względu wyłonił się w dawniejszych latach, kiedy nie było nigdzie jeszcze tego popytu na łożinę, co dzisiaj, przemysł, nie powiem koszykarski, ale domowy przemysł półkoszykarski w niekórych gminach naszego powiatu. I tak w gminie Staromieście jest dużo takich samouków, domorosłych koszykarzy, którzy wyrabiają dość słynne półkoszki z całych patyków, nie zdejmując z nich nawet kory. W gminach Nowa wieś Zaczerska, Terliczki, Łukawiec, dzieje się to samo, tak, że produkcya tych półkoszów wystarcza nie tylko dla naszego powiatu, ale około 10.000 tych półkoszów Żydzi za bezcen zakupują i wywożą nie tylko poza granice powiatu, ale nawet może i poza kraj. Nie jest to oczywiście tak złem, ale niedobrem jest to, że domorosłym tym koszykarzom pozostaje bardzo małe wynagrodzenie.

Gdyby Wysoki Sejm i Wysoki Wydział krajowy przyszedł z pomocą takiemu powia-

towi i założył tam szkołę koszykarską, to rzeczywiście dobrobyt tego powiatu i przez to samo kraju wielce się wzmoże.

Na dowód tego, jak koniecznym jest fachowe wykształcenie koszykarzy posłużyć może następujący fakt. Przed trzema czy czterema laty osiadł w Staromieściu koszykarz, który kształcił się za granicą przy pomocy funduszków pani hr. z Mirów Jędrzejowiczowej i założył mały warsztat. Dziś praktykuje u niego 12 chłopców. Nie mając majątku, nie może rozwinąć swego warsztatu a petycje wniesione do Wysokiego Sejmu o udzielenie mu zapomogi, pozostały dotychczas bez skutku.

Szkoła koszykarska w Albigowej, w powiecie łańcuckim pobiera rocznie około 10.000 kóp wiązek łożyny, którą wozi się drogą kołową przeszło 25 km.

Proszę przeto wziąć na uwagę, że jeżeli nasi gospodarze a nawet dwory sprzedają na eksport tę łożynę, jeżeli krajowa szkoła koszykarska, kupując łożynę w naszym powiecie, którą sprowadzać musi z daleka, bo z miejsc o 25 km. odległych, to jakże by się u nas ta szkoła koszykarska rozwijała, która by miała na miejscu dziką łożynę a później i delikatną łożynę, bo wkrótce znalazłoby się bardzo wielu gospodarzy i właścicieli, którzyby delikatną łożynę uprawiali.

Dlatego proszę, by Wysoki Sejm raczył przychylić się do mego wniosku i przeznaczyć odpowiednie fundusze, żeby już na rok przyszły założył szkołę koszykarską w jednej z wymienionych we wniosku gmin, najlepiej w gminie Staromieście, bo położonej przy samej kolei.

Przy końcu wypada mi jeszcze nadmienić, że gminy te każda z osobna odbyły zgromadzenia, na które i mnie zaprosiły i uporczywie się domagały odemnie, żebym ten wniosek postawił i prosił Wysoką Izbę o uchwałę w tym kierunku. Pod względem formalnym proszę o odesłanie mego wniosku do komisji przemysłowej.

Marszałek. Rozprawa otwarta. Czy żąda kto głosu? (*Nikt.*) Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa zamknięta. Przystępujemy do głosowania. Kto przyjmuje ten wniosek, zechce rękę podnieść. (*Większość.*) Jest przyjęty.

Następuje sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia Reprezentacji powiatowej w Łańcucie na pobór w r. 1905 wyższych dodatków powiatowych do podatków bezpośrednich.

Sprawozdawca poseł Wereszczyński ma głos.

Członek Wydziału krajowego p. Wereszczyński (*czyta*).

Sprawozdanie

Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia Reprezentacji powiatowej w Łańcucie na pobór w r. 1905 wyższych dodatków powiatowych do podatków bezpośrednich.

Wysoki Sejmie!

Rada powiatowa w Łańcucie na posiedzeniu dnia 13. grudnia 1904 r. uchwaliła budżet powiatowy na rok 1905 według którego preliminowano:

I) W funduszu administracyjnym:

wydatki . . .	48.642 K 73 h
dochody . . .	10.242 K 73 h
niedobór . . .	38.400 K — h.

Na pokrycie tego niedoboru postanowiła Rada powiatowa nałożyć 12% dodatek powiatowy do podatków bezpośrednich w powiecie w kwocie 334.501 K 97 h przypisanym.

II) W funduszu dróg powiatowych:

wydatki . . .	38.568 K
dochody . . .	168 K
niedobór . . .	38.400 K

który Rada powiatowa postanowiła pokryć również 12% dodatkiem do podatków bezpośrednich.

III) W powiatowym funduszu dróg gminnych:

wydatki . . .	119.452 K 83 h
dochody własne . . .	36.252 K 83 h
niedobór . . .	83.200 K — h

na pokrycie którego postanowiła Rada powiatowa nałożyć dodatki do podatków bezpośrednich w wysokości 26% obok ustawowego 10% dodatku na tenże sam fundusz.

Ogólna zatem stopa procentowa uchwalonych dodatków powiatowych wynosi 50% obok 10% ustawowego dodatku na rzecz powiatowego funduszu dróg gminnych.

Powyższa uchwała Rady powiatowej została należycie ogłoszoną, a przeciwko niej nie wniesiono żadnych rekursów.

Rozporządzeniem z dnia 20. stycznia 1905 l. 3828 zatwierdził Wydział krajowy

powyższą uchwałę Rady powiatowej tylko o tyle, o ile nią postanowiono pobierać w r. 1905 dodatki powiatowe do podatków bezpośrednich w ogólnej wysokości 4% obok 10% dodatku ustawowego na powiatowy fundusz dróg gminnych, natomiast z uwagi, że na pobór wyższych od 4% dodatków potrzebną jest po myśli §. 23. ust. o Repr. powiatowej uchwała Wys. Sejmu i Cesarzkie zezwolenie, wezwał Wydział krajowy Wydział powiatowy, ażeby budżet funduszy powiatowych ponownie rozpatrzył i potrzeby powiatu zastosował ściśle do powyższego zezwolenia Wydziału krajowego.

Relacją z dnia 25. stycznia 1905 roku l. 268 oznajmił wszakże Wydział powiatowy, że uchwalone wydatki są konieczne i niedadają się zredukować.

Wobec tego stanu rzeczy Wydział krajowy wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Reprezentacyi powiatowej w Łańcucie zezwala się pobierać w roku 1905 pięćdziesięć procentowy (50%) dodatek powiatowy do podatków bezpośrednich (z wyłączeniem podatku osobisto-dochodowego) na pokrycie potrzeb powiatowych, obok 10% ustawowego dodatku na rzecz powiatowego funduszu dróg gminnych.

Marszałek: Rozprawa otwarta. Czy żąda kto głosu? (Nikt). Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa zamknięta. Przystępujemy do głosowania. Kto przyjmuje ten wniosek, zechce rękę podnieść. (Większość.) Jest przyjęty.

Sprawozdawca członek Wydziału krajowego p. Wereszczyński.

Wnoszę na przystąpienie do drugiego czytania tego wniosku bez czytania.

Marszałek: Rozprawa otwarta. Czy żąda kto głosu? (Nikt). Rozprawa zamknięta. Kto przyjmuje ten wniosek, zechce rękę podnieść. (Większość.) Jest przyjęty. Kto przyjmuje wniosek Wydziału krajowego w drugim czytaniu, zechce rękę podnieść. (Większość.) Jest przyjęty.

Wnoszą przyjęcie tej uchwały w trzecim czytaniu bez czytania.

Marszałek. Jest wniosek przystąpienia do trzeciego czytania bez czytania. Czy żąda kto głosu? (Nikt). Gdy nikt głosu nie żąda rozprawa zamknięta, przystępujemy do głosowania. Kto przyjmuje ten wniosek, zechce rękę podnieść. (Większość.) Jest przyjęty. Kto przyjmuje tę uchwałę w trzecim czytaniu bez

czytania zechce rękę podnieść. (Większość.) Jest przyjęta.

Następuje sprawozdanie Wydziału kraj. w przedmiocie zezwolenia Reprezentacyi powiatowej w Przemyslanach na pobór w r. 1905 wyższych dodatków powiatowych do podatków bezpośrednich.

Sprawozdawca poseł Wereszczyński ma głos.

Sprawozdawca Członek Wydziału krajowego p. Wereszczyński (czyta):

Sprawozdanie

Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia Reprezentacyi powiatowej w Przemyslanach na pobór w r. 1905 wyższych dodatków powiatowych do podatków bezpośrednich.

Wysoki Sejmie!

Rada powiatowa w Przemyslanach uchwalając budżet powiatowy na rok 1904, uchwaliła nałożyć na pokrycie niedoboru budżetowego z tegoż roku dodatki powiatowe w wysokości 46% do podatków bezpośrednich, obok 10% dodatku ustawowego na powiatowy fundusz dróg gminnych.

Wysoki Sejm uchwałą z 22. października 1904 zezwolił na pobór powyższych dodatków i uchwała ta uzyskała najwyższą sankcję.

Na posiedzeniu dnia 30. grudnia 1904. r. uchwaliła Rada powiatowa budżet powiatowy na r. 1905 według którego preliminowano:

I. W funduszu administracyjnym:

wydatki	21.040 K.
dochody	1.570 K.
niedobór	19.470 K.

Na pokrycie tego niedoboru postanowiła Rada powiatowa nałożyć 11% dodatek powiatowy do podatków bezpośrednich w powiecie przypisanych w kwocie 177.000 K.

II. W funduszu dróg powiatowych i dojazdu kolejowego:

wydatki	31.961 K 73 h.
dochody	1.871 K 73 h.
niedobór	30.090 K — h.

który Rada powiatowa postanowiła pokryć dodatkiem do podatków bezpośrednich w wysokości 17%.

III. W powiatowym funduszu dróg gminnych:

wydatki 58.470 K.

dochody własne wraz z 10% ustawowym dodatkiem drogowym 21.300 K

niedobór 37.170 K,

na pokrycie którego postanowiła Rada powiatowa nałożyć dodatki do podatków bezpośrednich w wysokości 21%.

Ogólna zatem stojąca procentowa uchwalonych dodatków powiatowych wynosi 49% obok 10% ustawowego dodatku na rzecz powiatowego funduszu dróg gminnych.

Uchwała Rady powiatowej w Przemyślanach z dnia 30. grudnia 1904 została należycie ogłoszona, a przeciwko niej nie wniesiono żadnych protestów.

Wydział krajowy uznaje potrzebę zezwolenia Reprezentacji powiatowej w Przemyślanach na pobór powyższych dodatków do podatków bezpośrednich, przeto wnosi Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Reprezentacji powiatowej w Przemyślanach zezwala się pobierać w r. 1905 czterdziesto dziewięć (49%) procentowy dodatek powiatowy do podatków bezpośrednich (z wyłączeniem podatku osobisto-dochodowego) na pokrycie potrzeb powiatowych obok 10% ustawowego dodatku na rzecz powiatowego funduszu dróg gminnych.

Marszałek. Rozprawa otwarta. Czy żąda kto głosu? (Nikt). Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa zamknięta. Przystępujemy do głosowania. Kto przyjmuje ten wniosek, zechce rękę podnieść. (Większość). Jest przyjęty.

Sprawozdawca członek Wydziału krajowego p. **Wereszczyński**. Wnoszę na przystąpienie do drugiego czytania tego wniosku bez czytania.

Marszałek. Rozprawa otwarta. Czy żąda kto głosu? (Nikt). Rozprawa zamknięta. Kto przyjmuje wniosek Wydziału krajowego w drugim czytaniu, zechce rękę podnieść. (Większość). Jest przyjęty.

Sprawozdawca członek Wydziału krajowego p. **Wereszczyński**. Wnoszę przyjęcie tej uchwały w trzecim czytaniu bez czytania.

Marszałek Jest wniosek przystąpienia do trzeciego czytania. Czy żąda kto głosu? (Nikt). Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa zamknięta. Przystępujemy do głosowania. Kto przyjmuje ten wniosek, zechce rękę podnieść. (Większość). Jest przyjęty. Kto przyjmuje tę uchwałę w trzecim czytaniu bez czytania,

zechce rękę podnieść. (Większość). Jest przyjęty.

Następuje sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia gminie m. Kałusza na pobór opłaty gminnej od czynszów najmu.

Sprawozdawca poseł **Wereszczyński** ma głos.

Sprawozdawca członek Wydziału krajowego poseł **Wereszczyński** (czyta):

Sprawozdanie

Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia gminie m. Kałusza na pobór opłaty gminnej od czynszów najmu.

Wysoki Sejmie!

Uchwałą z dnia 2. stycznia 1904 r. postanowiła Rada gminy w Kałuzu na pokrycie wydatków połączonych z założeniem i przysługą administracją wodociągów i na spłatę pożyczki 80.000 koron na ten cel we własnym majątku zaciągniętej pobierać przez lat 10 opłatę gminną od czynszów najmu każdej nieruchomości znajdującej się w obrębie gminy Kałusza a podlegającej podatkowi domowo-czynszowemu i to w wysokości po 4 h. od każdej zezwanej i w drodze urzędowej stwierdzonej korony czynszu najmu. Od opłaty tej mają być uwolceni ci mieszkańcy gminy Kałusza, którzy opłacają roczny czynsz najmu poniżej 48 kor.

Blizsze postanowienia co do przeprowadzenia poboru wyżej wymienionej opłaty uchwalić ma Reprezentacja gminna.

Uchwała ta została w gminie należycie ogłoszona, a przeciwko niej wniósł Dawid Rubin i tow. w przepisany terminie protest.

Rada powiatowa w Kałuzu na posiedzeniu dnia 15. czerwca 1905 r. zatwierdziła powyższą uchwałę Rady gminnej i nie uwzględniła protestu Dawida Rubina i tow.

Jak świadczą budżety gminy za lata 1902, 1903 i 1904 wydatki gminy stale wzrastają a gmina walczyć musi z coraz większymi niedoborami.

I tak:

W roku 1902 wynosiły wydatki.	56.784 K 62 h.
W roku 1902 wynosiły dochody	47.526 K 01 h.
niedobór	9.258 K 61 h

pokryty 41% dodatkiem do podatków bezpośrednich.

W roku 1903 wynosiły
wydatki 65.910 K 52 h.

W roku 1903 wynosiły
dochody 52.895 K 30 h.
niedobór . 13.015 K 22 h.

pokryty 45% dodatkiem do podatków bezpośrednich w gminie przypisanych w kwocie 23.634 K 06 h.

W roku 1904 wynosiły
wydatki 130.032 K 22 h.

W roku 1904 wynosiły
dochody 117.892 K 64 h.
niedobór . 12.139 K 58 h.

pokryty 48% dodatkiem do podatków bezpośrednich a to z powodu zmniejszenia się wydatności dodatków gminnych.

Według urzędowego wykazu c. k. Starostwa w Kałuszu z dnia 28. czerwca 1904 r. l. 3088 wynosiła wysokość czynszów najmu w gminie Kałuszu kwotę 67.810 K. 37 h., z czego potrąciwszy kwotę 260 kor. na czynsze poniżej 48 kor., które opłacie gminnej nie będą podlegały, pozostanie kwota 67.544 K 37 h., od której licząc 4% będzie miała gmina rocznie dochodu około 2.70 K.

W obec powyższego stanu rzeczy i w obec celu, na jaki opłata ma być użyta, Wydział krajowy uznaje potrzebę zezwolenie gminie Kałusza na pobór proszonej opłaty i wnosi:

„Wysoki Sejm raczy uchwalić dołączony projekt ustawy.

Ustawa

z dnia o zezwoleniu gminie miasteczka Kałusza na pobór opłaty gminnej od czynszów najmu.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomerji wraz z Wielkim Księstwem Krakowskiem postanawiam, co następuje:

Art. I.

Gminie m. Kałusza zezwala się pobierać przez lat dziesięć opłatę gminną od czynszów najmu każdej nieruchomości, znajdującej się w obrębie gminy a podlegającej podatkowi domowo-czynszowemu.

Art. II.

Opłata wynosić ma 4 halerze od każdej zeznanej i w drodze urzędowej stwierdzonej korony czynszu najmu.

Art. III.

Opłacie tej nie podlegają czynsze najmu aż do wysokości 48 koron rocznie.

Art. IV.

Bliższe postanowienia co do przeprowadzenia poboru tej opłaty uchwali Rada gminna m. Kałusza. Uchwała ta i jej zmiana podlega zatwierdzeniu Wydziału krajowego.

Art. V.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie od najbliższego półrocza roku administracyjnego po jej ogłoszeniu.

Art. VI.

Wykonanie niniejszej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

Marszałek. Rozprawa ogólna otwarta. Czy żąda kto głosu? (*Nikt*). Gdv nikt głosu nie żąda, rozprawa ogólna zamknięta, przystępujemy do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca Członek Wydziału krajowego p. **Wereszczyński**. Wnoszę przyjęcie tej ustawy en bloc.

Marszałek. Jest wniosek przyjęcia tej ustawy en bloc. Czy żąda kto głosu? (*Nikt*). Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa zamknięta. Przystępujemy do głosowania. Kto ten wniosek przyjmuje, zechce rękę podnieść. (*Większość*). Jest przyjęty. Kto przyjmuje tę ustawę en bloc, zechce rękę podnieść. (*Większość*). Jest przyjęta.

Sprawozdawca Członek Wydziału krajowego p. **Wereszczyński**. Wnoszę przyjęcie tej ustawy w trzeciem czytaniu bez czytania.

Marszałek. Jest wniosek przystąpienia do trzeciego czytania bez czytania. Czy żąda kto głosu? (*Nikt*). Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa zamknięta, przystępujemy do głosowania. Kto przyjmuje ten wniosek, zechce rękę podnieść. (*Większość*). Jest przyjęty. Kto przyjmuje tę ustawę w trzeciem czytaniu bez czytania, zechce rękę podnieść. (*Większość*). Jest przyjęta.

Następuje sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia gminie Bukowsko na pobór opłat gminnych od napojów spirytusowych, piwa i miodu.

Sprawozdawca poseł Wereszczyński ma głos.

Sprawozdawca Członek Wydziału krajowego p. Wereszczyński (*czyta*):

Sprawozdanie

Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia gminie Bukowsko na pobór opłat gminnych od napojów spirytusowych, piwa i miodu.

Wysoki Sejmie!

Uchwałą z dnia 22. października 1903 r. postanowiła Rada gminna w Bukowsku (powiat Sanok) zaprowadzić opłaty gminne od napojów spirytusowych, piwa i miodu na przeciąg lat siedmiu t. j. do końca r. 1910 według następującej taryfy:

1. od jednego hektolitra napojów spirytusowych, których stopień alkoholu da się oznaczyć 100 stopniowym alkoholometrem po 8 K;

2. od jednego hektolitra rumu, i słodzonych napojów spirytusowych po 5 K;

3. od jednego hektolitra piwa po 1 K;

4. od jednego hektolitra miodu po 2 K.

Uchwała ta była w gminie należycie ogłoszoną a przeciwko niej nie wniesiono żadnych protestów, zaś Rada powiatowa w Sanoku zatwierdziła powyższą uchwałę na posiedzeniu dnia 26. września 1904 r.

Dochody z tego tytułu mają być obracane na inwestycje a mianowicie na urządzenie studzien, wybrukowanie ulic i placów, ułożenie chodników, budowę kanałów, zakupno przyborów pożarowych, pomnożenie latarni miejskich, budowę rzeźni i kancelaryi gminnej.

Według budżetów gminy z ostatnich trzech lat przedstawia się stan finansowy gminy jak następuje:

W roku 1902 wynosiły dochody 4.152 K 40 gr.

W roku 1903 wynosiły wydatki 5.279 „ 35 „

niedobór . . . 1.126 K 95 gr.

pokryty 50% dodatkiem do podatków bezpośrednich, wynoszących 2.067 K.

W roku 1903 wynosiły dochody 4.653 K — gr.

W roku 1903 wynosiły wydatki 5.712 „ 50 „

niedobór . . . 1.059 K 50 gr.

pokryty 50% dodatkiem do podatków bezpośrednich.

W roku 1904 wynosiły dochody 4.197 K 80 gr

W roku 1904 wynosiły wydatki 5.864 „ 14 „

niedobór . . . 1.666 K 34 gr.

pokryty 87% dodatkiem do podatków bezpośrednich.

C. k. Dyrekcyja gal. funduszu propinacyjnego pismem dnia 20. października 1904 roku l. 3.710 oznajmiła, że nie wchodząc w ocenienie kwestyi, czy niekorzystna sytuacja finansowa gminy Bukowsko miasto może znaleźć polepszenie przez zaprowadzenie opłat w miejscowości, nie liczącej nawet tysiąca mieszkańców, nie sprzeciwia się ze swego stanowiska, mimo wynikającej stąd ujmy dla interesów galic. funduszu propinacyjnego, przyznania tej gminie prawa poboru opłat gminnych od trunków spirytusowych, piwa i miodu po koniec r. 1910 w wysokości wewnątrz podanej, zastrzega jednak, aby prawo to przyznano gminie tylko pod tym warunkiem, że gmina stosownie do przedłożonego przez zwierzchność gminną oświadczenia z dnia 20. września 1904 r. wystawionego imieniem gminy i na mocy uchwały Rady gminnej z 22. października 1903 r. nie będzie mogła dochodu z tych opłat zabezpieczyć inaczej, jak tylko w zgodnem porozumieniu z c. k. Dyrekcyją funduszu propinacyjnego, względnie z miejscowym dzierżawcą propinacyjnym.

Wydział krajowy ze swej strony uznaje potrzebę zezwolenia gminie Bukowsko na pobór proszonych opłat i wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić dołączony projekt ustawy

Ustawa

z dnia o zezwoleniu gminie Bukowsko powiat Sanok na pobór opłat gminnych od napojów spirytusowych piwa i miodu.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Ks. Krakowskiem postanawiam, co następuje:

Art. I.

Gminie Bukowsko powiat Sanok zezwala się pobierać od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy począwszy do końca r. 1910 opłaty gminne od niższej poszczególnionych napojów w gminie wyrabianych lub w jej obręb sprowadzanych i w niej zużywanych, według następującej taryfy:

1. od jednego hektolitra napojów spirytusowych, których stopień alkoholu da się oznaczyć 100 stopniowym alkoholometrem po 8 Kor.

2. od jednego hektolitru rumu i słodzonych napojów spirytusowych po 5 Kor.

3. od jednego hektolitru piwa po 1 Kor.

4. od jednego hektolitru miodu po 2 Kor.

Art. II.

Do uiszczenia powyższych opłat obowiązani są wszyscy, którzy napoje w art. I. poszczególnione dla konsumpcji miejscowej wyrabiają lub sprowadzają, czy to na własny użytek, czy też na sprzedaż.

Art. III.

Okręg poborcowy stanowi gmina Bukowsko.

Art. IV.

Ta opłata ciąży tylko na konsumpcji miejscowej w obrębie gminy, nie można nią obciążać produkcji ani obrotu handlowego.

Art. V.

Od opłaty tej ma być wolna wódka w tych wszystkich wypadkach, w których po myśli §. 6. ces. rozp. z 17 lipca 1899 dz. u. p. Nr. 120 cz. II. wolną jest ona od państwowej opłaty konsumcyjnej.

Art. VI.

Bliższe postanowienia co do sposobu poboru tych opłat wyda w drodze administracyjnej c. k. Namiestnictwo w porozumieniu z Wydziałem krajowym.

Art. VII.

Dzierżawa dochodu z prawa poboru tych opłat ma być złączoną z dzierżawą prawa propinacji w gminie Bukowsko a dla przeprowadzenia tej dzierżawy obowiązana jest gmina porozumieć się z c. k. Dyrekcją gal. funduszu propinacyjnego względnie z dzierżawcą prawa propinacji w gminie Bukowsko.

Gdyby to porozumienie nie przyszło do skutku, wolno gminie za zezwoleniem Wydziału krajowego prowadzić pobór tych opłat we własnym zarządzie lub wydzierżawić w drodze publicznej licytacji.

Art. VIII.

Wykonanie tej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

Marszałek. Rozprawa ogólna otwarta. Czy żąda kto głosu? (*Nikt*). Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa ogólna zamknięta, przystępujemy do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca p. **Wereszczyński.** Wnoszę przyjęcie tej ustawy en bloc.

Marszałek. Jest wniosek przyjęcia tej ustawy en bloc. Czy żąda kto głosu? (*Nikt*). Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa zamknięta, przystępujemy do głosowania. Kto ten wniosek przyjmuje, zechce rękę podnieść. (*Większość*). Jest przyjęty. Kto przyjmuje tę ustawę en bloc, zechce rękę podnieść. (*Większość*). Jest przyjęta.

Sprawozdawca p. **Wereszczyński.** Wnoszę przyjęcie tej ustawy w trzecim czytaniu bez czytania.

Marszałek. Jest wniosek przystąpienia do trzeciego czytania bez czytania. Czy żąda kto głosu? (*Nikt*). Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa zamknięta, przystępujemy do głosowania. Kto przyjmuje ten wniosek, zechce rękę podnieść. (*Większość*). Jest przyjęty. Kto przyjmuje ustawę w trzecim czytaniu bez czytania, zechce rękę podnieść. (*Większość*). Jest przyjęta.

Następuje sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia gminie Frysztak (powiat Jasło) na pobór opłat gminnych od napojów spirytusowych i piwa.

Sprawozdawca poseł **Wereszczyński** ma głos.

Sprawozdawca Członek Wydziału krajowego p. **Dr. Wereszczyński** (*czyta*):

Sprawozdanie

Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia gminie Frysztak (powiat Jasło) na pobór opłat gminnych od napojów spirytusowych i piwa.

Wysoki Sejmie!

Uchwałą z dnia 10. sierpnia 1904 r. i z dnia 25. sierpnia 1904, tudzież z dnia

8. października 1904 r. postanowiła Rada gminna w Frysztaku. zaprowadzić opłaty gminne od napojów spirytusowych i piwa na przeciąg lat sześciu podług następującej taryfy:

1. od jednego litra spirytusu po 8 gr.;
2. od jednego litra wódek słodzonych po 4 gr.;
3. od jednego hektolitra piwa po 2 K.

Uchwała z dnia 8. października 1904 r. została w gminie należycie ogłoszona, a przeciwko niej wniósł protest po ustawowym terminie Jan Klimenik dzierżawca prawa propinacyi we Frysztaku.

Rada powiatowa w Jasle uchwałą z dnia 16. stycznia 1905 r. zaopiniowała przychylnie prośbę gminy Frysztaku o zezwolenie jej na pobór powyższych opłat, zaś Wydział powiatowy w relacji swej z dnia 16. stycznia 1905 r. l. 2.505 nadmieniał, że zarzuty wniesione przez Jana Klimenika przeciwko uchwale Rady gminnej z dnia 8. października 1904 są nieuzasadnione.

Zaprowadzenia rzeczonych opłat domaga się gmina celem pokrycia ceny kupna placów gminnych nabytych jeszcze w r. 1890 pod regulację ulic, wynoszącą obecnie kwotę 3.434 K 63 gr., dalej celem uzyskania funduszków na budowę jatek, budowę szkoły, budowę ścieków, studzień i areztów gminnych.

Według budżetów gminy z trzech lat ostatnich stan funduszków gminy przedstawia się jak następuje:

W roku 1902 wynosiły:

dochody	5.889 K 62 gr.
wydatki	7.611 „ 55 „
niedobór	1.721 K 93 gr.

pokryty 47% dodatkiem do podatków bezpośrednich przypisanych w kwocie 4.018 K.

W roku 1903 wynosiły:

dochody	6.888 K 84 gr.
wydatki	8.401 „ 23 „
niedobór	1.512 K 39 gr.

pokryty 40% dodatkiem do podatków bezpośrednich.

W roku 1904 wynosiły:

dochody	5.807 K 54 gr.
wydatki	8.032 „ 02 „
niedobór	2.224 K 48 gr.

pokryty 56% dodatkiem do podatków bezpośrednich.

C. k. Dyrekcyja gal. funduszu propinacyjnego w odezwie swej z dnia 12. lutego 1905 r. l. 513 oznajmiła, że mając na względzie interes krajowego funduszu propinacyjnego może oświadczyć się za przyznaniem gminie m Frysztak prawa poboru opłat gminnych od wódki, trunków słodzonych i piwa po koniec roku 1910, tylko pod następującymi warunkami:

1. aby w obec notorycznej konkurencyi ze strony handlarzy trunkami słodzonymi w ogóle, a w szczególności koncesyonariuszy na wyszynk słodzonych napojów, których w Frysztaku jest kilku, zrównano w projektowanej taryfie opłatę od wódki z opłatą od napojów słodzonych;

2. aby na gminę nałożono obowiązek bezwarunkowego porozumienia się z c. k. Dyrekcyją względnie z miejscowym dzierżawcą propinacyjnym co do złączenia prawa poboru tych opłat z dzierżawą prawa propinacyi w Frysztaku, albowiem powzięta w tej mierze uchwała Rady gminnej z 21. grudnia 1904, czyni obowiązek ten zawisłym od tego, o ile porozumienie to „nie będzie połączone z uszczerbkiem dla gminy w spodziewanych dochodach z poboru tych opłat“.

Wydział krajowy uznaje potrzebę zezwolenia gminie Frysztak na pobór proszonych opłat, proponuje jednak zmianę taryfy zgodnie z warunkami podanymi przez c. k. Dyrekcyję galicyjskiego funduszu propinacyjnego.

Wydział krajowy przeto wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić dołączony projekt ustawy.

Ustawa

z dnia o zezwoleniu gminie Frysztak, powiat Jasło na pobór opłat gminnych od napojów spirytusowych i od piwa.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam co następuje:

Art. I.

Gminie Frysztak, powiat Jasło, zezwala się pobierać począwszy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy do końca roku 1910 opłaty gminne od niżej poszczególnionych napojów w gminie wyrabianych lub w jej obręb wprowadzanych i w niej zużywanych według następującej taryfy:

1. Od jednego litra spirytusu dającego się oznaczyć stustopniowym alkoholometrem po 4 gr., czyli od jednego hektolitra stustopniowego spirytusu po 4 K.

2. Od jednego litra wszelkich słodzonych napojów spirytusowych bez względu na ilość zawartego w nich alkoholu po 4 gr., czyli od jednego hektolitra po 4 K.

3. Od jednego hektolitra piwa po 2 K.

Art. II.

Do uiszczenia powyższych opłat obowiązani są wszyscy, którzy napoje w art. I. poszczególnione dla konsumpcji miejscowej wyrabiają lub sprowadzają, czy to na własny użytek, czy też na sprzedaż.

Art. III.

Okręg poborowy stanowi gmina Frysztak.

Art. IV.

Ta opłata ciąży tylko na konsumpcji miejscowej w obrębie gminy, nie można nią obciążać produkcji ani obrotu handlowego.

Art. V.

Od opłaty tej ma być wolną wódka w tych wszystkich wypadkach, w których po myśli §. 6. ces. rozp. z 17. lipca 1899 dz. u. p. Nr. 120. cz. II. wolną jest ona od państwowej opłaty konsumpcyjnej.

Art. VI.

Blizsze postanowienia co do sposobu poboru tych opłat wyda w drodze administracyjnej c. k. Namiestnictwo w porozumieniu z Wydziałem krajowym.

Art. VII.

Dzierżawa dochodu z prawem poboru tych opłat ma być złączona z dzierżawą prawa propinacji w gminie Frysztak, a dla przeprowadzenia tej dzierżawy obowiązana jest gmina porozumieć się z c. k. Dyrekcyą galic. funduszu propinacyjnego, względnie z dzierżawcą prawa propinacji w gminie Frysztak.

Gdyby jednak do porozumienia nie przyszło, wolno gminie za zezwoleniem Wydziału krajowego prowadzić pobór tych opłat we własnym zarządzie lub wydzierżawić w drodze publicznej licytacji.

Art. VIII.

Wykonanie tej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

Marszałek. Rozprawa ogólna otwarta. Czy żąda kto głosu? (*Nikt*). Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa ogólna zamknięta, przystępujemy do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca p. **Wereszczyński.** Wnoszę przyjęcie tej ustawy en bloc.

Marszałek. Jest wniosek przyjęcia tej ustawy en bloc. Czy żąda kto głosu? (*Nikt*). Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa zamknięta, przystępujemy do głosowania. Kto ten wniosek przyjmuje, zechce rękę podnieść. (*Większość*). Jest przyjęty. Kto przyjmuje tę ustawę en bloc, zechce rękę podnieść. (*Większość*). Jest przyjęta.

Sprawozdawca p. **Wereszczyński.** Wnoszę przyjęcie tej ustawy w trzecim czytaniu bez czytania.

Marszałek. J. st wniosek przystąpienia do trzeciego czytania bez czytania. Czy żąda kto głosu? (*Nikt*). Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa zamknięta, przystępujemy do głosowania. Kto przyjmuje ten wniosek, zechce rękę podnieść. (*Większość*). Jest przyjęty. Kto przyjmuje tę ustawę w trzecim czytaniu bez czytania, zechce rękę podnieść. (*Większość*). Jest przyjęta.

Następuje sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia gminie miasta Gorlic na pobór wyższych opłat gminnych od miodu, wiśniaku, dereniaku i maliniaku.

Sprawozdawca p. **Wereszczyński** ma głos.

Sprawozdawca Członek Wydziału krajowego p. **Dr. Weresczczyński** (*czyta*):

Sprawozdanie.

Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia gminie miasta Gorlice na pobór wyższych opłat gminnych od miodu, wiśniaku, dereniaku i maliniaku.

Wsoki Sejmie!

Ustawą z dnia 7. czerwca 1888 r. dz. u. kr. Nr. 63. zezwolono gminie miasta Gorlic na pobór przez lat sześć między innymi także opłaty gminnej od miodu, wiśniaku, maliniaku i dereniaku po 8 halerzy od litra.

Prawo to przedłużał gminie miasta Gorlic Wydział krajowy za zgodą c. k. Namiestnictwa na mocy postanowień §. 87. ust. gminnej z dnia 13. marca 1889 Nr. 24. dz. u. kr.

Uchwałą z dnia 19. listopada 1903 r. postanowiła Rada miejska w Gorlicach pomiędzy innymi postarać się o podwyższenie dotychczasowej opłaty gminnej od miodu, wiśniaku, dereniaku i maliniaku z 8 hal. na 22 hal. od jednego litra.

Uchwała powyższa została w gminie należycie ogłoszoną, a przeciwko podwyższeniu powyższej opłaty nikt nie wniósł protestu.

Wydział powiatowy w Gorlicach zatwierdził powyższą uchwałę Rady miejskiej na posiedzeniu dnia 30. stycznia 1904 r. l. 163.

Potrzeba podwyższenia rzeczzonej opłaty uzasadnioną jest nie tylko tymi względami, które służyły za podstawę ustawowego zezwolenia gminie na pobór w ogóle opłat gminnych od napojów spirytusowych, piwa i miodu, wiśniaku i t. d., ale także fakt, iż dozwolona gminie pierwotnie opłata gminna od piwa w kwocie 3 K. 40 h. od hektolitra, zniżoną została na wyraźne żądanie c. k. Namiestnictwa, na 2 K. od hektolitra, opłata zaś od słodzonych napojów spirytusowych zniżoną została w ten sam sposób z 40 h. na 22 k. od litra.

Dlatego też i c. k. Namiestnictwo w piśmie swem z dnia 24. lutego 1905 r. l. 25140 oznajmiło, że nie ma nic do zarzucenia przeciw podwyższeniu w drodze ustawy opłaty gminnej od miodu, maliniaku, dereniaku i wiśniaku z 8 halerzy na 22 h. od litra.

Wydział krajowy uznając przeto potrzebę zezwolenia gminie m. Gorlic na pobór tej podwyższonej opłaty wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić dołączony % projekt ustawy zmieniający ustawę na wstępie powołaną.

Ustawa

z dnia zmieniająca ustawę z 7. czerwca 1888 dz. u. kr. Nr. 68 w przedmiocie zezwolenia gminie miasta Gorlic na pobór podwyższonej opłaty gminnej od miodu, wiśniaku, dereniaku i maliniaku.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam, co następuje.

Art. I.

Postanowienia Art. I. ustawy z 7. czerwca 1888 dz. u. kr. Nr. 68 zmienia się w ten sposób, że pod warunkami podanymi

w powołanej ustawie i w Nr. 87. ustawy gminnej z 13. marca 1889 dz. u. kr. Nr. 24 zezwala się gminie miasta Gorlic pobierać od jednego litra miodu i wiśniaku, maliniaku i dereniaku po 22 halerzy zamiast po 8 h.

Art. II.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.

Art. III.

Wykonanie tej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

Marszałek. Rozprawa ogólna otwarta. Czy żąda kto głosu? (*Nikt*). Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa ogólna zamknięta, przystępujemy do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca p. Wereszczyński. Wnoszę przyjęcie tej ustawy en bloc.

Marszałek. Jest wniosek przyjęcia tej ustawy en bloc. Czy żąda kto głosu? (*Nikt*). Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa zamknięta. Przystępujemy do głosowania. Kto przyjmuje ten wniosek, zechce rękę podnieść. (*Większość*). Jest przyjęty. Kto przyjmuje tę ustawę en bloc, zechce rękę podnieść (*Większość*). Jest przyjęta.

Sprawozdawca p. Wereszczyński. Wnoszę przyjęcie tej ustawy w trzecim czytaniu bez czytania.

Marszałek. Jest wniosek przystąpienia do trzeciego czytania bez czytania. Czy żąda kto głosu? (*Nikt*). Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa zamknięta, przystępujemy do głosowania. Kto przyjmuje ten wniosek, zechce rękę podnieść. (*Większość*). Jest przyjęty. Kto przyjmuje ustawę w trzecim czytaniu bez czytania, zechce rękę podnieść (*Większość*). Jest przyjęta.

Następuje sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia gminie m. Komarna (powiat Rudki) na pobór opłat gminnych od napojów spirytusowych, piwa miodu i maliniaku.

Sprawozdawca poseł Wereszczyński ma głos.

Sprawozdawca członek Wydziału krajowego p. Dr. Wereszczyński (*czyta*):

Sprawozdanie

Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia gminie m. Komarna (powiat Rudki) na pobór opłat gminnych od napojów spirytusowych, piwa miodu i maliniaku.

Wysoki Sejmie !

Uchwałą z dnia 20. listopada 1901 r. postanowiła Rada gminna w Komarnie zaprowadzić opłaty gminne od napojów spirytusowych, piwa, miodu i maliniaku na przeciąg lat 10-ciu według następującej taryfy:

1) od jednego litra spirytusu, którego stopień da się oznaczyć 100-stopniowym alkoholometrem po 16 halerzy.

2) od jednego litra słodzonych napojów spirytusowych, bez względu na ilość zawartego alkoholu tj. rozolisów, likierów, esencji ponczowej, rumu, araku, koniaku i innych słodzonych napojów spirytusowych po 12 halerzy;

3) od jednego hektolitra piwa bez względu na gatunek po 2 K 40 g.

4) od jednego litra miodu i maliniaku po 10 g.

Uchwała ta została w gminie należycie ogłoszoną a przeciwko niej wniósł protest Majer Fern, właściciel koncesyjonowanego wyszynku słodzonych napojów w Komarnie.

Rada powiatowa w Rudkach na posiedzeniu dnia 14. maja 1902 r. postanowiła poprzeć odnośną petycję gminy.

Zaprowadzenia rzeczonych opłat domaga się gmina celem uzyskania funduszków na urządzenie wodociągów, wybudowanie nowej rzeźni i kanałów, wybrukowanie rynku, ułożenie chodników, budowę szkoły i sprawienie rekwizytów ogniowych.

Skutkiem pouczenia gminy przez Wydział krajowy, że w myśl obowiązującej normy ministeryalnej zamierzona opłata od słodzonych napojów spirytusowych jest za wysoką, prosiła gmina m. Komarna w relacji swej z dnia 12. października 1904 l. 1290 o przyznanie jej opłat od słodzonych napojów spirytusowych w tej wysokości, w jakiej powołana powyżej norma ministeryalna zezwala.

Według budżetów gminy z trzech ostatnich lat, stan funduszków gminy przedstawia się jak następuje:

W roku 1902 wynosiły
wydatki 16.027 K 40 g.

W roku 1902 wynosiły
dochody 16.027 K 40 g.

nie było więc niedoboru.

Na potrzeby szkolne zaś nałożono 15% i na budowę szkoły 40% czyli razem 55% dodatków do podatków bezpośrednich.

W roku 1903 wynosiły
wydatki 18.554 K 34 g.

W roku 1903 wynosiły
dochody 16.182 K 83 g.
niedobór 2.371 K 51 g.

pokryty 23% dodatkiem do podatków bezpośrednich.

W roku 1904 wynosiły
wydatki 19.157 K 34 g.

W roku 1904 wynosiły
dochody 16.853 K — g.
niedobór 2.304 K 34 g.

pokryty 20% dodatkiem do podatków bezpośrednich.

C. k. Dyrekcyja gal. funduszu propinacyjnego w piśmie swem z dnia 20. grudnia 1904 l. 4439 oznajmiła, że wodec niekorzystnego stanu majątkowego gminy m. Komarna nie sprzeciwia się w zasadzie, mimo wynikającej stąd ujemy dla interesów galic. funduszu propinacyjnego, przyznaniu tej gminie prawa poboru opłat gminnych od trunków spirytusowych, piwa, miodu i maliniaku po koniec roku 1910.

C. k. Dyrekcyja zastrzegła jednak przytem, by prawo poboru opłat gminnych było gminie m. Komarna przyznane tylko pod tym warunkiem, jeśli zgodnie z powziętą w tej mierze uchwałą z 20. listopada 1901 obowiązującą będzie przed zabezpieczeniem dochodu z prawa poboru opłat gminnych porozumieć się co do wydzierżawienia tego prawa, a względnie co do złączenia tego poboru z dzierżawą prawa propinacji w Komarnie, z c. k. Dyrekcyją galic. funduszu propinacyjnego, względnie tamtejszymi dzierżawcami propinacyjnymi.

Wydział krajowy ze swej strony uznaje potrzebę zezwolenia gminie m. Komarna na pobór opłat proszonych, proponuje jednak zniżyć opłatę gminną od słodzonych napojów spirytusowych do 11 halerzy od litra, zaś opłatę gminną od piwa do 1 kor. 70 h. od hektolitra.

Wydział krajowy wnosi przeto:

Wysoki Sejm raczy uchwalić dołączony projekt ustawy.

Ustawa

z dnia o zezwoleniu gminie miasta Komarna powiat Rudki na pobór opłat gminnych od napojów spirytusowych, piwa, miodu i maliniaku.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księ-

stwem Krakowskiem postanawiam, co następuje:

Art. I.

Gminie miasta Komarna powiat Rudki zezwala się pobierać od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy do końca roku 1910 opłaty gminne od niżej poszczególnionych napojów w gminie wyrabianych lub w jej obręb wprowadzanych i w niej zużywanych według następującej taryfy:

1. od jednego litra spirytusu, którego stopień alkoholu da się oznaczyć stustopniowym alkoholometrem po 16 halerzy, czyli od jednego hektolitra 16 K.;

2. od jednego litra słodzonych napojów spirytusowych t. j. rozolisów, ponczowej esencji, rumu, araku, koniaku i innych słodzonych napojów spirytusowych, bez względu na ilość zawartego alkoholu po 11 hal. czyli od jednego hektolitra po 11 K.;

3. od jednego hektolitra piwa bez względu na gatunek po 1 K 70 hal.;

4. od jednego litra miodu i maliniaku po 10 hal., czyli od jednego hektolitra po 10 K.

Art. II.

Do uiszczenia powyższych opłat obowiązani są wszyscy, którzy napoje w art. I. poszczególnione dla konsumcyi miejscowej wyrabiają lub sprowadzają, czy to na własny użytek, czy też na sprzedaż.

Art. III.

Okręg poborowy stanowi gmina m. Komarna.

Art. IV.

Ta opłata ciąży tylko na konsumcyi miejscowej, w obrębie gminy nie można nią obciążać produkcyi ani obrotu handlowego.

Art. V.

Od opłaty tej ma być wolną wódka w tych wszystkich wypadkach, w których po myśli §. 6. cesarskiego rozp. z dnia 17. lipca 1899 Dziennik ustaw państwowych Nr. 120 cz. II. wolną jest od państwowej opłaty konsumcyjnej.

Art. VI.

Blizsze postanowienia co do sposobu poboru tych opłat wyda w drodze administracyjnej c. k. Namiestnictwo w porozumieniu z Wydziałem krajowym.

Art. VII.

Dzierżawa dochodu z prawa poboru tych opłat ma być złączoną z dzierżawą prawa propinacyi w gminie m. Komarna, a dla przeprowadzenia tej dzierżawy obowiązana jest gmina porozumieć się z c. k. Dyrekcyą galicyjskiego funduszu propinacyjnego w Komarnie. Gdyby jednak do porozumienia nie przyszło, wolno gminie za zezwoleniem Wydziału krajowego prowadzić pobór tych opłat we własnym zarządzie, lub też wydzierżawić w drodze publicznej licytacji.

Art. VIII.

Wykonanie tej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

Marszałek. Rozprawa ogólna otwarta. Czy żąda kto głosu? (*Nikt*). Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa ogólna zamknięta, przystępujemy do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca p. **Wereszczyński.** Wnoszę przyjęcie tej ustawy en bloc.

Marszałek. Jest wniosek przyjęcia tej ustawy en bloc. Czy żąda kto głosu? (*Nikt*). Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa zamknięta, przystępujemy do głosowania. Kto ten wniosek przyjmuje, zechce rękę podnieść. (*Większość*). Jest przyjęty. Kto przyjmuje tę ustawę en bloc, zechce rękę podnieść. (*Większość*). Jest przyjęta.

Sprawozdawca p. **Wereszczyński.** Wnoszę przyjęcie ustawy w trzecim czytaniu bez czytania.

Marszałek. Jest wniosek przystąpienia do trzeciego czytania bez czytania. Czy żąda kto głosu? (*Nikt*). Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa zamknięta, przystępujemy do głosowania. Kto przyjmuje ten wniosek, zechce rękę podnieść. (*Większość*). Jest przyjęty. Kto przyjmuje ustawę w trzecim czytaniu bez czytania, zechce rękę podnieść. (*Większość*). Jest przyjęta.

Następuje sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia gminie Lipnik (powiat Biała) na pobór opłat gminnych od napojów spirytusowych i piwa.

Sprawozdawca poseł **Wereszczyński** ma głos.

Sprawozdawca Członek Wydziału krajowego p. dr. **Wereszczyński** (*czyta*):

Sprawozdanie

Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia gminie Lipnik (powiat Biała) na pobór

opłat gminnych od napojów spirytusowych i piwa.

Wysoki Sejmie!

Uchwałą z dnia 22. września 1904 postanowiła Rada gminna w Lipniku zaprowadzić opłaty gminne od napojów spirytusowych i piwa na przeciąg lat 10 ciu tj. od 1. stycznia 1905 r. do końca r. 1914, według następującej taryfy:

1. od jednego litra spirytusu, w którym zawartość alkoholu da się oznaczyć 100 stopniowym alkoholometrem po 8 hal., względnie od jednego hektolitra po 8 Kor.

2. od jednego litra słodzonych napojów spirytusowych po 4 hal., względnie od jednego hektolitra po 4 Kor.

3. od jednego hektolitra piwa bez wyjątku po 2 Kor.

Uchwała powyższa została w gminie należycie ogłoszoną, a przeciwko niej nie ogłoszono żadnych zarzutów.

Wydział powiatowy w Białej na posiedzeniu dnia 12-go października 1904 do l. 3.380 zatwierdził powyższą uchwałę w całej osnowie.

Zaprowadzenia rzeczonych opłat domaga się gmina podług petycji swej z 27. października 1904 celem uzyskania funduszków na rozszerzenie oświetlenia gazowego, wybrukowanie ulic, urządzenie targowicy, rzeźni i wodociągów, zakupno rekwizytów ogniowych, wreszcie wybudowanie szkoły z językiem wykładowym polskim. — Według budżetów gminy z trzech lat ostatnich stan funduszków gminy przedstawia się, jak następuje:

W roku 1902 wynosiły
wydatki 33.147 K 60 gr.

W roku 1902 wynosiły do-
chody 2.262 n — n

niedobór 30.885 K 60 gr.

pokryty 67% dodatkiem do podatków bezpośrednich.

W roku 1903 wynosiły
wydatki 29.717 K 95 gr.

W roku 1903 wynosiły
dochody 2.341 n — n

niedobór 27.376 K 95 gr.

pokryty 59½% dodatkiem do podatków bezpośrednich.

W roku 1904 wynosiły
wydatki 33.709 K 11 gr.

W roku 1904 wynosiły
dochody 2.341 n — n

niedobór 31.368 K 11 gr.

pokryty 68% dodatkiem do podatków bezpośrednich.

C. k. Dyrekcyja gal. funduszu propinacyjnego we Lwowie pismem z dnia 13. grudnia 1904 r. l. 4.185. oznajmiła, że wobec wykazanej przez gminę Lipnik konieczności pozyskania nowego źródła dochodu na pokrycie niezbędnych wydatków inwestycyjnych, nie sprzeciwia się w zasadzie, mimo wynikającej stąd ujmy dla interesów galic. funduszu propinacyjnego, przyznaniu tej gminie prawa poboru opłat gminnych od napojów spirytusowych i piwa po koniec roku 1910 w wysokości wewnątrz podanej, zastrzega jednak, by prawo to przyznano gminie tylko pod warunkiem, że gmina stosownie do powziętej w tej mierze uchwały rady gminnej z 22. września 1904 nie będzie mogła dochodu z tych opłat zabezpieczyć inaczej, jak tylko w zgodnym porozumieniu z c. k. Dyrekcyją galic. funduszu propinacyjnego.

Wydział krajowy ze swej strony uznaje potrzebę przyznania gminie Lipnik prawa poboru proszonych opłat i dlatego wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić dołączony :- projekt ustawy.

Ustawa

z dnia o zezwoleniu gminie Lipnik, powiat Biała na pobór opłat gminnych od napojów spirytusowych i piwa.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam, co następuje:

Art. I.

Gminie Lipnik, powiat Biała, zezwala się pobierać od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy począwszy, do końca roku 1910 opłaty gminne od niżej poszczególnionych napojów w gminie wyrabianych lub w jej obrębie wprowadzanych i w niej zużywanych, według następującej taryfy:

1. od jednego litra spirytusu, w którym zawartość alkoholu da się oznaczyć 100 stopniowym alkoholometrem po 8 h. względnie od 1 hektolitra po 8 K;

2. od jednego litra słodzonych napojów spirytusowych po 4 h. względnie od jednego hektolitra po 4 K;

3. Od jednego hektolitra piwa bez wyjątku po 2 K.

Art. II.

Do uiszczenia powyższych opłat obowiązani są wszyscy, którzy napoje w art. I. wyszczególnione dla konsumpcji miejscowej wyrabiają lub sprowadzają czy na własny użytek, czy też na sprzedaż.

Art. III.

Okręg poborowy stanowi gmina polityczna Lipnik.

Art. IV.

Te opłaty ciążyą tylko na konsumpcji miejscowej w obrębie gminy, nie można nią obciążać produkcji, ani obrotu handlowego.

Art. V.

Od opłaty ma być wolną wódka w tych wszystkich wypadkach, w których po myśli §. 6 ces. rozp. z 17 lipca 1899 dz. u. p. Nr. 130 cz. II. wolną jest ona od państwowej opłaty konsumcyjnej.

Art. VI.

Blizsze postanowienia co do sposobu poboru tych opłat wyda w drodze administracyjnej c. k. Namiestnictwo w porozumieniu z Wydziałem krajowym.

Art. VII.

Dzierżawa dochodu z prawa poboru tych opłat ma być złączoną z dzierżawą prawa propinacji w gminie Lipnik, a dla przeprowadzenia tej dzierżawy obowiązana jest gmina porozumieć się z c. k. Dyrekcyą gal. funduszu propinacyjnego, względnie z dzierżawcą prawa propinacji w gminie Lipnik. Gdyby jednak do porozumienia nie przyszło, wolno gminie za zezwoleniem Wydziału krajowego prowadzić pobór tych opłat we własnym zarządzie, lub wydzierżawić w drodze publicznej licytacji.

Art. VIII.

Wykonanie tej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

Marszałek. Rozprawa ogólna otwarta. Czy żąda kto głosu? (*Nikt.*) Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa zamknięta, przystępujemy do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca p. **Wereszczyński.** Wnoszę przyjęcie tej ustawy en bloc.

Marszałek. Jest wniosek przyjęcia tej ustawy en bloc. Czy żąda kto głosu? (*Nikt.*)

Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa zamknięta. Przystępujemy do głosowania. Kto ten wniosek przyjmuje, zechce rękę podnieść. (*Większość.*) Jest przyjęty. Kto przyjmuje tę ustawę en bloc, zechce rękę podnieść. (*Większość.*) Jest przyjęta.

Sprawozdawca p. **Wereszczyński.** Wnoszę przyjęcie tej ustawy w trzecim czytaniu bez czytania.

Marszałek. Jest wniosek przystąpienia do trzeciego czytania bez czytania. Czy żąda kto głosu? (*Nikt.*) Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa zamknięta. Przystępujemy do głosowania. Kto przyjmuje ten wniosek, zechce rękę podnieść. (*Większość.*) Jest przyjęty. Kto przyjmuje ustawę w trzecim czytaniu bez czytania, zechce rękę podnieść. (*Większość.*) Jest przyjęta.

Następuje sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia gminie Mszana dolna (pow. Limanowa) na pobór opłat gminnych od napojów spirytusowych i piwa.

Sprawozdawca Członek Wydziału krajowego poseł **Wereszczyński** ma głos.

Sprawozdawca Członek Wydziału krajowego p. **Wereszczyński** (*czyta*):

Sprawozdanie

Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia gminie Mszana dolna (powiat Limanowa) na pobór opłat gminnych od napojów spirytusowych i piwa.

Wysoki Sejmie!

Uchwałą z dnia 3. kwietnia 1904 postanowiła Rada gminna w Mszanie dolnej zaprowadzić opłaty gminne od napojów spirytusowych i piwa według następującej taryfy:

1. Od jednego litrostopnia alkoholu dającego się oznaczyć stustopniowym alkohometrem po 8 hal., czyli od jednego hektolitra stustopniowego alkoholu po 8 K.

2. Od jednego hektolitra rumu rozolisu i innych słodzonych napojów spirytusowych po 3 K.

3. Od jednego hektolitra po 2 K.

4. Od jednej faszki półlitrowej piwa po 1 hal.

Uchwała powyższa została w gminie nałożycie ogłoszona, a przeciwko niej nie wniesiono żadnego protestu.

Rada powiatowa w Limanowej na posiedzeniu dnia 13. lipca 1905 poparła powyższą prośbę gminy.

Zaprowadzenie rzeczonych opłat usprawiedliwia gmina potrzebą uzyskania funduszków na przebudowę rzeźni gminnej i urządzenie wodociągów.

Według budżetów gminy z trzech lat ostatnich stan funduszków gminy przedstawia się jak następuje:

W r. 1902	wynosiły dochody	1678 K 92 h
" " "	" wydatki	2445 K 75 h
	niedobór	766 K 83 h

pokryty 11% dodatkiem do podatków bezpośrednich wynoszących w przybliżeniu kwotę 7000 K.

W r. 1903	wynosiły wydatki	3628 K 78 h
" " "	" dochody	2321 K — h
	niedobór	1307 K 78 h

pokryty 17% dodatkiem do popatków bezpośrednich.

W r. 1904	wynosiły wydatki	6129 K 50 h
" " "	" dochody	2893 K 20 h
	niedobór	3236 K 30 h

pokryty 48% dodatkiem do podatków bezpośrednich.

C. k. Dyrekcyja gal. funduszu propinacyjnego w piśmie swem z dnia 11. listopada 1904 r. l. 4033 oświadczyła, że wobec niekorzystnego stanu majątkowego gminy Mszana dolna nie sprzeciwia się w zasadzie mimo wynikającej stąd ujemności dla interesów gal. funduszu propinacyjnego, przyznaniu tej gminie prawa poboru proszonych opłat po koniec 1910 r. w wysokości wyżej podanej, zastrzegając jednak, by prawo to przyznano gminie tylko pod tym warunkiem, że gmina stosownie do powziętej w tej mierze uchwały rady gminnej z 23. października 1904 roku nie będzie mogła zabezpieczyć dochodu z tych opłat inaczej, jak tylko w zgodnym porozumieniu z c. k. Dyrekcyją gal. funduszu propinacyjnego, względnie z miejscowym dzierżawcą propinacyjnym.

Wydział krajowy uznając potrzebę zezwolenia gminie Mszanie dolnej na pobór proszonych opłat wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić dołączony projekt ustawy.

Ustawa

z dnia o zezwolenie gminie Mszana dolna pow. Limanowa na pobór opłat gminnych od napojów spirytusowych i piwa.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomerji z Wielkiem Księ-

stwem Krakowskiem postanawiam, co następuje:

Art. I.

Gminie Mszana dolna powiat Limanowa zezwala się pobierać począwszy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy, aż do końca r. 1910 opłaty gminne od niżej poszczególnionych napojów w gminie wyrabianych lub w jej obręb wprowadzanych i w niej zużywanych według następującej taryfy:

1. Od jednego litrostopnia alkoholu dającego się oznaczyć stustopniowym alkohometrem po 8 hal., czyli od jednego hektolitra stustopniowego alkoholu 8 K.

2. Od jednego hektolitra rumu, rozolisu i innych słodzonych napojów spirytusowych po 3 K.

3. Od jednego hektolitra piwa po 2 K.

4. Od jednej faszki półlitrowej piwa po 1 hal.

Art. II.

Do uiszczenia powyższych opłat obowiązani są wszyscy, którzy napoje w Art. I. poszczególnione dla konsumpcji miejscowej wyrabiają lub sprowadzają czy na własny użytek czy też na sprzedaż.

Art. III.

Okręg poborowy stanowi gmina Mszana dolna.

Art. IV.

Ta opłata ciąży tylko na konsumpcji miejscowej w obrębie gminy, nie można nią obciążać drożycy ani obrotu handlowego.

Art. V.

Od opłaty tej ma być wolną wódka w tych wszystkich wypadkach, w których po myśli §. 6. ces. rozp. z 17. lipca 1899 dz. u. p. Nr. 120 cz. II. wolną jest ona od opłaty państwowej konsumpcyjnej.

Art. VI.

Bliższe postanowienie co do sposobu poboru tych opłat wyda w drodze administracyjnej c. k. Namiestnictwo w porozumieniu z Wydziałem krajowym.

Art. VII.

Dzierżawa dochodu z prawa poboru tych opłat ma być złączoną z dzierżawą prawa propinacji w gminie Mszana dolna, a dla przeprowadzenia tej dzierżawy obowiązana jest gmina uzyskać zgodne porozumienie z c.

k. Dyrekcją galic. funduszu propinacyjnego, względnie z dzierżawcą prawa propinacyi w gminie Mszana dolna.

Art. VIII.

Wykonanie tej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

Marszałek. Rozprawa ogólna otwarta. Czy żąda kto głosu? (*Nikt*). Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa ogólna zamknięta. Przystępujemy do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca p. **Wereszczyński.** Wnoszę przyjęcie tej ustawy en bloc.

Marszałek. Jest wniosek przyjęcia tej ustawy en bloc. Czy żąda kto głosu? (*Nikt*). Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa zamknięta. Przystępujemy do głosowania. Kto ten wniosek przyjmuje, zechce rękę podnieść. (*Większość*). Jest przyjęty. Kto przyjmuje tę ustawę en bloc, zechce rękę podnieść. (*Większość*.) Jest przyjęta.

Sprawozdawca p. **Wereszczyński.** Wnoszę przyjęcie tej ustawy w trzecim czytaniu bez czytania.

Marszałek. Jest wniosek przystąpienia do trzeciego czytania bez czytania. Czy żąda kto głosu? (*Nikt*). Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa zamknięta. Przystępujemy do głosowania. Kto przyjmuje ten wniosek, zechce rękę podnieść. (*Większość*). Jest przyjęty. Kto przyjmuje tę ustawę w trzecim czytaniu bez czytania, zechce rękę podnieść. (*Większość*) Jest przyjęta.

Następuje sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia gminie Podwołoczyska (powiat Skąlat) na pobór opłat gminnych od napojów spirytusowych, piwa, miodu, wiśniaku, maliniaku i pożyczniaku.

Sprawozdawca poseł **Wereszczyński** ma głos.

Sprawozdawca Członek Wydziału krajowego p. **Wereszczyński** (*czyta*):

Sprawozdanie

Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia gminie Podwołoczyska (powiat Skąlat) na pobór opłat gminnych od napojów spirytusowych, piwa, miodu, wiśniaku, maliniaku i pożyczniaku.

Wysoki Sejmie!

Uchwałą z dnia 12. czerwca 1899 i z 18. grudnia 1900 postanowiła Rada gminna w Podwołoczyskach starać się o uzyskanie prawa poboru opłat gminnych od napojów spirytu-

sowych, piwa, miodu, wiśniaku, maliniaku i pożyczniaku według następującej taryfy:

1. od jednego litra spirytusu 12 hal., czyli od jednego hektolitra 12 K;

2. od jednego litra araku, rumu, rozolu, likieru, śliwownicy i ponczowej essencji po 30 hal., czyli od jednego hektolitra po 30 kor.;

3. od jednego hektolitra miodu 8 kor., czyli od jednego litra 8 h.;

4. od jednego hektolitra piwa 2 K, czyli od jednego litra 2 h.;

5. od jednego hektolitra wiśniaku, maliniaku, pożyczniaku i wogóle podobnych napojów owocowych po 16 K, czyli od jednego litra 16 h.

Uchwały powyższe ogłoszono w gminie należycie, a przeciwko niej wniosła Hudes Zimmermann i Leib Jeczces rekurs do Wydziału powiatowego w Skalacie.

Wniesiony jednak rekurs odwołała Hudes Zimmermann do protokołu zeznanego dnia 2. kwietnia 1903 r. w urzędzie gminnym w Podwołoczyskach, a drugi rekurent Leib Jeczces, zmarł.

Rada powiatowa w Skalacie na posiedzeniu dnia 16. stycznia 1902 r. zatwierdziła jednogłośnie uchwałę Rady gminnej w Podwołoczyskach z dnia 18 grudnia 1900 roku.

Zaprowadzenia rzeczonych opłat domaga się gmina celem uzyskania funduszków na umorzenie rat amortyzacyjnych pożyczki w kwocie 40.000 K zaciągniętej na budowę szkoły męskiej i żeńskiej, urzędu gminnego, arestów gminnych, zakupno gruntów pod targowicę.

Według budżetów zaś gminy z trzech lat ostatnich, wynosiły:

W roku 1902 wydatki	. 24.151 K — h.
" " " dochody	. 12.899 K 60 h.
niedobór	. 11.251 K 40 h.

który pokryto 36 $\frac{1}{2}$ % dodatkiem do podatków bezpośrednich

W roku 1903 wydatki	. 24.665 K — h.
" " " dochody	. 12.391 K 60 h.
niedobór	. 12.273 K 40 h.

pokryto 39 $\frac{3}{4}$ % dodatkiem do podatków bezpośrednich w gminie przypisanych wynoszących w przecięciu około 29.000 K.

W r. 1904 wynosiły wydatki	41.221 K 76 h.
" " " dochody	26.544 K 20 h.
niedobór	. 14.677 K 56 h.

pokryty 49 $\frac{1}{2}$ % dodatkiem do podatków bezpośrednich.

C. k. Dyrekcyja gal. funduszu propinacyjnego we Lwowie w piśmie swem z dnia 23. maja 1905 r. l. 685 oznajmiła, że wobec niekorzystnego stanu majątkowego gminy Podwołoczyska nie sprzeciwia się w zasadzie, mimo wynikającej stąd ujemy dla interesów galic. funduszu propinacyjnego, przyznaniu tej gminie prawa poboru opłat gminnych od napojów spirytusowych i piwa, po koniec roku 1910 w wysokości podanej, o ile to nie sprzeciwia się obowiązującym w tej mierze dyrektywom.

C. k. Dyrekcyja galic. funduszu propinacyjnego zastrzega jednak, by prawo to przyznano gminie tylko pod tym warunkiem, że gmina stosownie do powziętej w tym względzie uchwały rady gminnej z 10. stycznia 1905 nie będzie mogła dochodu z tych opłat zabezpieczyć inaczej, jak tylko w zgodnym porozumieniu z c. k. Dyrekcją galic. funduszu propinacyjnego względnie z dzierżawcą prawa propinacyi.

Wydział krajowy ze swej strony w zupełności uznaje potrzebę zezwolenia gminie Podwołoczyska na pobór proszonych opłat, proponuje jednak, aby zgodnie z ustanowioną reskryptem ministeryalnym z 30. marca 1891 r. l. 6241 maksymalną granicą wysokości opłaty gminnej od słodzonych napojów spirytusowych wynosiła po 11 halerzy od litra.

Wydział krajowy wnosi przeto:

Wysoki Sejm raczy uchwalić dołączony projekt ustawy.

Ustawa

z dnia o zezwoleniu gminie Podwołoczyska powiat Skałat na pobór opłat gminnych od napojów spirytusowych, piwa, miodu, wiśniaku, maliniaku i pożyczniaku i t. p.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Łodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam co następuje:

Art. I.

Gminie Podwołoczyska powiat Skałat zezwala się pobierać począwszy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy do końca roku 1910 opłaty gminne od niżej poszczególnionych napojów w gminie wyrabianych lub w jej obręb wprowadzanych i w niej zużywanych podług następującej taryfy.

1) Od jednego litrostopnia alkoholu dającego się oznaczyć stustopniowym alkoholo-

lometrem po 12 halerzy, czyli od jednego hektolitra stustopniowego alkoholu po 12 koron.

2) Od jednego litra araku, rumu, rozolu, likieru, śliwowicy, ponczowej esencji i innych słodzonych napojów spirytusowych bez względu na ilość zawartego w tych napojach spirytusu po 11 halerzy, czyli od jednego hektolitra po 11 koron;

3) Od jednego hektolitra piwa po 2 korony;

4) Od jednego hektolitra miodu po 8 koron;

5) Od jednego hektolitra wiśniaku, maliniaku, pożyczniaku i innych tego rodzaju napojów po 16 koron.

Art. II.

Do uiszczania powyższych opłat obowiązani są wszyscy, którzy napoje w art. I. poszczególnione dla konsumcyi miejscowej wyrabiają lub sprowadzają, czy to na własny użytek czy też na sprzedaż.

Art. III.

Okręg poborowy stanowi gmina Podwołoczyska.

Art. IV.

Ta opłata ciąży tylko na konsumcyi miejscowej w obrębie gminy, nie wolno nią obciążać produkcji ani obrotu handlowego.

Art. V.

Od opłaty tej ma być wolną wódka w tych wszystkich wypadkach, w których po myśli §. 6. ces. rozp. z 17. lipca 1899 dz. u. p. Nr. 120 cz. II. wolną jest ona od państwowej opłaty konsumcyjnej.

Art. VI.

Bliższe postanowienia co do sposobu poboru tych opłat wyda w drodze administracyjnej c. k. Namiestnictwo w porozumieniu z Wydziałem krajowym.

Art. VII.

Dzierżawa dochodu z prawa poboru tych opłat ma być złączona z dzierżawą prawa propinacyi w gminie Podwołoczyskach a dla przeprowadzenia tej dzierżawy obowiązana jest gmina porozumieć się z c. k. Dyrekcją gal. funduszu propinacyjnego, względnie z dzierżawcą prawa propinacyi w gminie Podwołoczyska.

Art. VIII.

Wykonanie tej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

Marszałek. Rozprawa ogólna otwarta. Czy żąda kto głosu? (*Nikt*). Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa ogólna zamknięta. Przystępujemy do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca członek Wydziału krajowego poseł Wereszczyński. Wnoszę przyjęcie tej ustawy en bloc.

Marszałek. Jest wniosek przyjęcia tej ustawy en bloc. Czy żąda kto głosu? (*Nikt*). Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa zamknięta. Przystępujemy do głosowania. Kto przyjmuje ten wniosek, zechce rękę podnieść. (*Większość*). Jest przyjęty.

Kto przyjmuje tę ustawę en bloc, zechce rękę podnieść. (*Większość*). Jest przyjęta.

Sprawozdawca członek Wydziału krajowego poseł Wereszczyński. Wnoszę przyjęcie tej ustawy w trzecim czytaniu bez czytania.

Marszałek. Jest wniosek przystąpienia do trzeciego czytania bez czytania. Czy żąda kto głosu? (*Nikt*). Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa zamknięta. Przystępujemy do głosowania. Kto przyjmuje ten wniosek, zechce rękę podnieść. (*Większość*). Jest przyjęty. Kto przyjmuje ustawę w trzecim czytaniu bez czytania zechce rękę podnieść. (*Większość*). Jest przyjęta.

Następuje sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia gminie Rozwadów (powiat Tarnobrzeg) na pobór podwyższonych opłat gminnych od napojów spirytusowych, piwa i miodu.

Sprawozdawca poseł Wereszczyński ma głos.

Sprawozdawca Członek Wydziału krajowego p. Dr. Wereszczyński (*czyta*):

Sprawozdanie.

Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia Gminie Rozwadów (powiat Tarnobrzeg) na pobór podwyższonych opłat gminnych od napojów spirytusowych, piwa i miodu.

Wysoki Sejmie!

Ustawą z dnia 15. kwietnia 1899 r. Nr. 44. dz. u. kr. zezwolono gminie Rozwadów (pow. Tarnobrzeg) na pobór opłat gminnych od napojów spirytusowych piwa i miodu na przeciąg lat 6 według następującej taryfy:

1. od jednego litrostopnia alkoholu podług stustopniowego alkoholometra po 4 hal. czyli od hektolitra 100% alkoholu po 4 K.

2. Od jednego litra rumu, araku, rosolisu i wszelkich innych słodzonych napojów spirytusowych bez względu na ilość zawartego alkoholu po 3 hal. czyli od hektolitra po 3 K.

3. Od jednego hektolitra piwa po 1 K. 60 hal.

4. Od jednego hektolitra miodu po 2 K.

Rozporządzeniem Wydziału krajowego z dnia 17. stycznia 1905 r. l. 3.982 wydanem w porozumieniu z c. k. Namiestnictwem we Lwowie zezwolono gminie na zasadzie postanowień §. 83. ust. gm. z dnia 3. lipca 1896 r. Nr. 51. dz. u. kr. na dalszy pobór opłat gminnych od napojów spirytusowych, piwa i miodu na przeciąg lat 6 t. j. od r. 1905 począwszy do końca r. 1910 w wysokości i pod warunkami oznaczonymi powołana na wstępie ustawą.

Uchwałą z dnia 5. października 1904 r. postanowiła Rada gminna w Rozwadowie podwyższyć przysługujące jej dotychczas opłaty gminne od napojów spirytusowych piwa i miodu według następującej taryfy:

1. Od jednego litra alkoholu, którego zawartość da się oznaczyć stustopniowym alkoholometrem po 16 hal. czyli od jednego hektolitra 100% alkoholu po 16 K.

2. Od jednego litra rumu, araku, rosolisu i wszelkich innych słodzonych napojów spirytusowych bez względu na ilość zawartego alkoholu po 12 hal. czyli od jednego hektolitra po 12 K.

3. Od jednego hektolitra piwa po 3 K.

4. od jednego hektolitra miodu po 3 K.

Uchwała powyższa została w gminie należycie ogłoszoną a przeciwko niej wniosł Izrael Garten i tow. protest wprost do Wydziału powiatowego i po upływie dni 8 zakreślonych w §. 87. ustawy gminnej z r. 1896.

Protest ten pochodzi zresztą od poddierżawców prawa propinacyi i zawiera podpisy bądź zmyślone, bądź osób nieletnich. Wydział powiatowy w Tarnobrzegu zatwierdził powyższą uchwałę Rady gminnej w Rozwadowie na posiedzeniu dnia 24. października 1904 r.

Podwyższenie rzeczonych opłat usprawiedliwia gmina potrzebą uzyskania funduszków na cały szereg wydatków, które złożone być mają na dłuższe lata a spowodowane zostały pożarem całej połowy miasteczka w roku 1904, jak np. na regulację ulic, budowę targowicy, rzeźni, rozszerzenie szkoły, budowę studziń, zakupno rekwizytów

pożarowych, zakupno placu i budowę urzędu gminnego, areszów i strażnicy pożarowej.

Według budżetów gminy z trzech lat ostatnich stan funduszków gminy przedstawia się jak następuje:

W r. 1902	wynosiły wydatki	13.770 K
" " " "	dochody	10.066 K
	niedobór	3.704 K

pokryty 56% dodatkiem do podatków bezpośrednich.

W r. 1903	wynosiły wydatki	17.095 K
" " " "	dochody	10.532 K
	niedobór	6.563 K

pokryty 100% dodatkiem do podatków bezpośrednich.

W r. 1904	wynosiły wydatki	16.371 K
" " " "	dochody	10.462 K
	niedobór	5.909 K

pokryty 92% dodatkiem do podatków bezpośrednich w kwocie około 7100 K przypisanych.

C. k. Dyrekcyja gal. funduszu propinacyjnego w piśmie swem z dnia 30. marca 1905 r. l. 885 oznajmiła, że w uwzględnieniu niekorzystnych stosunków majątkowych gminy Rozwadowa, nie sprzeciwia się podwyższeniu opłat gminnych, jednak tylko od słodzonych napojów spirytusowych na 11 hal. od litra, od piwa na 2 koron od hektolitra, i od miodu na 3 koron od hektolitra, natomiast z uwagi na obecne już bardzo znaczne opodatkowanie wódki, które może w niedalekim czasie doznać jeszcze dalszego obciążenia, oświadczyła się c. k. Dyrekcyja zasadniczo przeciw wszelkiemu dalszemu podwyższeniu istniejących już opłat gminnych od wódki.

Przytem zastrzegła c. k. Dyrekcyja, że gmina Rozwadów nie będzie mogła dochodu z podwyższonych opłat zabezpieczyć iaczej, jak tylko w zgodnym porozumieniu z c. k. Dyrekcyją gal. funduszu propinacyjnego.

Wydział krajowy w zupełności uznaje potrzebę zezwolenia gminie Rozwadów na podwyższenie opłat gminnych nie tylko poług wniosku c. k. Dyrekcyi gal. funduszu propinacyjnego, ale także od spirytusu, wszakże tylko do wysokości 11 hal., tak, aby wysokość opłat od spirytusu i od słodzonych napojów spirytusowych została zrównaną.

Natomiast zastrzeżenie c. k. Dyrekcyi co do zgodnego z nią porozumienia o wydzierżawienie rzeczonych opłat, zostanie gminie zakomunikowane po faktycznym zezwoleniu jej na pobór podwyższonych opłat.

Wydział krajowy przeto wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić dołączony projekt zmiany ustawy z dnia 15. kwietnia 1899 dz. u. kr. Nr. 44.

Ustawa

z dnia zmieniająca Art. I. ustawy z 15. kwietnia 1899 Dz. u. kr. Nr. 44. w sprawie taryfy opłat gminnych od napojów spirytusowych, piwa i miodu w gminie Rozwadów powiat Tarnobrzeg.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam, co następuje:

Art. I.

Wymienioną w Artykule I. ustawy z d. 15. kwietnia 1899 Dz. u. kr. Nr. 44. taryfę opłat gminnych od napojów spirytusowych, piwa i miodu, o ile prawo dalszego poboru tych opłat gmina Rozwadów uzyska z mocy postanowień §. 83. ust. gm. z 3. lipca 1896 Dz. u. kr. Nr. 51. uchyla się, a na przyszłość ustanawia się następującą:

1. Od jednego iitra alkoholu dającego się oznaczyć stustopniowym alkoholometrem po 11 hal. czyli od jednego hektolitra po 11 K.

2. Od jednego litra rumu, araku, rozolisu i wszelkich innych słodzonych napojów spirytusowych bez względu na ilość zawartego alkoholu po 11 hal., czyli od jednego hektolitra po 11 K.

3. od jednego hektolitra piwa po 2 Kor.

4. od jednego hektolitra miodu po 3 Kor.

Art. II.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.

Art. III.

Wykonanie tej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

Marszałek. Rozprawa ogólna otwarta. Czy żąda kto głosu? (*Nikt*). Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa ogólna zamknięta, przystępujemy do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca p. Wereszezyński.

Wnoszę o przyjęcie tej ustawy en bloc.

Marszałek. Jest wniosek przyjęcia tej ustawy en bloc. Czy żąda kto głosu? (*Nikt*). Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa zamknięta, przystępujemy do głosowania. Kto przyjmuje ten wniosek, zechce rękę podnieść. (*Większość*). Jest przyjęty. Kto przyjmuje tę

ustawę en bloc, zechce rękę podnieść. (*Większość*). Jest przyjęty.

Sprawozdawca p. **Wereszczyński**.

Wnoszę przyjęcie tej ustawy w trzecim czytaniu bez czytania.

Marszałek. Jest wniosek przystąpienia do trzeciego czytania. Czy żąda kto głosu? (*Nikt*). Gdy nikt głosu nie żąda, rozrawa zamknięta, przystępujemy do głosowania. Kto przyjmuje ten wniosek, zechce rękę podnieść. (*Większość*). Jest przyjęty. Kto przyjmuje ustawę w trzecim czytaniu bez czytania, zechce rękę podnieść. (*Większość*). Jest przyjęta.

Następuje sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia gminie Bór wilkowski powiatu bialskiego na pobór 170% dodatków gminnych do podatków bezpośrednich na pokrycie niedoboru budżetowego w roku 1905, 1906 i 1907.

Sprawozdawca poseł **Wereszczyński** ma głos.

Sprawozdawca Członek Wydziału krajowego p. **Dr. Wereszczyński** (*czyta*):

Sprawozdanie

Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia gminie Bór wilkowski powiatu bialskiego na pobór 170% dodatków gminnych do podatków bezpośrednich na pokrycie niedoboru budżetowego w roku 1905, 1906 i 1907.

Wysoki Sejmie!

Sprawozdaniem z dnia 24. czerwca 1905 l. 1256 b. przedłożył Wydział powiatowy w Białej budżet gminy Bór wilkowski prawomocnie uchwalony na przeciąg lat trzech, to jest na rok 1905, 1906 i 1907, wraz z uchwałą Rady gminnej z 11. kwietnia 1905, którą postanowiono pokryć niedobory budżetowe w latach od roku 1905 do 1907, 170% dodatkiem gminnym do podatków bezpośrednich.

Budżet gminny Bór wilkowski przedstawia się jak następuje:

a) dochody:

Za oględziny bydła	3 K 36 h.
Za oględziny zmarłych	2 " 40 "
razem dochody	5 K 76 h.

b) rozchody:

Płaca naczelnika gminy	36 K — h.
" pisarza gminnego	24 " — "
" policyanta	12 " — "
" oglądacza zmarłych	4 " — "
" " bydła	4 " — "
Koszta rekrutacyjne	3 " — "
Dziennik ustaw państwa	8 " 50 "
Asekuracja budynków parafialnych	4 " 32 "
Dopłata do płacy księdza	8 " 56 "
Na opał dla księdza	5 " 32 "
Warta nocna przy kościele	11 " 20 "
Księdzu po kołędzie	4 " — "
Na utrzymanie ubogich	58 " — "
Nieprzewidziane	12 " — "
razem wydatki	194 K 91 h.

potrąciwszy od tej sumy dochody 5 K 76 h.

pozostaje niedobór 189 K 15 h.

Niedobór ten ma być pokryty 170% dodatkiem do podatków bezpośrednich, które według urzędowego wykazu wynosiły w roku 1903 114 K.

Na pokrycie niedoborów budżetowych nakłada gmina już od szeregu lat wyższe podatki gminne za wyższem zezwoleniem, i tak:

w roku 1899 w wysokości 200%
" " 1900 " 162%

na podstawie uchwał Wysokiego Sejmu z 21 marca 1899 i 26. marca 1900 sankcyonowanych Najwyższem postanowieniem z 8. sierpnia 1899 i 12 września 1900.

W r. 1901 68%
W r. zaś 1902, 1903 i 1904 po 100%

Ponieważ gmina, jak to z przedłożonego inwentarza za r. 1904 wynika, nie posiada żadnego majątku, oprócz 38 K 60 hal, ulokowanych na książeczce Kasy oszczędności w Białej, ani też żadnych innych źródeł dochodu, wydatki zaś wyliczone w budżecie gminnym na rok 1905, 1906 i 1907 powtarzają się niemal corocznie bez zmiany, przeto Wydział krajowy, zgodnie z wnioskiem Wydziału powiatowego w Białej wnosi w myśl postanowień §. 80 ustawy gminnej z roku 1866 w brzmieniu ustawy z 18. marca 1888 dz. u. kr. Nr. 36.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Gminie Bór wilkowski powiat Biała, zezwala się na pokrycie niedoborów budżetowych pobierać w latach 1905, 1906 i 1907 170% dodatek gminny do podatków bezpośrednich z wyłączeniem podatku osobisto dochodowego.

Marszałek. Rozprawa otwarta. Czy żąda kto głosu? (*Nikt.*) Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa zamknięta. Przystępujemy do głosowania. Kto przyjmuje ten wniosek, zechce rękę podnieść. (*Większość.*) Jest przyjęty.

Sprawozdawca członek Wydziału krajowego p. **Wereszczyński.** Wnoszę na przystąpienie do drugiego czytania tego wniosku bez czytania.

Marszałek. Rozprawa otwarta. Czy żąda kto głosu? (*Nikt.*) Rozprawa zamknięta. Kto przyjmuje wniosek Wydziału krajowego w drugim czytaniu, zechce rękę podnieść. (*Większość.*) Jest przyjęty.

Sprawozdawca członek Wydziału krajowego p. **Wereszczyński.** Wnoszę przyjęcie tej uchwały w trzecim czytaniu bez czytania.

Marszałek. Jest wniosek przystąpienia do trzeciego czytania. Czy żąda kto głosu? (*Nikt.*) Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa zamknięta. Przystępujemy do głosowania. Kto przyjmuje ten wniosek, zechce rękę podnieść. (*Większość.*) Jest przyjęty. Kto przyjmuje tę uchwałę w trzecim czytaniu bez czytania, zechce rękę podnieść. (*Większość.*) Jest przyjęta.

Następuje sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia gminie Knihinin kolonia na pobór opłaty gminnej od psów.

Sprawozdawca poseł **Wereszczyński** ma głos.

Sprawozdawca Członek Wydziału krajowego p. **Dr. Weresczczyński** (*czyta*):

Sprawozdanie

Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia gminie Knihinin kolonia na pobór opłaty gminnej od psów.

Wysoki Sejmie!

Rada gminna w Knihininie kolonii uchwaliła na posiedzeniach swych z dnia 29. września 1902 i z dnia 15. października 1904 zaprowadzić opłatę gminną od psów w obrębie gminy utrzymywanych, z wyjątkiem psów trzymanyh na uwięzi, oraz służących do celów wojskowych, a to w wysokości 2 K rocznie na przeciąg lat pięciu.

Powyższa uchwała została w gminie należycie ogłoszoną i nie wniesiono przeciw niej żadnego protestu. Wydział powiatowy w Stanisławowie — w myśl uchwały Rady

powiatowej z 6. lipca 1904 — poparł powyższą petycję relacją z 29. października 1904. L. 3384.

Uchwałę tę powzięła Rada gminna w wykonaniu zarządzenia c. k. Starostwa w Stanisławowie z dnia 28. stycznia 1904 L. 5.382, polecającego przedsięwzięcie środków zaradczych celem zapobieżenia szerzącej się wściekliwości.

Rada gminna postanowiła tedy dla zmniejszenia liczby psów, wałęsających się bez wszelkiego dozoru, przyjąć opawę, co pociągnęło za sobą konieczność stworzenia nowego źródła dochodu, któryby pokrył spodziewane wydatki, zwłaszcza, że przerzucenie podobnych wydatków na wszystkich kontrybuentów bez względu na to, czy posiadają psy, lub ich nie utrzymują, nie byłoby usprawiedliwione.

Ponieważ nadto bliskie sąsiedztwo z miastem Stanisławowem ułatwia obecnie w wysokim stopniu zawleczenie wścieklicznych do miasta tego, przeto Wydział krajowy uznając potrzebę wprowadzenia opłaty od psów w gminie Knihinin kolonia, wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić dołączony projekt ustawy.

Ustawa

z dnia w przedmiocie zezwolenia gminie Knihinin kolonia powiatu Stanisławowskiego, na pobór opłaty gminnej od psów.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Łodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem, postanawiam:

§. 1.

Gminie Knihinin kolonia zezwala się na pobór na przeciąg lat pięciu opłaty gminnej od każdego psa w gminie utrzymwanego po 2 K rocznie.

§. 2.

Postanowienie wykonawcze, oraz wskazanie wypadków, w których dozwołonem będzie uwolnienie od opłaty, określi uchwała Rady gminnej, podlegająca zatwierdzeniu Wydziału krajowego.

W każdym razie wolne od opłaty są psy trzymane na uwięzi, oraz psy do celów wojskowych utrzymywane.

§. 3.

Wykonanie tej ustawy polecam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

Marszałek, Rozprawa ogólna otwarta. Czy żąda kto głosu? (*Nikt*). Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa ogólna zamknięta. Przystępujemy do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca członek Wydziału krajowego p. **Wereszczyński**.

Wnoszę przyjęcie tej ustawy en bloc.

Marszałek. Jest wniosek przyjęcia tej ustawy en bloc. Czy żąda kto głosu? (*Nikt*). Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa zamknięta. Przystępujemy do głosowania. Kto przyjmuje ten wniosek, zechce rękę podnieść. (*Większość*). Jest przyjęty. Kto przyjmuje tę ustawę w en bloc, zechce rękę podnieść. (*Większość*). Jest przyjęta.

Sprawozdawca członek Wydziału krajowego p. **Wereszczyński**.

Wnoszę przyjęcie tej ustawy w trzecim czytaniu bez czytania.

Marszałek. Jest wniosek przystąpienia do trzeciego czytania bez czytania. Czy żąda kto głosu? (*Nikt*). Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa zamknięta, przystępujemy do głosowania. Kto przyjmuje ten wniosek, zechce rękę podnieść. (*Większość*). Jest przyjęty. Kto przyjmuje tę ustawę w trzecim czytaniu bez czytania, zechce rękę podnieść. (*Większość*). Jest przyjęta.

Następuje sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia gminie Myślenice na pobór opłaty gminnej od psów.

Sprawozdawca poseł **Wereszczyński** ma głos.

Sprawozdawca Członek Wydziału krajowego p. **Dr. Weresczczyński** (*czyta*):

Sprawozdanie

Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia gminie Myślenice na pobór opłaty gminnej od psów.

Wysoki Sejmie!

Rada gminna w Myślenicach uchwaliła na posiedzeniu swem z dnia 4. grudnia 1902 l. 126. zaprowadzić opłatę gminną od psów w obrębie gminy utrzymywanych a to w wysokości 1 korony rocznie od psa, służącego do strzeżenia domu i utrzymanego w ciągu dnia na uwięzi, zaś w wysokości 2 koron rocznie od psa używanego do polowania lub od psa pokojowego.

Powyższa uchwała została w gminie należycie ogłoszona i nie wniesiono przeciw niej żadnego, protestu.

Rada powiatowa w Myślenicach uchwałą z dnia 17. grudnia 1904. L. 2131. zatwierdziła powyższą uchwałę Rady gminnej.

Potrzebę opłaty uzasadnia gmina poleceniem c. k. Starostwa z dnia 28. listopada 1902 l. 26007, którym nakazano gminie przyjąć oprawcę z powodu szerzącej się wścieklizny, — u psów, wałęsających się bez żadnego dozoru po mieście i okolicy. Utrzymanie oprawcy zmusza zatem gminę do ponoszenia osobnych wydatków z funduszków gminnych. Według budżetów z trzech lat ostatnich wynosiły dodatki gminne do podatków bezpośrednich:

W r. 1903		44%
" 1904		30%

zaś na rok 1905 zezwolono gminie na pobór dodatków w wysokości 42%.

Wysokość tych dodatków usprawiedliwia więc staranie gminy o uzyskanie osobnego na cel powyższy źródła dochodu.

Wydział krajowy uważa jednak za stosowne zmienić w projekcie ustawy uchwałę Rady gminnej o tym, iżby zaprowadzono opłatę od każdego psa w gminie utrzymywanego, a to w wysokości 2 koron rocznie, z wyłączeniem opłaty od psów trzymanyh na uwięzi, oraz z wyłączeniem w myśl uchwały Rady gminnej w Myślenicach z dnia 7. lipca 1904. opłaty od psów utrzymywanych dla celów wojskowych.

Wydział krajowy zatem wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić załączony projekt ustawy.

Ustawa

z dnia w przedmiocie zezwolenia gminie Myślenice powiatu Myślenickiego na pobór opłaty gminnej od psów.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam:

§. 1.

Gmine Myślenice zezwala się na pobór opłaty gminnej od każdego psa w gminie utrzymywanego w wysokości dwóch koron rocznie.

§. 2.

Pstanowienie wykonawcze oraz wskazanie wypadków, w których dozwolonom będzie uwolnienie od opłaty określi uchwała

Rady gminnej, podlegająca zatwierdzeniu Wydziału krajowego.

W każdym razie wolne od opłaty są psy trzymane na uwięzi, oraz psy do celów wojskowych utrzymywane.

§. 3.

Wykonanie tej ustawy polecam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

Marszałek. Rozprawa ogólna otwarta. Czy żąda kto głosu? (*Nikt*). Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa ogólna zamknięta, przystępujemy do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca p. **Wereszczyński.** Wnoszę przyjęcie tej ustawy en bloc.

Marszałek. Jest wniosek przyjęcia tej ustawy en bloc. Czy żąda kto głosu? (*Nikt*). Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa zamknięta, przystępujemy do głosowania. Kto ten wniosek przyjmuje, zechce rękę podnieść. (*Większość*). Jest przyjęty. Kto przyjmuje tę ustawę en bloc, zechce rękę podnieść. (*Większość*). Jest przyjęta.

Sprawozdawca p. **Wereszczyński.** Wnoszę przyjęcie tej ustawy w trzecim czytaniu bez czytania.

Marszałek. Jest wniosek przystąpienia do trzeciego czytania bez czytania. Czy żąda kto głosu? (*Nikt*). Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa zamknięta, przystępujemy do głosowania. Kto przyjmuje ten wniosek, zechce rękę podnieść. (*Większość*). Jest przyjęty. Kto przyjmuje ustawę w trzecim czytaniu bez czytania, zechce rękę podnieść. (*Większość*). Jest przyjęta.

Następuje sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia gminie Żywiec na pobór opłaty gminnej od psów.

Sprawozdawca poseł **Wereszczyński** ma głos.

Sprawozdawca Członek Wydziału krajowego p. **Dr. Wereszczyński** (*czyta*):

Sprawozdanie

Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia gminie Żywiec na pobór opłaty gminnej od psów.

Wysoki Sejmie!

Rada gminna w Żywcu uchwaliła na posiedzeniu swem z dnia 26. sierpnia 1903 zaprowadzić na przeciąg lat dziesięciu opłatę po 4 korony od psów w obrębie gminie utrzymywanych.

Powyzsza uchwała została w gminie należycie ogłoszoną i nie wniesiono przeciw niej żadnego protestu.

Rada powiatowa w Żywcu uchwałą z dnia 29. grudnia 1903 zatwierdziła powyzszą uchwałę Rady gminnej.

Potrzebę opłaty uzasadnia gmina nadmierną ilością psów, wałęsających się po mieście bez wszelkiego dozoru, stąd niebezpieczeństwem łatwego powstania wścieklicznych i potrzebą uzyskania funduszu na utrzymanie oprawcy.

Według budżetów z trzech ostatnich lat wynosiły dodatki ściśle gminne do podatków bezpośrednich:

w r. 1903 . .	20%
w r. 1904 . .	20%
w r. 1905 . .	50%

Zaprowadzenie więc proszonej opłaty uznaje Wydział krajowy za uzasadnione uważa jednak za wskazane w projekcie ustawy zastrzedz, zgodnie, z objawionem w podobnych wypadkach życzeniem władz wojskowych, ażeby psy utrzymywane dla celów wojskowych wolne były od opłaty.

Wydział krajowy wnosi zatem:

Wysoki Sejm raczy uchwalić załączony projekt ustawy.

Ustawa

z dnia w przedmiocie zezwolenia gminie Żywiec na pobór opłaty gminnej od psów.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam:

§. 1.

Gminie Żywiec zezwala się na pobór przez lat dziesięć opłaty gminnej od każdego psa w gminie utrzymywanego po cztery (4) korony rocznie.

§. 2.

Postanowienie wykonawcze, które zawierać ma zarazem wypadki dopuszczające uwolnienie od opłaty, określi uchwałą Rady gminnej, podlegająca zatwierdzeniu Wydziału krajowego.

W każdym razie wolne od opłaty są psy, utrzymywane do celów wojskowych.

§. 3.

Wykonanie tej ustawy polecam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

Marszałek. Rozprawa ogólna otwarta. Czy żąda kto głosu? (*Nikt*). Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa ogólna zamknięta, przystępujemy do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca p. **Wereszczyński.** Wnoszę przyjęcie tej ustawy en bloc.

Marszałek. Jest wniosek przyjęcia tej ustawy en bloc. Czy żąda kto głosu? (*Nikt*). Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa zamknięta, przystępujemy do głosowania. Kto ten wniosek przyjmuje, zechce rękę podnieść. (*Większość*). Jest przyjęty. Kto przyjmuje tę ustawę en bloc, zechce rękę podnieść. (*Większość*). Jest przyjęta.

Sprawozdawca p. **Wereszczyński.** Wnoszę przyjęcie tej ustawy w trzecim czytaniu bez czytania.

Marszałek. Jest wniosek przystąpienia do trzeciego czytania bez czytania. Czy żąda kto głosu? (*Nikt*). Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa zamknięta, przystępujemy do głosowania. Kto przyjmuje ten wniosek, zechce rękę podnieść. (*Większość*). Jest przyjęty. Kto przyjmuje tę ustawę w trzecim czytaniu bez czytania, zechce rękę podnieść. (*Większość*). Jest przyjęta.

Następuje sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia gminie Zator na pobór opłaty gminnej od psów.

Sprawozdawca poseł **Wereszczyński** ma głos.

Sprawozdawca Członek Wydziału krajowego p. **Dr. Weresczczyński** (*czyta*):

Sprawozdanie

Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia gminie Zator na pobór opłaty gminnej od psów.

Wysoki Sejmie!

Rada gminna Zator uchwaliła na posiedzeniu z dnia 21. grudnia 1904 L. 11. zaprowadzić opłatę gminną od psów w obrębie gminy utrzymywanych, a to w wysokości 1 korony rocznie od psa służącego do strzeżenia domu, zaś w wysokości 3 korony rocznie od wszystkich innych psów.

Powyższa uchwała została w gminie należycie ogłoszoną i nie wniesiono przeciw niej żadnego protestu.

Wydział powiatowy w Wadowicach relacją z dnia 5. września 1905 L. 2.802 prze-

ślał tę uchwałę Rady gminnej w Zatorze Wydziałowi krajowemu z prośbą o uwzględnienie petycji gminy Zatora.

Potrzebę zaprowadzenia opłaty gminnej od psów uzasadnia gmina z jednej strony zamiarem podniesienia dochodów gminy, z drugiej zaś staraniem o zapobieżenie zbytecznemu rozmnażaniu się psów w gminie, co wobec braku kontroli może spowodować powstawanie wścieklicznych.

Wprowadzenie zatem koniecznej w tym kierunku kontroli zmusza gminę do ponoszenia osobnych wydatków z funduszków gminnych.

Według budżetów z trzech lat ostatnich wynosiły dodatki gminne do podatków bezpośrednich w latach 1903—1905 — 35%. Wysokość tych dodatków usprawiedliwia więc staranie gminy o uzyskanie osobnego na cel powyższy źródła dochodu.

Wydział krajowy uważa jednak za stosowne zmienić w projekcie ustawy uchwałę Rady gminnej o tyle, iżby zaprowadzono opłatę od każdego psa w gminie utrzymywanego, a to w wysokości 3 korony rocznie z wyłączeniem opłaty od psów trzymanyh na uwięzi, oraz z wyłączeniem w myśl uchwały Rady gminnej w Zatorze z dnia 5. lipca 1905 opłaty od psów utrzymywanych dla celów wojskowych.

Wydział krajowy wnosi zatem:

Wysoki Sejm raczy uchwalić załączony %/. projekt ustawy.

Ustawa

z dnia w przedmiocie zezwolenia gminie Zator powiatu wadowickiego na pobór opłaty gminnej od psów.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Ks. Krakowskiem postanawiam, co następuje:

§. 1.

Gminie Zator zezwala się na pobór opłaty gminnej od każdego psa w gminie utrzymywanego w wysokości 3 K rocznie.

§. 2.

Postanowienia wykonawcze oraz wskazanie wypadków, w których dozwolonem będzie uwolnienie od opłaty, określi uchwała Rady gminnej, podlegająca zatwierdzeniu Wydziału krajowego.

W każdym razie wolne od opłaty są psy trzymane na uwięzi, oraz utrzymywane do celów wojskowych.

§. 3.

Wykonanie tej ustawy polecam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

Marszałek. Rozprawa ogólna otwarta. Czy żąda kto głosu? (*Nikt*). Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa ogólna zamknięta, przystępujemy do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca p. **Wereszczyński.** Wnoszę przyjęcie tej ustawy en bloc.

Marszałek. Jest wniosek przyjęcia tej ustawy en bloc. Czy żąda kto głosu? (*Nikt*). Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa zamknięta, przystępujemy do głosowania. Kto ten wniosek przyjmuje, zechce rękę podnieść. (*Większość*). Jest przyjęty. Kto przyjmuje tę ustawę en bloc, zechce rękę podnieść. (*Większość*). Jest przyjęta.

Sprawozdawca p. **Wereszczyński.** Wnoszę przyjęcie tej ustawy w trzecim czytaniu bez czytania.

Marszałek. Jest wniosek przystąpienia do trzeciego czytania bez czytania. Czy żąda kto głosu? (*Nikt*). Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa zamknięta, przystępujemy do głosowania. Kto przyjmuje ten wniosek, zechce rękę podnieść. (*Większość*). Jest przyjęty. Kto przyjmuje ustawę w trzecim czytaniu bez czytania, zechce rękę podnieść. (*Większość*). Jest przyjęta.

Następuje sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia Reprezentacji powiatowej w Turce na pobór w roku 1906 wyższych dodatków powiatowych do podatków bezpośrednich.

Sprawozdawca p. **Wereszczyński** ma głos.

Sprawozdawca p. **Dr. Wereszczyński** (*czyta*):

Sprawozdanie

Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia Reprezentacji powiatowej w Turce na pobór w r. 1906 wyższych dodatków powiatowych do podatków bezpośrednich.

Wysoki Sejmie!

Sprawozdaniem z 25. września 1905 l. 1.521 przedłożył Wydział powiatowy w Turce Wydziałowi krajowemu budżety funduszków powiatowych na r. 1906 uchwalone na posiedzeniu Rady powiatowej z 15. września 1905.

Budżety te były wyłożone poprzednio przez dni 14 do przeglądu, a przeciw nim nie wniesiono żadnych zarzutów, przedstawiają się zaś jak następuje:

I. Fundusz administracyjny:

wydatki . . .	62.535 K 29 h.
dochody własne . . .	8.747 K 29 h.
niedobór . . .	53.788 K — h.

na którego pokrycie postanowiła Rada powiatowa nałożyć 42% dodatków do podatków bezpośrednich przypisanych w kwocie 127.333 K 07 gr.

II. fundusz dróg powiatowych:

wydatki . . .	12.500 K.
dochody . . .	7.300 K.
niedobór . . .	5.200 K.

na którego pokrycie nałożono 4% dodatku do podatków bezpośrednich.

III. powiatowy fundusz dróg gminnych:

wydatki . . .	25.060 K
dochody:	
a) własne . . .	3.500 K
b) 10% ustawowy dodatek do podatków bezpośrednich . . .	12.738 „ 15.238 „
niedobór . . .	9.822 K

który postanowiono pokryć 7% dodatkiem do podatków bezpośrednich.

Wysokość zatem uchwalonych dodatków powiatowych do podatków bezpośrednich wynosi łącznie 53%, obok 10% ustawowego dodatku na rzecz powiatowego funduszu dróg gminnych.

Wydział krajowy uznając nałożenie tych dodatków jako uzasadnione rzeczywistą potrzebą pobierania tych dodatków wnosi :

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Reprezentacyi powiatowej w Turce zezwala się pobierać w r. 1906 na cele powiatu dodatki powiatowe w wysokości 53% od państwowych podatków bezpośrednich z wyłączeniem podatku osobisto dochodowego, a to obok 10% ustawowego dodatku na rzecz powiatowego funduszu dróg gminnych.

Marszałek. Rozprawa otwarta, czy żąda kto głosu? (*Nikt*). Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa zamknięta. Przystępujemy do głosowania. Kto przyjmuje ten wniosek, zechce rękę podnieść. (*Większość*). Jest przyjęty.

Sprawozdawca Członek Wydziału krajowego p. Dr. **Wereszczyński**. Wnoszę na przystąpienie do drugiego czytania tego wniosku bez czytania.

Marszałek. Rozprawa otwarta, czy żąda kto głosu? (*Nikt*). Kto przyjmuje ten wniosek, zechce rękę podnieść. (*Większość*). Jest przyjęty. Kto przyjmuje wniosek Wydziału krajowego w drugim czytaniu, zechce rękę podnieść (*Większość*). Jest przyjęty.

Sprawozdawca Członek Wydziału krajowego p. Dr. **Wereszczyński**. Wnoszę na przystąpienie do trzeciego czytania bez czytania.

Marszałek. Jest wniosek przystąpienia do trzeciego czytania bez czytania. Czy żąda kto głosu? (*Nikt*). Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa zamknięta. Przystępujemy do głosowania. Kto przyjmuje ten wniosek, zechce rękę podnieść. (*Większość*). Jest przyjęty. Kto przyjmuje tę uchwałę w trzecim czytaniu bez czytania zechce rękę podnieść. (*Większość*). Jest przyjęta.

Następuje sprawozdanie Wydziału kraj. w przedmiocie zezwolenia gminie m. Buczacz na pobór opłat gminnych od wina niepodlegającego podatkowi konsumcyjnemu i od miodu.

Sprawozdawca poseł **Wereszczyński** ma głos.

Sprawozdawca członek Wydziału krajowego p. **Wereszczyński** (*czyta*):

Sprawozdanie

Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia gminie m. Buczacz na pobór opłat gminnych od wina, niepodlegającego podatkowi konsumcyjnemu i od miodu.

Wysoki Sejmie!

Uchwałą z dnia 24. lipca 1905 r. postanowiła Rada miejska w Buczacz starać się obok przedłużenia do końca r. 1910 przysługującego jej prawa poboru opłat od napojów spirytusowych i piwa, także o wprowadzenie poboru do końca r. 1910 nowych opłat gminnych od miodu i wina o ile wino to nie podlega rządowemu podatkowi konsumcyjnemu a to podług następującej taryfy:

1. Od jednego hektolitra wina po 12 K. czyli od jednego litra po 12 hal.;

2) od jednego hektolitra miodu po 12 K. czyli od jednego litra po 12 hal.;

Uchwała powyższa została w gminie należycie ogłoszona, a przeciwko niej nie wniesiono żadnych protestów.

Wydział powiatowy w Buczacz relacją z dnia 16. sierpnia 1905 r. L. 3.005 przedłożył powyższą petycję gminy m. Buczacza z wnioskiem przychylnym.

Sprawę przedłużenia gminie przysługującego jej do końca września 1909 prawa poboru opłat od napojów spirytusowych i piwa aż do końca roku 1910 załatwi Wydział krajowy osobno po porozumieniu się z c. k. Namiestnictwem w myśl §. 87 ustęp drugi ustawy z 13. marca 1899 r. Nr. 24 dz. u. kr.

Natomiast sprawa wprowadzenia opłaty od miodu i wina niepodlegającego podatkowi rządowemu konsumcyjnemu wymaga w myśl §. 87. ustęp pierwszy powołanej wyżej ustawy osobnego zezwolenia ustawowego.

Gmina uprasza o zezwolenie na wprowadzenie wspomnianych wyżej opłat w tym celu, ażeby tem nowem źródłem dochodu, z którego spodziewa się uzyskać około 1200 koron, ulżyć chociaż w części obowiązkowi swemu spłacania pożyczek w kwocie 320.000 koron, zaciągniętych już poprzednio w Banku krajowym na budowę gimnazyum i dwóch szkół wydziałowych.

Według budżetów gminy z trzech ostatnich lat przedstawia się stan majątkowy gminy jak następuje:

W roku 1903 wynosiły
wydatki. 54.415 K 81 h.

W roku 1903 wynosiły
dochody 46.276 K 96 h.

niedobór . 8.133 K 85 h.

pokryty 20% dodatkiem do podatków bezpośrednich w gminie przypisanych a wynoszących kwotę 41.264 K.

W roku 1904 wynosiły
wydatki 58.759 K 74 h.

W roku 1904 wynosiły
dochody 49.973 K 41 h.
niedobór 8.777 K 33 h.

pokryty 20% dodatkiem do podatków bezpośrednich.

W roku 1905 wynosiły
wydatki 55.556 K 15 h.

W roku 1905 wynosiły
dochody 39.629 K 89 h.
niedobór 15.936 K 26 h.

pokryty 35% dodatkiem do podatków bezpośrednich.

Nadto pobiera gmina 60% dodatek szkolny.

Mimo tych wszystkich dodatków zalega gmina jeszcze za spłatą prestacyi szkolnych w sumie 32.666 K.

Wobec podobnego obciążenia gminy prośba jej o przyznanie prawa poboru opłat na wstępie wymienionych dla wprowadzenia ulgi w dodatkach gminnych jest zupełnie usprawiedliwioną i dlatego Wydział krajowy wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić dołączony projekt ustawy.

Ustawa

z dnia o zezwoleniu gminie Buczacz na pobór opłat gminnych od miodu i od wina naturalnego i sztucznego nie podlegającego podatkowi konsumcyjnemu.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomerji z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam co następuje:

Art. I.

Gminie Buczacz zezwala się pobierać pobierać począwszy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy do końca r. 1910 opłaty gminne od niżej poszczególnionych napojów w gminie wyrabianych lub w jej obrębie

wprowadzanych i w niej zużywanych, według następującej taryfy:

1. od jednego hektolitra wina naturalnego i sztucznego (Art. V.) po 12 koron, czyli od jednego litra po 12 hal.

2. od jednego hektolitra miodu po 12 koron, czyli od jednego litra po 12 hal.

Art. II.

Do uiszczenia powyższych opłat obowiązani są wszyscy, którzy napoje w art. I. poszczególnione dla konsumcyi miejscowej wyrabiają lub sprowadzają, czy to na własny użytek, czy też na sprzedaż.

Art. III.

Okręg poborowy stanowi gmina Buczacz.

Art. IV.

Ta opłata ciąży tylko na konsumcyi miejscowej w obrębie gminy, nie można nią obciążać produkcji ani obrotu handlowego.

Art. V.

Od opłaty w art. I. ustanowionej wolne jest wino w tych wszystkich wypadkach, w których ono podlega rządowemu podatkowi konsumcyjnemu.

Art. VI.

Wykonanie niniejszej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

Marszałek. Rozprawa ogólna otwarta. Czy żąda kto głosu? (*Nikt*). Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa ogólna zamknięta, przystępujemy do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca Członek Wydziału krajowego p. **Wereszczyński**. Wnoszę przyjęcie tej ustawy en bloc.

Marszałek. Jest wniosek przyjęcia tej ustawy en bloc. Czy żąda kto głosu? (*Nikt*). Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa zamknięta. Przystępujemy do głosowania. Kto ten wniosek przyjmuje, zechce rękę podnieść. (*Większość*). Jest przyjęty. Kto przyjmuje tę ustawę en bloc, zechce rękę podnieść. (*Większość*). Jest przyjęta.

Sprawozdawca Członek Wydziału krajowego p. **Wereszczyński**. Wnoszę przyjęcie

tej ustawy w trzecim czytaniu bez czytania.

Marszałek. Jest wniosek przystąpienia do trzeciego czytania bez czytania. Czy żąda kto głosu? (*Nikt*). Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa zamknięta, przystępujemy do głosowania. Kto przyjmuje ten wniosek, zechce rękę podnieść. (*Większość*). Jest przyjęty. Kto przyjmuje ustawę w trzecim czytaniu bez czytania, zechce rękę podnieść. (*Większość*). Jest przyjęta.

Następuje sprawozdanie Wydziału krajowego o udzieleniu Radzie powiatowej w Kamionce strumiłowej koncesyi do pobierania opłat mytnicznych na drodze powiatowej Zadwórze-Streptów.

Sprawozdawca poseł Dąbski ma głos.

Sprawozdawca Członek Wydziału krajowego p. Dr. Dąbski (*czyta*):

Sprawozdanie

Wydziału krajowego o udzieleniu Radzie powiatowej w Kamionce str. koncesyi do pobierania opłat mytnicznych na drodze powiatowej Zadwórze-Streptów.

Wysoki Sejmie!

Do końca r. 1893 Wydział powiatowy w Kamionce str. wybudował i oddał do publicznego użytku część drogi powiatowej Zadwórze-Streptów na przestrzeni Zadwórze-Lisko w nieprzerwanej długości 5 km. 648 m.

Uchwałą sejmową zatwierdzoną Najwyższem postanowieniem z dnia 14. kwietnia 1894 (Nr. 35 Dz. u. kr.), nadano Radzie powiatowej na lat pięć prawo do poboru myta drogowego i mostowego na tej drodze na jednej stacyi w Nowosiólkach według najniższego wymiaru.

Koncesya ta dotąd obowiązuje, gdyż na podstawie §. 9. ust. drog. została przedłużona przez Wydział krajowy łącznie na 10 lat rozporządzeniami z dnia 9. maja 1899 (Nr. 75 Dz. u. kr.) i z dnia 7. czerwca 1904 (Nr. 75 Dz. u. kr.).

Obecnie Wydział powiatowy już wybudował i oddał do publicznego użytku całą drogę ze Zadwórze do Streptowa w łącznej długości 17 km. i na podstawie uchwały Rady powiatowej z dnia 17. listopada 1904 wniósł prośbę do Wydziału krajowego o wydanie koncesyi na ustawienie na tej drodze drugiej rogatki w Streptowie dla poboru

myta drogowego według najniższego wymiaru.

Cała droga jest zbudowana według planów, zatwierdzonych przez Wydział krajowy. Szerokość drogi w koronie wynosi 6 m. szerokość pokładu szutrowego 4 m., grubość pokładu, zbudowanego częścią z kamienia łamanego, częścią z szutru rzecznoego 20 cm.

Na niej znajduje się 28 przepustów bądź drewnianych, bądź betonowych, bądź wreszcie murowanych z kamienia lub z cegły.

Nadto jest jeden most na potoku Dumnym o świetle 20 m. i wysokości 3.43 m. Został zbudowany w r. 1893 z drzewa dębowego prócz dźwigarów i sodeł, które są sosnowe.

Ogólny koszt budowy wynosił przeszło 300.000 K, z których kraj pokrył 40%, a resztę powiat i strony interesowane.

Koszt utrzymania tej drogi oblicza Wydział powiatowy rocznie na 7.500 K. Na częściowe pokrycie tego wydatku obecnie ma Rada powiatowa z myta w Nowosiólkach czynsz roczny 2.400 K, zaś z ustauowić się mającego myta w Streptowie spodziewa się mieć rocznie około 1.800 K. Resztę niedoboru pokryje powiat z własnych fundusów.

Dodatki powiatowe w r. 1904 wynoszą razem 3.5%, z czego na cele drogowe przypada 26%. Wydział krajowy oświadcza się za zezwoleniem Radzie powiatowej na pobór opłat mytnicznych — zgodnie z prośbą — na dwóch rogatkach a to na nowej rogatce w Streptowie według najniższego wymiaru, przyjętego ustawą z dnia 25. grudnia 1871 Nr. 18 Dz. u. kr. z r. 1872 dla myt krajowych i na obecnej rogatce w Nowosiólkach według dotychczasowego najniższego wymiaru t. j. według I. kl. tytułem myta drogowo i tak samo według I. kl. tytułem myta mostowego.

Ze względu na objęcie niniejszą koncesją obu myt, — z chwilą wejścia jej w życie utraci moc obowiązującą powyższa koncesya na jedno myto z dnia 14. kwietnia 1894 (Nr. 35 Dz. u. kr.) przedłużona rozporządzeniami Wydziału krajowego z dnia 9. maja 1899 (Nr. 75 Dz. u. kr.) i z dnia 7. czerwca 1904 (Nr. 75 Dz. u. kr.).

Na tej podstawie Wydział krajowy wnosi:

Wysoki Sejm raczy powziąć załączoną uchwałę.

Uchwała

o udzieleniu Radzie powiatowej w Kamionce strumiłowej koncesyi do pobierania opłat mytnicznych na drodze powiatowej Zadwórze-Streptów.

Art. I.

Radzie powiatowej w Kamionce str. nadaje się na lat pięć od wejścia w wykonanie tej uchwały prawo do pobierania myta na drodze powiatowej Zadwórze-Streptów pod warunkiem utrzymywania przedmiotu omyconego kosztem funduszu powiatowego w dobrym stanie, z zastrzeżeniem zastosowania postanowień zawartych w §§. 14. i 35. ust. 3. ustawy drogowej z dnia 5. lipca 1897 (dz. u. kr. Nr. 43).

Art. II.

Opłatę myta pobierać należy na dwóch rogatkach a to w Nowosiólkach i Streptowie według następującego wymiaru:

I. na rogatce w Nowosiólkach:

a) od każdej sztuki bydła pociągowego w zaprzęgu myto drogowe po 4 (cztery) g. i myto mostowe po 4 (cztery) h.;

b) od każdej sztuki bydła pociągowego nie w zaprzęgu, od bydła pędzonego ciężkiego i koni wierzchowych myto drogowe po 2 (dwa) h. i myto mostowe po 2 (dwa) h.;

c) od każdej sztuki bydła pędzonego drobnego myto drogowe po 1 (jednym) h. i myto mostowe po 1 (jednym) h.

II. na rogatce w Streptowie:

a) od każdej sztuki bydła pociągowego w zaprzęgu 4 (cztery) h.;

b) od każdej sztuki bydła pociągowego nie w zaprzęgu, od bydła pędzonego ciężkiego i koni wierzchowych 2 (dwa) h.;

c) od każdej sztuki bydła pędzonego drobnego 1 (jeden) h.

Z dniem wejścia w wykonanie niniejszej uchwały traci moc obowiązującą uchwała sejmowa zatwierdzona Najwyższem postanowieniem z dnia 14. kwietnia 1894 (Nr. 35 dz. u. kr.) przedłużona rozporządzeniami Wydziału krajowego z dnia 9. maja 1899 (Nr. 75. dz. u. kr.) i z dnia 7. czerwca 1904 (Nr. 75. dz. u. kr.), która uprawnia Radę powiatową do poboru opłat mytnicznych na drodze pow. Zadwórze-Lisko.

Konie, woły, krowy, muły, osły, należą do bydła ciężkiego, zaś cielęta, źrebięta, owce, kozy i świnie do drobnego.

Od bydła niesionego lub wiezionego wozem, nie opłaca się żadnej należności.

Zwierzęta, które ssą i przy matkach idą, są wolne od wszelkiej opłaty mytniczej.

Art. III.

Przy poborze myta mają być zachowane ogólne przepisy o uwolnieniu od opłaty mytniczej i o znizeniu teje.

Marszałek. Rozprawa ogólna otwarta. Czy żąda kto głosu? (*Nikt*). Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa ogólnie zamknięta, przystępujemy do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca Członek Wydziału krajowego p. **Dąbski**.

Wnoszę o przyjęcie tej uchwały en bloc.

Marszałek. Jest wniosek przyjęcia tej uchwały en bloc. Czy żąda kto głosu? (*Nikt*). Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa zamknięta, przystępujemy do głosowania. Kto ten wniosek przyjmuje, zechce rękę podnieść. (*Większość*). Jest przyjęty. Kto przyjmuje tę uchwałę en bloc, zechce rękę podnieść. (*Większość*). Jest przyjęta.

Sprawozdawca Członek Wydziału krajowego p. **Dąbski**.

Wnoszę przyjęcie tej uchwały w trzecim czytaniu bez czytania.

Marszałek. Jest wniosek przystąpienia do trzeciego czytania bez czytania. Czy żąda kto głosu? (*Nikt*). Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa zamknięta, przystępujemy do głosowania. Kto przyjmuje ten wniosek, zechce rękę podnieść. (*Większość*). Jest przyjęty. Kto przyjmuje uchwałę w trzecim czytaniu bez czytania, zechce rękę podnieść. (*Większość*). Jest przyjęta.

Następuje sprawozdanie Wydziału kraj. o udzieleniu Radzie powiatowej w Rudkach koncesyi do pobierania opłat mytnicznych od mostu powiatowego na jeziorze w Błozwi dolnej.

Sprawozdawca poseł **Dąbski** ma głos.

Sprawozdawca Członek Wydziału krajowego p. **Dąbski** (*czyta*).

Sprawozdanie

Wydziału krajowego o udzieleniu Radzie powiatowej w Rudkach koncesyi do pobierania opłat mytnicznych od mostu powiatowego na jeziorze w Błozwi dolnej.

Wysoki Sejmie!

Uchwałą sejmową, zatwierdzoną Najwyższem postanowieniem z dnia 13. lipca 1896 r. Dz. u. kr. Nr. 49. nadano Radzie powiatowej w Rudkach na lat pięć koncesję do pobierania opłat mytniczych od mostu powiatowego na jeziorze w Błozwi dolnej.

Ponieważ Rada powiatowa nie postarała się o przedłużenie tej koncesyi, ona zgasła i obecnie tylko w drodze ustawodawstwa krajowego nowa koncesya udzieloną być może.

Wydział powiatowy, wykonując uchwałę Rady powiatowej z dnia 6. maja 1905 wniósł prośbę do Wydziału krajowego o wyjednanie tej koncesyi.

Most, o którym mowa ma 37 m. długości i 5 metr. szerokości. Został zbudowany z drzewa dębowego o 5 przęsłach na siodłach z przyczułkami i skrzydłami ukośnymi. Wybudowali go właściciele jeziora, którzy zakupili potrzebny materiał kosztem 6400 K i wykonali bezpłatnie robobiznę. W r. 1895 i wykonali go Rada powiatowa i przebudowała kosztem 1957 K.

Według odezwy c. k. Starostwa z dnia 29. listopada 1904 l. 17.226 znajduje się w dobrym stanie i jest potrzebny dla komunikacji publicznej.

Dochód roczny z dzierżawy myta wynosił 360 K, zaś roczne utrzymanie mostu wynosi około 400 K. Niedobór pokrywa Rada powiatowa dodatkami do podatków, które w r. 1905 wynoszą 43%.

Reprezentacya powiatowa chcąc sobie nadal zapewnić potrzebną pomoc z myta na rzecz funduszu konserwacyjnego pomienionego mostu, prosi o udzielenie nowej koncesyi mytniczej. Wobec powyższych danych Wydział krajowy oświadcza się za ponownym udzieleniem koncesyi na pobór myta od tego mostu według dotychczasowej taryfy i wnosi.

Wysoki Sejm raczy powziąć załączoną % uchwałę.

Uchwała

o udzielenie Radzie powiatowej w Rudkach koncesyi do pobierania opłat mytniczych od mostu powiatowego na jeziorze w Błozwi dolnej.

Art. I.

Radzie powiatowej w Rudkach nadaje się na lat pięć od wejścia w wykonanie tej

uchwały prawo do pobierania myta od mostu na jeziorze w Błozwi dolnej pod warunkami utrzymania przedmiotu omyconego kosztem funduszu powiatowego w dobrym stanie, z zastrzeżeniem zastosowania postanowień zawartych w §§. 14. i 35. ust. 3. ustawy drogowej z dnia 5. lipca 1897 Dz. u. kr. Nr. 43.

Art. II.

Opłatę myta pobierać należy według następującego wymiaru:

a) od każdej sztuki bydła pociągowego w zaprzęgu 4 (cztery) h.;

b) od każdej sztuki bydła pociągowego nie w zaprzęgu, od bydła pędzonego ciężkiego i koni wierzchowych 2 (dwa) h.;

c) od każdej sztuki bydła pędzonego drobnego 1 (jeden) h.

Konie, woły, krowy, muły, osły, należą do bydła ciężkiego, zaś cieleta źrebięta, owce, kozy i świny do drobnego.

Od bydła niesionego lub wiezionego wozem nie opłaca się żadnej należności.

Zwierzęta, które ssą i przy matkach idą, są wolne od wszelkiej opłaty mytniczej.

Art. III.

Przy poborze myta mają być zachowane ogólne przepisy o uwolnieniu od tej opłaty lub o znizeniu teje.

Marszałek. Rozprawa ogólna otwarta. Czy żąda kto głosu? (Nikt.) Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa ogólna zamknięta, przystępujemy do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca członek Wydziału krajowego p. **Dąbski.**

Wnoszę o przyjęcie tej uchwały en bloc.

Marszałek. Jest wniosek przyjęcia tej uchwały en bloc. Czy żąda kto głosu? (Nikt.) Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa zamknięta, przystępujemy do głosowania. Kto przyjmuje ten wniosek, zechce rękę podnieść. (Większość). Jest przyjęty. Kto przyjmuje tę uchwałę en bloc, zechce rękę podnieść. (Większość). Jest przyjęta.

Sprawozdawca p. **Dąbski.**

Wnoszę przyjęcie tej uchwały w trzecim czytaniu bez czytania.

Marszałek. Jest wniosek przystąpienia do trzeciego czytania. Czy żąda kto głosu? (Nikt.) Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa zamknięta, przystępujemy do głosowania. Kto przyjmuje ten wniosek, zechce rękę podnieść. (Większość.) Jest przyjęty. Kto przyj-

muje uchwałę w trzecim czytaniu bez czytania, zechce rękę podnieść. (większość). Jest przyjęty.

Następuje sprawozdanie Wydziału krajowego o udzieleniu obszarowi dworskiemu w Dołhem koncesyi do pobierania opłat mytniczych od przewozu przez rzekę Dniestr w Dołhem.

Sprawozdawca poseł Dąbski ma głos.

Sprawozdawca Członek Wydziału krajowego p, Dr. Dąbski (czyta):

Sprawozdanie

Wydziału krajowego o udzieleniu obszarowi dworskiemu w Dołhem koncesyi do pobierania opłat mytniczych od przewozu przez rzekę Dniestr w Dołhem.

Wysoki Sejmie!

Uchwałę sejmową zatwierdzoną Najwyższem postanowieniem z dnia 17. marca 1888 (Nr. 46 Dz. u. kr.) nadano obszarowi dworskiemu w Dołhem powiatu Tłumackiego na lat pięć koncesyę do pobierania opłat mytniczych od przewozu przez rzekę Dniestr w Dołhem.

Obszar dworski nie postarał się w swoim czasie o odnowienie wspomnianej koncesyi, zatem ona zgasa i dlatego obszar dworski wniósł obecnie prośbę do Wydziału krajowego o wyjednanie nowej koncesyi, uzasadniając ją w następujący sposób:

Prom jest zbudowany z drzewa jodłowego, wynosi 11·50 m długości i 4·50 m szerokości. Czółno dla pieszych również jodłowe ma 6 m długości i 0·80 m szerokości.

Prom jest przytwierdzony do linwy drucianej 300 m. długiej i 4 ctm. grubej

Urządzenie przewozu kosztuje 2.370 K, które pokrył obszar dworski z własnych funduszów. Utrzymanie przewozu nie licząc amortyzacji kapitału, wynosić będzie rocznie około 405 K. Na pokrycie tych wydatków ma służyć dochód z myta, który przynieść może rocznie około 462 K.

Wydział powiatowy w Tłumaczu popiera tę prośbę i stwierdza, że przewóz w Dołhem jest koniecznie potrzebny dla komunikacji publicznej, bowiem leży przy drodze powiatowej Strychańce-Uście zielone. Szerokość rzeki Dniestr w miejscu, gdzie przewóz się znajduje, wynosi przy zwykłym stanie wody 200 m.

Wobec tych danych Wydział krajowy

oświadcza się za udzieleniem obszarowi dworskiemu w Dołhem koncesyi do pobierania opłat mytniczych od przewozu przez Dniestr w Dołhem według taryfy III. kl. przyjętej ustawą z dnia 25. grudnia 1871 Nr. 18. Dz. u. kr. z r. 1872 dla myt krajowych.

Na tej podstawie Wydział krajowy wnosi:

„Wysoki Sejm raczy uchwalić załączoną uchwałę“.

Uchwała

o udzieleniu obszarowi dworskiemu w Dołhem koncesyi do pobierania opłat mytniczych od przewozu przez rzekę Dniestr w Dołhem.

Art. I.

Na przeciąg lat pięciu od wejścia w wykonanie tej uchwały nadaje się obszarowi dworskiemu w Dołhem powiatu Tłumackiego prawo do pobierania myta od przewozu przez rzekę Dniestr w Dołhem, pod warunkiem utrzymywania przedmiotu omyconego w dobrym stanie, własnym kosztem, z zastrzeżeniem, że analogicznie do postanowień zawartych w §. 38. ust. 12. ustawy drogowej z dnia 5. lipca 1897 (Dz. u. kr. Nr. 43.) — w razie niedopełnienia powyższego warunku, uprawniony będzie Wydział powiatowy do objęcia, za zgodą politycznej władzy powiatowej, przedmiotu omyconego w bezpośredni zarząd własny na koszt i niebezpieczeństwo obszaru dworskiego w Dołhem.

Art. II.

Opłatę myta pobierać należy według następującego wymiaru:

a) od każdej sztuki bydła pociągowego w zaprzęgu 12 (dwanaście) h;

b) od każdej sztuki bydła pociągowego nie w zaprzęgu, od bydła pędzonego, ciężkiego i koni wierzchowych 6 (sześć) h;

c) od każdej sztuki bydła pędzonego drobnego 3 (trzy) h;

d) od jednej osoby, wyjąwszy woźnicę przy zaprzęgu i wierzchem jadącego 6 (sześć) h;

Konie, woły, krowy, muły, osły, należą do bydła ciężkiego, zaś cielęta, żrebięta, owce, kozy i świny do drobnego.

Od bydła niesionego lub wiezionego wozem nie opłaca się żadnej należności.

Zwierzęta, które są i przy matkach idą są wolne od wszelkiej opłaty mytniczej.

Art. III.

Przy poborze myta mają być zastosowane ogólne przepisy o uwolnieniu od opłaty lub o znizeniu teje.

Marszałek. Rozprawa ogólna otwarta. Czy żąda kto głosu? (*Nikt*). Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa ogólna zamknięta, przystępujemy do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca p. **Dąbski.** Wnoszę przyjęcie tej uchwały en bloc.

Marszałek. Jest wniosek przyjęcia tej uchwały en bloc. Czy żąda kto głosu? (*Nikt*). Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa zamknięta, przystępujemy do głosowania. Kto ten wniosek przyjmuje, zechce rękę podnieść. (*Większość*). Jest przyjęty. Kto przyjmuje tę uchwałę en bloc, zechce rękę podnieść. (*Większość*). Jest przyjęta.

Sprawozdawca p. **Dąbski.** Wnoszę przyjęcie tej uchwały w trzecim czytaniu bez czytania.

Marszałek. Jest wniosek przystąpienia do trzeciego czytania bez czytania. Czy żąda kto głosu? (*Nikt*). Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa zamknięta, przystępujemy do głosowania. Kto przyjmuje ten wniosek, zechce rękę podnieść. (*Większość*). Jest przyjęty. Kto przyjmuje tę uchwałę w trzecim czytaniu bez czytania, zechce rękę podnieść. (*Większość*). Jest przyjęta.

Następują wybory uzupełniające do komisji, a mianowicie:

do komisji szkolnej 1 członka (w miejsce rektora Puzyny);

do komisji górniczej 1 członka (w miejsce rektora Syroczyńskiego);

do komisji gminnej 1 członka w miejsce ś. p. Apolinarego Jaworskiego);

do komisji sanitarnej 1 członka w miejsce rektora Cybulskiego).

Do skrutynium zapraszam pp. posłów: Buynowskiego, Szajera i Baworowskiego. Proszę pp. posłów oddawać kartki głosowania odrazu do wszystkich czterech komisji równocześnie. (*Po chwili*.) Celem zdania sprawy z przeprowadzonego skrutynium, udzielam głosu p. Buynowskiemu.

Sprawozdawca p. **Buynowski** :

W głosowaniu wzięło udział 82 głosujących; absolutna większość 42 głosów.

Otrzymali :

Przy wyborze do komisji gminnej p. Obertyński 82 głosów; do komisji górniczej p. rektor Widt 82 głosów;

do komisji sanitarnej p. Gluziński do komisji szkolnej p. rektor Pawlicki po 82 głosów.

Marszałek. Ci zatem posłowie wybrani zostali na członków odnośnych komisji.

Mamy jeszcze dwa wnioski nagłe: Proszę p. Sekretarza o odczytanie pierwszego wniosku.

Sekretarz p. **Mazikiewicz** (*czyta*):

Wnesenie nagłe

posła O. Mazykewycza i towarzyszy w sprawie udilenia bezpowrotnoju zapomocy pohorilciam seła Riczky powita rawskoho.

Dnia 30. maja 1905 wybuch w hromadi Riczky strasznyj ohoń i znyszczyw do naszczatku 29 zahorod selańskich. Iz sewho majna łszyło sia tilko rumowyszcze, a 29 rodyn selańskich pozostaje bez dachu i budynkiw gospodarczych. Neszczastie to dotykaie ich tym bilsze, szczo wże i poperednoho roku buła tam posucha.

Z toji przyczyny pidpysani wnosiat :

Wysokij Sojm zwołyť dla pohorilciw seła Riczky powita rawskoho 2000 kor. bezwrotnoju zapomocy z fondiw krajowych udiłyty.

Mazykewycz
wneskodawec.

Bohaczewskij, Effinowycz, Huryk, Agopso-wicz, Potoczek, Szwed, Kramarczyk, Krem-pa, Barabasz, Staruch, Wilczkiewicz, Weso-liński, Sajer, Stapiński.

Marszałek. Celem uzasadnienia nagłości udzielam głosu p. ks. Mazikiewiczowi.

P. Mazikiewicz. Nahlist' mojego wnesenia poperaju tym, szczo tam pohoriło 29 gospodariw, kotrym, ciłoje majno pijszło z dymom. Szczo do meritum riczy zrikaju sia hołosu, a pid wzhladom formalnym proszu o widosłanie mojego wnesenia do komisji budzetowej.

Marszałek. Rozprawa co do nagłości otwarta. Czy żąda kto głosu? (*Nikt*). Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa zamknięta. Przystępujemy do głosowania. Kto przyjmu-

je nagłość wniosku, zechce rękę podnieść. (*Większość*). Jest przyjęty.

Celem uzasadnienia wniosku ma głos p. Mazikiewicz.

P. Mazikiewicz. Zrikaju sia hołosu.

Marszałek. Rozprawa otwarta. Czy żąda kto głosu? (*Nikt.*) Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa zamknięta. Przystępujemy do głosowania. Kto się zgadza na odesłanie tego wniosku do komisji budżetowej, zechce rękę podnieść (*Większość*). Uchwalone.

Proszę p. Sekretarza o odczytanie drugiego wniosku nagłego.

Sekretarz p. Urbański (*czyta*).

Wniosek nagły.

W dniu 13. września pożar zniszczył we wsi Cebrowie pow. tarnopolskiego 54 zagród włościańskich; domy i budynki gospodarskie zbudowane z drzewa i gliny a pokryte słomą wobec panującej posuchy zgorzały prawie do szczytu — pozostały z nich same zgliszcza. Równocześnie spłonęły zupełnie wszelkie zapasy zboża i paszy, świeżo po żniwach zgromadzone — niektórym pogorzalcóm brakło nawet nasienia do obsiewu ozimin. — Część budynków była wprawdzie ubezpieczona, część zupełnie nieubezpieczona, należąca do najuboższych. Zapasy zboża tylko w niewielkiej ilości były ubezpieczone. Stracili też niektórzy mienie składające się ze skromnego urządzenia chat, odzieży, kozuchów i obuwia, narzędzi i sprzętów rolniczych. Położenie pogorzalców pozabawionych dachu, pożywienia i odzieży jest rozpaczliwe, ofiarnością Wysokiego c. k. Rządu, Wydziału krajowego, powiatu i dobroczynności prywatnej tylko częściowo poprawione.

Niżej podpisani wnoszą:

Wysokj Sejm raczy uchwalić:

Dla pogorzalców gminy Cebrow powiatu tarnopolskiego wyznacza się zapomogę odpowiednią wielkości kłeski z funduszu krajowego.

Pod względem formalnym wnosimy odesłanie wniosku do komisji budżetowej.

Wnioskodawca:
Garapich wr.

L. Cieński, Piniński, Lityński, Struszkiewicz, Abrahamowicz, Czaykowski, Rozwadowski, Moysa, Sękowski, Vivien, Płocki, Obertyński, Borkowski, Trzeciecki, Krzysztofowicz.

Marszałek. Celem uzasadnienia nagłości ma głos p. Garapich.

P. Garapich. Wysoka Izbo!

Bis dat, qui cito dat — a tutaj pomoc jak najspieszniejsza jest rzeczywiście potrzebną, i o ile będzie rychłą, o tyle więcej będzie wydatną.

Upraszam o odesłanie mego wniosku do komisji budżetowej, z prośbą, ażeby przysłała jak najrychlej z swem sprzwozdaniem do Wys. Izby.

Marszałek. Rozprawa nad nagłością otwarta. Czy żąda kto głosu? (*Nikt.*) Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa zamknięta. Przystępujemy do głosowania. Kto przyjmuje nagłość wniosku, zechce rękę podnieść. (*Większość*). Jest przyjęty.

Celem uzasadnienia wniosku ma głos p. Garapich.

P. Garapich. Zrzekam się głosu.

Marszałek. Rozprawa otwarta. Czy żąda kto głosu? (*Nikt.*) Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa zamknięta. Przystępujemy do głosowania. Kto się zgadza na odesłanie wniosku p. Garapicha do komisji budżetowej, zechce rękę podnieść. (*Większość*). Uchwalono.

Porządek dzienny dzisiejszego posiedzenia wyczerpany.

P. Głiński złożył mandat członka komisji budżetowej; uzupełniający wybór odbędzie się zatem na 2 członków, wobec uchwalenia wniosku p. Pinińskiego na wzmocnienie komisji tej o 1 członka i wobec złożenia mandatu przez p. Górskiego.

Następne posiedzenie odbędzie się w sobotę o godz. 11 przed południem, z następującym porządkiem dziennym:

1. Pierwsze czytanie wniosku p. Trzecieckiego w sprawie objęcia w zarząd państwowy drogi z Rymanowa do Królika Polskiego i poparcia rozwoju zdrojowiska w Rymanowie.

2. Pierwsze czytanie wniosku p. Merunowicza o utworzenie funduszu na specjalne cele wychowawcze.

3. Pierwsze czytanie wniosku pp. Jaworskiego, Lea i Federowicza w sprawie polepszenia płac nauczycielskich.

4. Pierwsze czytanie wniosku p. Huryka o odpowiednie pomieszczenie dla urzędu ksiąg gruntowych w c. k. Sądzie powiatowym w Stanisławowie.

5. Pierwsze czytanie wniosku p. Głębińskiego w sprawie podwyższenia płac nauczycieli szkół ludowych we Lwowie.

6. Pierwsze czytanie wniosku pp. Małachowskiego i Głębińskiego w przedmiocie uregulowania płac nauczycielstwa ludowego.

7. Sprawozdanie komisji bankowej z petycji Zarządu głównego Kółek rolniczych w przedmiocie zaprowadzenia obrotu przekazowego pieniężnego między Stanami Zjednoczonymi Ameryki z Galicyą.

Sprawozdawca poseł Maryewski.

8. Sprawozdanie komisji podatkowej o wniosku p. Tomaszewskiego z projektem ustawy o poborze opłat od majątków podlegających należności ekwiwalentowej na rzecz funduszu szkolnego krajowego.

Sprawozdawca poseł Oleśnicki

9. Sprawozdanie komisji prawniczej o wniosku p. Oleśnickiego w przedmiocie zwo-

łania ankiety w celu zebrania materiałów do zamierzonej reformy austriackiej ustawy cywilnej.

Sprawozdawca poseł Frachtmann.

10. Sprawozdanie komisji prawniczej o petycji Zarządu głównego Towarzystwa Kółek rolniczych w sprawie reformy ksiąg gruntowych.

Sprawozdawca poseł Jaworski.

11. Sprawozdanie komisji prawniczej o wniosku p. Filipa Włodka w sprawie zniesienia opłaty po 35 h. za doręczenia sądowe.

Sprawozdawca poseł Schätzel.

12. Sprawozdanie komisji szkolnej o wniosku p. Jana Guoińskiego w przedmiocie wyznaczenia kwoty 25.000 K. na cel wycieczek młodzieży szkolnej po kraju.

Sprawozdawca poseł Cielecki.

13. Wybory uzupełniające do komisji, a mianowicie:

do komisji przemysłowej dwóch członków (w miejsce rektorów Cybulskiego i Syrczyńskiego).

do komisji gospodarstwa kraj. jednego członka (w miejsce ś. p. Adama Skrzyńskiego).
do komisji budżetowej dwóch członków.

Posiedzenie zamykam.

(Koniec posiedzenia o godzinie 2 min. 15).

